

Za slovensko pomlad

Potem ko smo preživeli mokre in mrzle prvomajske počitnice in bolj ali manj odmevne prvomajske govore pa obletnico Tirove smrti, je 5. maja treščila v javnost novica o aretaciji Janeza Janše, ki je bil odpeljan na Dob na prestajanje kazni, prisojene lani v ljubljanskem procesu proti četverici pred vojaškim sodiščem. Za ta proces bi gotovo najmanj dobra polovica Slovencev bila pripravljena dati roko v ogenj, da je bil politični, motiran; da je zaradi številnih kršitev v postopku in zaradi komisijsko ugotovljene nezakonitosti vsaj dela spornega vojaškega povelja sodba nezakonita in nelegitima in da je govorjenje o pravnih državi, v kateri je normalno, da gre obsojenec po pravnočnostni sodbe »sedeti«, v tem primeru licemerno brez primere. Mogoče se bolj pa je treščila v javnost novica o prepovedi za 8. maj napovedanega zborovanja v Ljubljani pod geslom Svoboda četverice — svoboda nas vseh, katere ulemeljete je sramota za slovenski narod, za slovensko javnost, kot je rekel predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic Igor Bavčar. Še posebno,

ker je stlačila v en koš dve različni stvari: pozive po svobodi, spoštovanju človekovih pravic, pravni državi, suverenosti ter zahteve po aretacijah in odstopih, zahteve po orožju.

Zborovanje (kot se je zareklo tudi več govornikov v ponedeljek v Ljubljani) se je vseeno zgodilo, vendar kot javna razširjena seja predsedstva slovenske mladinske organizacije (in še nekaterih organizacij). Ta po besedah njenega predsednika Jožeta Školca rešuje čast slovenske politike, preprečuje, da bi se v Sloveniji zgodilo ljudstvo in le izraža svojo državljansko pokorščino, ker se pokorava dolžnost ljudem zagotoviti osnovne državljanske pravice, svobodo mišljenja in zborovanja. Zborovanja se je udeležilo najmanj deset tisoč ljudi. To res ni bilo dogajanje ljudstva iz nekih drugih okolij, a bilo je dogajanje (z majniško deklaracijo 1989 na čelu in z napovedmi o protestnem študentskem bojkotu), ki se bo gotovo še dolgo poznalo. Slovensko vodstvo si je, kot že dolgo ne, nabralo očitkov o svoji omahljivosti, podleganju priiskom (pa ne svojega naroda), o tem, kako ni

izpeljalo niti nalog, ki si jih je samo zadalo, da bi se razjasnilo celotno ozadje ljubljanskega procesa. Tak razkol med vodstvom in javnostjo nam v tem trenutku ni bil niti najmanj potreben, gre pa v glavnem na račun slovenske politike (ne pa kakšne pretirano bojevitve alternative ali opozicije), ki — drugače si dogodkov ni mogoče razlagati — očitno še vedno igra za zastrtimi zavesami. V jugoslovanskem razmerju sil zna iti ta razkol zelo na roko tistim, ki bi zelo radi utišali svobodoljubne, s svojo glavomisleče Slovence. Takšno razpoloženje jugoslovanskih sil potrjujejo razne ocene o razmerah v najbolj severni jugoslovanski republiki. Ponedeljkov shod, dokaz političnega dozorevanja slovenske javnosti in njenih namer, da ohrani pri življenju slovensko pomlad 1988, mora dati misliti slovenski politiki.

Vsaj v Sloveniji se je povsem v senci teh globoko sled puščajočih dogodkov zgodil jugoslovanski najmanj pričakovani pa žal tudi najmanj vreden prodor v Evropo — zmaga na evrozijski popevki. Nekako v senci je ostalo tudi oklicanje Miloševića za predsednika za visoko ceno spet združene Srbije, ki je v nastopnem govoru spet govoril — tokrat o nujnosti sprememb jugoslovanske ustave, pa podatki o inflaciji in celo dobre poteze Markovičeve ter posvet ekonomistov. Čakamo pa tudi na obrazložitve napovedanega Suvarjevega odstopa.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

13. maj — dan varnosti

13. maj, dan varnosti, je za delavce v organih za notranje zadeve pomemben dan, saj to za delavce ni samo praznik, ampak je tudi obračun doseženega in ne nazadnje tudi dan, ko sprejemamo odločitve za jutri, usmeritve za varnejše življenje delovnih ljudi in občanov.

Ta dan obeležujemo že več kot štiri desetletja, in sicer od trenutka, ko so bili postavljeni temelji varnostno-obveščevalni službi Osvobodilne fronte. Ob praznovanju dneva varnosti ne gre samo za spomine in herojska dejanja iz polpretekle zgodovine, ampak za mnogo več; gre za bratstvo in enotnost, ki tudi danes pomenita za vse nas in bodočo generacijo temeljni pogoj graditve trdnosti samoupravne socialistične Jugoslavije. Ne samo za nas, ki nam je ta dan v posebnem spominu, to so mejniki vse naše revolucionarne poti, v katero so se združili nosilci demokratičnih, svobodni, miru in napredku naklonjenih sil zoper fašistično tiranijo, ki je z vso svojo brutalnostjo želela zatreti njihove ideje.

Množična opredelitev slovenskega naroda za osvoboditev in združitve se je izražala na vsakem koraku in bogat delež sta temu prispevali narodna zaščita in varnostno-obveščevalna služba, ki sta poleg obojestranskih partizanskih enot predstavljali obliko obojestranskega ljudstva. Samo s tako množično zasnovanim delom, s patriotsko zrelostjo in sposobnostjo je bilo mogoče izbojevati revolucijo. Ni torej naključje, da je tudi današnji koncept zasnovan na izkušnjah obojestranske revolucije.

Zaostreni pogoji za gospodarjenje, neskladja v našem razvoju, pritiski zunanjih in notranjih sovražnikov, slabo gospodarjenje z družbeno lastnino, posledice prometnih nezgod, požarov, naravnih in drugih nesreč ter kriminalna nas opozarjajo, da ni področja, kjer ne bi poudarjali večje varnosti. To zahteva od vsakega člana naše družbe in od vseh organov družbenopolitičnih organizacij in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, da dosledno uresničujemo sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite. To ne pomeni samo povečanja dejavnosti za varnost, ampak omogoča tudi odkrivanje lastnih slabosti in pomanjkljivosti, s tem pa tudi hitrejši vsestranski razvoj, v katerem morajo biti samozasčitne aktivnosti del samoupravnih aktivnosti.

ZDENKA LIKAR

Naša anketa

SDV preveč proti človeku

O službi državne varnosti se je pri nas dolgo molčalo oz. le šepetalo. Vedeli smo, da je, več o njenem delu pa so seveda vedeli (in o tem v glavem bili tiho) tisti državljani — zlasti politični nesomišljeniki —, ki so bili deležni njene »obdelave«. Z demokratizacijo družbe, ki je dobila največji razmah gotovo v Sloveniji, a se tudi drugje skuša prebiti, so padli mnogi tabuji, pa se je začel rušiti tudi tabu službe državne varnosti. O njenem delu, metodah, pristojnostih (ki naj bi jih imela in ki si jih v resnici jemlje) je vse več razprav, posebno ob aferah (lanski ljubljanski proces, kjer je posebno poglavje še vojaška varnostna služba; Kecmanovič), ko je skoraj povsem na dlani, da je ta služba v službi neke politike in nekih politikov, in da demokracija, človekove pravice pa celo varnost države ne gre vedno skupaj z njo in z nji. Od tu izvirajo tudi vse glasnejše zahteve, da mora biti tudi ta služba, ki se je zajedla v vse pore družbe, v službi družbe in pod njeno kontrolo.

VLADO GERJEVIČ, pismonoša iz Brezice: »Pri nas je nasploh narobe to, da si posamezniki jemljejo več pravic, kot jim jih dovoljuje zakon, in menim, da služba državne varnosti ni izjema. Osebnost nistem imel še nikoli nobenih sitosti zaradi tega in da se to dogaja, sklepam ob branju časopisov. Dogajanja v državi spremljam in vem tudi za Kecmanovičev primer.«

BLANKA NOVAK, poslovodkinja prodajalne Astra v Novem mestu: »SDV poznam le po imenu in toliko, kolikor se ob aktualnih dogodkih v Jugoslaviji sedaj piše o njej. V tej ali oni obliki jo imajo v vseh državah in je, kot kaže, za sedaj tudi pri nas nepogrešljiva, zlahka pa bi jo pogrešali, če bi bila zavezt ljudi na dovolj visoki stopnji. Sem pa mnenja, da mora biti njeno delo strogo v mejah predpisov in zakonov ter v službi javnosti in pod njeno kontrolo.«

LADO OGOREVC, varnostnik v Labodovem tozdu Libna Krško: »Vsaka država ima svojo varnostno službo in jasno je, da se o taki tajni policiji ne zve kaj dosti, sicer pač ne bi bila to, kar je. Toda razne afe-re, o katerih smo lahko zadnje čase precej slišali oz. brali (npr. afera Kecmanovič, afera Sindičič) gotovo ne prispevajo k ugledu te službe. Fantje se sami preveč blamirajo. Še dobro, da so v Sloveniji ustanovili komisijo, ki spremlja delo SDV.«

SLOVENKO PODRŽAJ, profesor telesne vzgoje na OŠ Savo Kladnik v Sevnici: »Ko se človek takole sprašuje, ali je SDV nekaj nad to družbo oz. izven nje, bi bržčas odvrnil, da to drži, kajti tako skrivnostno je to njeno delo. A že ob informacijah, ki pridejo do nas, navadnih smrtnikov, nas spreleti tesnoba občutek nemoči in celo strahu, da je SDV globoko zasidrana v vseh porah te družbe.«

ALOJZ RADELJ, učitelj telesne vzgoje na OŠ Trebnje: »Delovanje SDV je objektivno tako, da je o njej težko govoriti. O njenem delovanju vemo praktično le tisto, kar je pisala Mladina. Pri ljubljanskem procesu se je videlo, da so njene pristojnosti prevelike in da je pod prešibkim družbenim nadzorom. Želim se, da bi v bližnji prihodnosti skupščinska telesa prevzela kontrolo tudi nad delom te službe. Padajo vsi tabuji pa mora tudi ta.«

NADA ŽAGAR, direktorica Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj: »Po mojem mnenju v življenju posameznikov SDV ni toliko čuti kot nekaj. Z demokratizacijo se je marsikaj spremenilo, svoboda govora je večja. Drugače pa je na uradnem, institucionalnem, državnem nivoju, kjer želijo tudi s pomočjo SDV ohraniti državni sistem, v katerem pa bo potrebno marsikaj spremeniti, ne nazadnje tudi s tem, da bodo omejili pristojnosti SDV.«

ŽELJKO KNAVS, vodja izmene v LJV Osilnica, Kočevje: »Državno varnost imamo za to, da bi ljudem pomagala, ne pa jih zadrževala. Menim, da bi morala posvetiti več pozornosti krajam družbene lastnine. Ne bi smeli loviti predvsem majhnih rib in ukrepati bi morali že prej, preventivno, in ne le potem, ko že pride do škode. Pri tem pa je treba dosledno spoštovati zakone.«

ANTON STRNAD, Inles Ribnica: »Državna varnost naj bi pri odkrivanju kaznivih dejanj tesneje sodelovala z varnostniki v podjetjih, ne pa, da včasih ostreje postopajo z varnostniki kot pa s storilcem. Danes je nasploh potrebna večja budnost, ker so časi hudi, pripadniki varnosti pa tudi ne morejo odkriti vsega. Nikjer ni vse popolno in tudi pri službi DV ne more biti.«

JOŽE MATJAŠIČ, vzdrževalec v Novotoku Metlika: »Državna varnost bi morala biti služba, ki bi državo varovala tam, kjer je to varstvo res potrebno. V to pa go-govor ne spada vohlanje za poštenimi ljudmi, prisluškovanje telefonskim pogovorom, odpiranje pisem. Vse preveč je ta služba usmerjena proti človeku, h kontroliranju ljudi, k nekemu umetnemu ustvarjanju sovražnikov ter k vmešavanju v zakulisne kar-drovske kuhinje, tudi na najvišjem nivoju, kot v primeru Kecmanovič. To gotovo ni varovanje države, ampak prej klikaški boj za oblast.«

B. D.

Tudi med prazniki dobri dosežki

Krški papirničarji med prvomajskimi prazniki izdelali 1.713 ton lesovinskih papirjev in 1407 ton smrekove celuloze — Razložili 138 vagonov

KRŠKO — Delavci krške papirnice Videm glede na značaj proizvodnje ne poznajo pravega počitka niti med prvomajskimi prazniki. Od 29. aprila do 2. maja so tako izdelali 1.713 ton lesovinskih papirjev. Povprečna dnevna proizvodnja lesovinskih papirjev je znašala nekaj čez 428 ton. Največja je bila 29. aprila, najnižja pa 2. maja.

Ker morajo v vseh temeljnih organizacijah delavci dobro zasukati rokave, da proizvodnja teče nemoteno, kakor dobro podmazan stroj, si malo pobježe ogledmo, kako so se v omenjenih prazničnih dneh izkazali delavci še drugih tozdogov oz. obratov, saj brez teh tudi ne bi bilo omenjenih dosežkov v proizvodnji papirja. V pripravi lesa so v štirih dneh pripeljali, očistili in sesekali v sekanico za proizvodnjo celuloze 9.460 kubičnih metrov lesa, pripeljali in očistili za brusilnico 2109 kubičnih lesa, napolnili z lesno sekanico 95 kuhalnikov in posredovali v predelavo brusilnic 1607 kubičnih lesa. Delavci so razložili les s 138 železniških vagonov.

V proizvodnji celuloze so dosegli povprečno dnevno proizvodnjo nekaj več kot 354 ton, skupaj pa so izdelali 1.417

ton smrekove celuloze. Kot zanimivost povejmo, da so delavci prav na mednarodni praznik dela naredili 9 ton celuloze nad povprečjem! Na novi izzemalni liniji so izdelali 1.053 ton beljene celuloze, na stari izzemalni liniji je bila proizvodnja 316 ton, na Andritzu pa so izželi skoraj 48 ton celuloze.

SREČANJE SLOVENSkih ZDRAVNIKOV

OTOČEC — S sejo izvršnega odbora Slovenskega zdravniškega društva se danes na Otočcu pričneta redno letno srečanje slovenskih zdravnikov. Petek, 12. maj, bo na Otočcu stanovski dan z 9. redno letno skupščino Slovenskega zdravniškega društva, otvoritvijo farmaceutske razstave, na kulturnem večeru pa bodo podelili tudi državna odlikovanja in diplome častnim članom. Sobotno delo letošnjega srečanja slovenskih zdravnikov bo posvečeno strokovni temi »Alternativna medicina ni medicina«.

Omenimo še to, da so v tozdu v Titovem Drvarju, kjer izdelujejo brezlesne papirje, tri dni pred koncem aprila napravili za 2.277 ton izdelkov, kar znaša okrog 80 odstotkov načrtovane proizvodnje. Zavoljo kombinirane organizacije proizvodnje formata in zvikov pa je v papirnici v Titovem Drvarju uspelo doseči večji neto učinek, kar je razvidno iz proizvodnje 27. aprila, ko je znašala 161 ton.

P. P.

Za svobodo in pravičnost

Vekoslav Grmič v Semiču govoril o religiji nekaj in v socialistični samoupravni družbi

SEMIČ — Gost ene od okroglih miz na črnomajskem festivalu SZDL je bil tik pred prvomajskimi prazniki tudi Vekoslav Grmič, profesor Teološke fakultete in tudi član predsedstva republiške konference Socialistične zveze. Udeležencem je govoril o religiji v socialistični samoupravni družbi.

Bili so časi, ko so mnogi mislili, da bo napredek znanosti in tehnike religijo povsem izrinil, da bo vsa vprašanja moč rešiti le z znanostjo, je dejal Grmič, ko je govoril o zgodovini religije. Tudi po drugi svetovni vojni je bilo veliko takih, ki so pričakovali, da bo religija počasi odmrla, medtem ko je nasprotna skupina menila, da bo tistih, ki tako mislijo, čim prej zmanjkalo. Danes se obe skupini skupaj zavzemata za socializem in v glavnem je vse v najlepšem redu. »Kriščanske vrednote, kakršne najdemo v evangeliju, in socialistične so zelo podobne, saj je kriščanstvo v svojem bistvu humanizem, bori se za mir, pravičnost in ljubezen. Po drugi strani pa žal opažamo, da se ljudje, predvsem mladina in znanstveniki, oddaljujejo od cerkve, ker jim daje premalo svobode. Cerkev hoče namreč imeti monopol nad vso resnico in je preveč zdogmatizirana.«

Ko je govoril o Zvezi komunistov, je Grmič dejal, da se je takrat, ko je bila ZK na oblasti in je dajala ton vsemu političnemu življenju, večkrat postavljalo vprašanje, zakaj verni ne smejo biti člani ZK. »Sestop Zveze komunistov v oblasti ji bo močno koristil, saj se bodo v tej organizaciji potem zavzemali, da bo postal socializem po meri človeka, in

ne za privilegije v družbi. Tako bodo pleve odpadle in ostalo bo samo zrno.«

Ko je odgovarjal na vprašanja udeležencev okrogle mize, je Grmič pojasnil, naj bi šola ne bila niti religiozna niti ateistična, ampak nevtralna, kar zadeva svetovni nazor. O Socialistični zvezi v prihodnje pa je menil, da je za parlamentarizem, če bo pravilno zamišljen: slišati se mora glas ljudstva, v imenu katerega ne sme odločati nihče z vrha. O tem, na kakšen način bi bila lahko Cerkev bolj vplivna, je Grmič skromno dejal, da bo vplivna toliko, kolikor bo povsod, kjer deluje, priznavala svobodo in pravičnost. Sicer pa Cerkev ne sme ustanavljati strank, ker je za vse ljudi in se mora zavzemati za mir, pravičnost, svobodo in to je njena politika v najširšem pomenu besede. »Sicer pa je politika umetnost bodočega, v kateri pa sta potrebna predvsem razum in volja,« je zaključil svoje razmišljanje Grmič.

M. BEZEK-JAKŠE

Na Sromljah je bilo praznično

Srečanje borcev, pevskih zborov in razstava jedi

SROMLJE — Krajevni praznik, ki ga slavijo 27. aprila, na dan ustanovitve Kozjanskega odreda, so Sromljani tudi letos kljub slabemu vremenu zelo dostojno proslavili.

Skupaj z občinskim Združenjem borcev so organizirali srečanje preživelih borcev Kozjanskega odreda in podelili posebna priznanja trem partizanskim družinam. Skupščina krajevne skupnosti je praznik počastila s svečano sejo in s kresovanjem po njej, vsi ostali krajanji in gostje pa so praznovali na osrednji prireditvi ob krajevnem prazniku zadnjega aprila.

Ob spomeniku v središču vasi so pripravili proslavo, ki jo je popestrilo srečanje pevskih zborov »Kozjanski poje«. Kar deset zborov iz kozjanskih krajev je prepevalo številnim poslušalcem, ki jih je zmotil dež, tako da so prireditve morali preseliti v prenovljene prostore bivše šole.

Kmetice aktivna kmečkih žena Sromlje so obiskovalcem postregle s kruhom in soljo ter z orehi in suhim sadjem, v šoli pa so pripravile razstavo domačih jedi: potic, tort, narastkov, kremnih rezin, piškotov in peciva, vseh vrst Luha, salam, šunke, klobas in suhega sadja. Tisti, ki so obiskali razstavo, so bili prijetno presenečeni, saj so našteje dobrote lahko tudi kupili.

POKLON PADLIM BORCEM — Tradicionalno prvomajsko srečanje na legendarni Javorovici je letos oviral dež, zato se je sem napolnilo nekoliko manj pohodnikov in obiskovalcev kot sicer. Na slovesnosti je govoril predsednik medobčinskega sveta ZSS Jože Miklič, več pesmi pa sta družno zapela mešana pevska zborja iz Sentjerneja in Orehovice. Hkrati s spominom na padle borce so proslavili tudi praznik krajevne skupnosti Sentjerneja, ki je v preteklem letu slavila lepe delovne uspehe, saj so na različnih odsekih položili kar 8.000 m² asfalta ter tako rekoč zaključili z napeljavo telefonije. Brez telefona je sedaj le še Javorovica, kamor pa ga nameravajo napeljati še letos. (Foto: T. Jakše)

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE

SOLIDARNOST V DEJANJH

DIN 500 DIN

132586

RDEČI KRIŽ KLIČE PO SOLIDARNOSTI — Letošnja zbiralna akcija »Solidarnost v dejanjih«, ki jo organizira Rdeči križ Slovenije, poteka od 8. do 15. maja. Zajela bo celotno območje Slovenije, akcijski dan, ko bodo dejavnosti še posebno aktivne, pa je 11. maj. Rdeči križ Slovenije je v propagandne namene izdal plakat, po delovnih organizacijah, institucijah, šolah, gospodinjstvih in ulicah pa bodo v prodaji zahvalni lističi. Lističi bodo imeli vrednost 500, 1000, 5000 in 20000 din in bodo na hrbtni strani imeli natisnjeno zahvalo in namen porabe zbranih sredstev. Zbrana sredstva bodo porabljena za humanitarno dejavnost RKS, za pomoč otrokom socialno ogroženih družin, starejšim invalidom, prizadetim ob elementarnih nesrečah in drugim, pomoči potrebnim občanom. Sodelujte tudi vi v akciji zbiranja denarnih prispevkov! Številka žiro računa RKS: 50111-678-51579 »Solidarnost v dejanjih«.

Prošnja, podobna izsiljevanju

Pomisleki ob sofinanciranju obnove ljubljanske konzumne mlekarne

ČRNOMELJ — V dolenski regiji potekajo razprave o sofinanciranju sanacije konzumne mlekarne v Ljubljani že od leta 1987. Lani so Dolenci postavili pogoj, da odvežejo svoj mošnjiček, gradnjo zbiralnice mleka za Belo krajino v Črnomlju ter gradnjo mlečnega predelovalnega obrata v Novem mestu.

Čeprav se gradnja prve končuje, za predelovalni obrat pa je pripravljen program, ki naj bi ga uresničili v zadnjem petletnem obdobju tega stoletja, so imeli člani črnomeljskega izvršnega sveta še kup pomislekov o tem, da po deželje daje denar za obnovo mlekarne v Ljubljani. Predvsem pa se niso strinjali, da bi moral ta sredstva prispevati sis za pospeševanje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe občine Črnomelj.

Črnomalci imajo sicer prav, ko pravijo, da je kmetijstvo na psu in da potrebuje denar, da bo mlekarina sploh lahko imela surovinsko bazo. Nelogično je torej, da bi gradili oz. obnovili mlekarino v Ljubljani, surovino zanjo pa ne bo. Zgrešeno je tudi to, da polovico cene konzumnega mleka predstavljajo transportni stroški. Samo za primerjavo: preden pride črnomaljsko mleko v črnomaljske prodajalne, prepotuje najmanj 200 kilometrov. Toda vprašanje je, ali je sedaj čas za razprave, ki se vle-

čejo že nekaj let, ali torej več majhnih mlekar, za kar se zavzema združena zveza Slovenije ali le nekaj centralnih. Resnica je namreč, da je oprema v ljubljanski konzumni mlekarini dotrajana in da so že celo izdelki, ki prihajajo iz nje oporečni, kar je pokazala tudi nedavna analiza.

Zato je razumljivo, da bodo v ljubljani mlekarino sanirali, pa če bi se v Črnomlju odločili za plačilo svojih obveznosti ali ne. Na srečo je v Črnomlju zmagal razum, le da denar ne bo šel iz sisa za pospeševanje hrane, ampak na račun blagovnih rezerv. Črnomalci se namreč zavedajo posledic, do katerih bi lahko prišlo, če ne bi poravnali plačila za obnovo mlekarne, čeprav vse skupaj

nekoliko diši po izsiljevanju: ljubljanske mlekarne bi si lahko, če bi imele mleka dovolj, privoščile, da bi odpovedale odkup mleka za predelavo iz Bele krajine. Druga izhoda, kot je sofinanciranje sanacije mlekarne Črnomalci torej ne vidijo.

M. BEZEK-JAKŠI

NOVOST PRI ZAVAROVANJU ŽIVINE

RIBNICA — Pri zavarovalnici Triglav v Ribnici smo zvedeli za novo ugodnost pri zavarovanju govedi, kobil in konj. Kdor ima zavarovane 3 glave živine ali več, plača takoj ob podpisu pogodbe le polovico zavarovalne premije, drugo polovico pa šele v oktobru. Isti pogoji veljajo tudi za zavarovanje konj in kobil.

S cesto ob najboljša polja

Do izteka 1990. leta bo v brežiški občini melioriranih 3900 ha zemljišč — Na Čateškem polju bo kmetijstvo izgubilo precej površin

BREŽICE — Nove, z melioracijami pridobljene ali izboljšane površine sodijo med največje kmetijske dosežke občine v zadnjem obdobju. Srednjeročni plan melioracij in komasacij obsega 3900 ha zemljišč. Dipl. inž. Roman Baškovič, ki je te postopke vodil, napoveduje, da bo program v celoti uresničen, če bo dosežani sistem investiranja obveljal do 1990. leta.

• »Tudi pripombe na račun okolja so neosnovane,« je dejal Baškovič: »Melioracije smo reševali skupaj z ekologi že ob sprejemanju ureditvenega načrta in tudi z Zavodom za varstvo kulturne in naravne dediščine smo uspešno sodelovali. Naš ekološki sistem ni vprašljiv zaradi kmetijskega nasploh, do katastrofe pride lahko le zaradi nestrokovne uporabe zaščitnih sredstev in gnojil.«

Do zdaj so v občini meliorirali 2300 ha na območjih Gabernice, Cerkelj in Gmajne, Spodnjega Močnika, Gazic, Krške vasi in Bukoška. Trenutno je na vrsti 1100 ha Dobovskega polja. Že lani so tam regulirali Gabernico, da so

zdaj lahko začeli z melioracijskimi deli. Hidromelioracije planirajo jeseni še na Pirošici ob reki Krki, agromelioracije za izboljšavo zemljišč pa v Zgornjih Skopcih in na Črešnjicah. Prihaja leto jih čaka Obsotelje in Čateško polje.

Roman Baškovič

Inž. Baškovič, ki je zdaj direktor Agrarie-TOK Kooperacija, z obžalovanjem ugotavlja, da kmetijstvo na Čateškem polju izgublja najboljša zemljišča zaradi avtoceste, gradnje turističnega naselja v Čateških Toplicah in nakupovalnega središča Lesnina — Ikea. O teh stvarih se še dogovarjajo s kmetijsko zemljiško skupnostjo, vendar so zemljišča za brežiško občino za vedno izgubljena. Neobdelanih površin ni v rezervi, zato bodo poskušali izgubo pridelka nadomestiti z agrarnimi posegi, kar je zelo drago. Meliorirane površine je treba vzdrževati in tudi njihovi lastniki bodo morali prispevati del sredstev za te namene. Sprejet je bil občinski odlok, vendar ga kmetijska zemljiška skupnost ni sprejela v življenje. Agraria se zaveda, da bo imela zaradi tega še veliko težav, ukrepati pa mora, kar na melioriranih površinah že nastaja škoda. Pridelki so dobri, zato po Baškovičevem mnenju nihče ne more dvomiti o upravičenosti naložb.

J. TEPPEY

Orje ledino

Janez Humljan je eden prvih, ki ima urejen sadovnjak

BOLDRAŽ PRI METLIKI — Ni naključje, da se je Janez Humljan z Boldraža odločil za vinogradništvo in sadjarstvo. Ker je zemlja skopa, torej ilovnata in kamnita in za poljedelstvo manj primerna, v pušči pa je tudi ni hotel pustiti, sta morala z ženo — oba sta namreč tudi zaposlena — ubrati pot, ki je bila glede na vse te okoliščine najbolj primerna.

»Živino bi lahko redil le, če bi bil čisti kmet. Toda službe nisem hotel

Janez Humljan

pustiti, saj je danes čistim kmetom težje kot polkmetom. V zadnjih štirih letih sem obnovil dobra dva hektarja vinograda in zasadil 7.000 trt, uredil sadovnjak s 350 jablanami in 160 breskvami. Poleg tega sem veliko denarja vložil v kmetijske stroje. Čisti kmet samo z zaslužkom od kmetije takšne naložbe ne bi zmožl. Midva z ženo pa še nekaj let vse najine osebne dohodke vlagava samo v kmetijo. Upava, da nama bosta letos vinograd in sadovnjak začela tudi vračati,« pravi Humljan.

Janez je eden prvih, ki z urejenimi sadovnjaki orje ledino v Beli krajini. »V metliški kmetijski združenju so veliko naredili za razvoj vinogradništva, sadjarstva pa je bilo zanemarjeno. Sedaj, ko so zaposlili pospeševalca za sadjarstvo, pričakujem, da bo tudi tu narejen korak naprej. Če bo temu res tako in če bodo našli tudi trg za prodajo, sem pripravljen sadovnjak še razširiti. Doslej je namreč veljalo, da so urejeni sadovnjaki dajali več zaslužka kot vinogradi. Morda pa mi bo uspelo prepričati še katerega vaščana, da bo šel po moji poti,« je optimističen Humljan, a vsekakor ne tolikšen, da bi bil pripravljen pustiti službo v metliški Beti in se posvetiti le kmetijstvu.

M. B. J.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Zatravljanje vinogradov

ali prekritje zemlje s trajno zeleno odejo je nov način nege vinograde zemlje, ki pri doslednem postopku nadomešča in celo prekaša tradicionalno obdelavo vinogradov in tudi podor.

Trajno zatravljanje vinogradov se razlikuje od postopka zastiranja ali prekrivanja zemlje. Zastiranje mnogi vinogradniki v Nemčiji izvajajo tako, da v vinograd navozijo slamo ali kisljo, za živino neuporabno travo in z njo prekrivajo zemljo. Zastirka preprečuje rast plevelom, varuje zemljo pred izpiranjem in istočasno humificira zemljo. Tudi Lenz Moser, znani avstrijski vinogradnik, ki je začel prekrivati vinograde zemljo leta 1939, je najprej posejano travo v vinogradu kosil nekoliko pozneje in nato pustil pokošeno travo, da je nekaj časa prekrivala zemljo.

Ozelenitev vinograde zemlje

se kot novi tehnični ukrep v vinogradih začne pri nas uveljavljati šele po drugi svetovni vojni, čeprav to v resnici ni nobeno novo odkritje, saj se zatravljanje zemlje v različnih oblikah vleče skozi stoletja. Ta ukrep omogoča naše humidno podnebje z velikimi količinami padavin. V aridnem območju (manj padavin) je ta način manj primeren.

O ozelenitvi vinograde zemlje sem že pisali v knjigi Vinogradništvo leta 1968, bolj obširno pa v knjigah Vinogradništvo iz let 1978, 1981, 1984 in 1986 s povzetkom iz brošure dr. Jožeta Colnariča Novi vidiki nege vinogradniških tal (1979).

Zatravljene vinograde si lahko danes ogledamo v obmejnih krajih Avstrije, pa tudi pri nas zlasti v severno- in jugovzhodnem vinorodnem območju, kjer ne samo v družbenih, ampak tudi v mnogih zasebnih vinogradih z uspehom uvajajo ta tehnološki postopek nege vinograde zemlje. Zatravljanje pa še ne pomeni, da v takem vinogradu ni treba nič delati, saj tudi

ozelenitev vinograda zahteva svoj tehnološki postopek.

Zatravljeno površino v vinogradu negujemo kot negovano ledino (kot negovan park) zlasti s pogosto košnjo in temeljito pripravo zemlje za ta tehnološki ukrep. Vsi zatravljeni vinogradi, ki sem si jih doslej ogledal, to potrjujejo. Tam, kjer so zemljo dobro pripravili in posejali ustrezno travno mešanico (mešanica za parke) z nizkimi travami in deteljami (največ do 30% semena detelj) in pogosto kosili, so zatravljeni vinogradi v boljši rasti in dajo boljši pridelek kot vinogradi, obdelani na klasičnem načinu. Kjer so pa ta ukrep prezrli, vinograd zatravili z rastočim plevelom in so preredko kosili, pustili pleveli rasti tudi pod trtami v vrsti, pa trte v travi naglo hirajo.

Prednosti zatravljanja vinograda so:

— gospodarske, ker s tem ukrepom zmanjšujemo obdelovalne stroške, zlasti stroške za nabavo dragih obdelovalnih strojev;

— preprečujemo izpiranje zemlje zlasti v vinogradih z vrstami v smeri strmine;

— izboljšujemo fizikalno stanje zemlje, ker omogočamo drobnozivilkam neoviran razvoj, zemlje ne tlačimo s težkimi obdelovalnimi stroji;

— s pokošeno travo, ki jo rotacijske kosilnice popolnoma zdrobijo, humificiramo zemljo in s tem nadomeščamo gnojnice s hlevskim gnojem;

— v zatravljenih vinogradih lahko opravljamo ročna dela in jih skropimo takoj po dežju, kar v obdelanih vinogradih ni mogoče.

Po izkušnjah znanega strokovnjaka Antona Flega v letih 1953—1956 v Ložah pri Vipavi ima grozdje iz zatravljenih vinogradov (pri večjih pridelkih) za 0,5 do 1,0% manj sladkobe kot grozdje v obdelanih vinogradih, seveda pri istih pogojih (gnojenje, lega, sorta). To je edini negativni učinek zatravljanja vinogradov, ki pa je, gospodarsko gledano, zanemarljiv z ozirom na koristi zatravljanja vinogradov.

(Prihodnjič o pogojih zatravljanja vinogradov)

T. DOBERŠEK

ZAGOTOVLJENA CENA KUMARIC

TREBNJE — Trebanjska kmetijska zadruga je letos prvič postregla že pred sezono z zagotovljenimi odkupnimi cenami kumaric. Za kilogram prvorazrednih kumaric bo kmetom plačevala 0,80 in za kilo drugorazrednih 0,55 nemške marke, seveda v ustreznih protivrednosti v dinarjih. V zadrugi, kjer pravijo, da imajo na zalogi še dovolj semen za setev kumaric, bodo dali sedanjim in bodočim kooperantom vse potrebne informacije o pridelavi in prodaji omenjene poljščine.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

Gozdno gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o. TOK Gozdarstvo Novo mesto, n.sub.o. Novo mesto, Šmihelska 14

Skupščina TOK Gozdarstvo Novo mesto

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

— vodje TOK Gozdarstvo Novo mesto

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje

— da imajo strokovno izobrazbo diplomiranega gozdarskega inženirja in najmanj 5 let delovnih izkušenj v gozdarstvu ali strokovno izobrazbo gozdarskega tehnika in 10 let delovnih izkušenj v gozdarstvu;

— da imajo strokovne in organizacijske sposobnosti;

— da imajo sposobnost za razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov

Gozdno gospodarstvo Novo mesto

TOK Gozdarstvo Novo mesto

68000 Novo mesto, Šmihelska 14

s pripisom — za razpisno komisijo

Kandidate bomo o izidu obvestili v 8 dneh po sklepu o izdani

235 19

Škropiva in bolezninore čebele

Pri najstarejšem čebelarju na Bojsnem

BOJSNO — Kmet Anton Žmave je najstarejši aktivni čebelar v brežiški občini in obenem ustanovitelj čebelarke družine Dobova-Kapele. Čebele so ga privlačile že kot desetletnega fantiča. Prvi roj s panjem kranjčim mu je podaril neki možakar iz Pišec, ko je bil star 23 let. Po treh letih, ko se je ravno vživel v to delo, je moral vse skupaj pustiti, začela se je vojna in z družino so ga odpeljali v izgnanstvo.

Po vrnitvi je začel znova. V Ljubljani je 1946 kupil rabljene Žnidaršičeve panje. Navadno jih je imel po dvajset, nazadnje celo štirideset, vendar mu jih je to zimo varoza polovico izpraznila, ker je prepozno dobil zdravilo.

Včasih je pridelal več medu, tudi po 20 kg (na panj) pri vsakem točenu. Dokler je imel manj panjev, ga je natočil po 600 kg letno, lani z več panji 800 kg. Z odkupno ceno stari čebelar ni najbolj zadovoljen, ker so zaščitna sredstva predraga. Razen tega bo letos precej manj medu, ker je zaradi varoze poginilo veliko čebel.

Vesolja za čebelarjenje kljub vsemu ni izgubil. To je zanimivo delo in zanj sta se ogrela oba sinova. Anton čebe-

Anton Žmave

lari v Ljubljani, Jože nadaljuje očetovo delo doma in je zdaj predsednik družine Dobova — Kapele. »Dandanes naredijo čebelarjem veliko škode tudi škropiva,« je ejal čebelarski starosta, »toda na Bojsnem imam več sreče, ker v bližini ni sadnih plantaž. Nekateri sadjarji se pri škropljenju z zaščitnimi sredstvi ne ozirajo na predpise in škropijo dreve, ko je v najlepšem cvetu. Takrat pomorijo veliko čebel.«

J. T.

Kmetijstvo

HREN VELIKAN — Hrenova korenina, ki sta jo podržala pred fotoaparatom Štefan Ilnikar in Janez Kralj iz Gabrja, je najbrž precej nevsakdanje darilo zemlje. Ali sta jo, velikanko, mladeniča ruvala podobno, kot so v oni zgodbi vsi od dedka do miške vlekli repo, ni znano. Toda ali ni dovolj že to, da je ta hren tehtal natanko 2 kg in 10 dag?! (Foto: L. M.)

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkov živalski sejem na Grabnu so pripeljali 114 prašičev, od tega 10 večjih. Prodali so 86 prašičev, cena malih je bila od 550 do 850 tisočakov, večjih pa 10 do 12 tisočakov za kilogram žive teže. Naprodaj sta bili dve kravi (cena za kilogram žive teže je bila od 6 do 10 tisoč dinarjev) ter dva bika po 12 do 14 tisočakov za kilogram.

BREŽICE — Zadnje aprilsko soboto je bilo na tukajšnjem prašičjem sejmu dokaj živahno. Izbirati je bilo mogoče med 230 do tri mesece starimi pujsi, starejših prašičev pa je bilo naprodaj 32. Lastnika je zamenjalo 145 pujskov, in sicer po 28.000 do 30.000 din kilo žive teže, iz drugega korita pa bo do zakola žrlo 17 prašičev, rejci pa so za zanj odsteli 9.000 do 10.000 din za kilo žive teže.

Na prvi sobotni dan v maju pa je bila ponudba pri pujskih malce slabša, izbirati je bilo mogoče le med 168 živalmi, več pa je bilo prašičev (58). Temu primerno je bila slabša tudi kupčija, saj je bilo prodanih le 89 pujskov in 15 prašičev, cene pa so bile enake kot konec aprila.

Slovenija Moja dežela.

ZAJČEK KOT LEV — Takole se je narava poigrala v zajčnici upokojenca Petra Baloha iz Smarjeških Toplic. Zajklja mu je poleg devetih normalnih mladičev povrgla še svojevrstnega desetega brata, zajčka, ki je kosmat le po glavi in šapkah, po trupu pa ima le nežno kožico brez dlak. Peter, ki zredi vsako leto 50 do 60 zajcev, ne pomni kaj takega. Preostane mu pa upanje, da bo zajec zrasel tudi do svojih levjih podobnih velikosti. (Foto: T. Jakše)

Kmetijski nasveti

Vpliv krme na plodnost

Prehrana ima velik vpliv na plodnost krav molznic, saj se kar 50 do 60 odst. vseh vzrokov za neplovnost ali slabo plodnost skriva prav v pomanjkljivi prehrani. Živali pač pokrivajo s krmo največ svoje življenjske potrebe, zato proizvodnja in šele nazadnje svoje potrebe po reprodukciji. Krava črpa za dajanje mleka tudi svoje telesne rezerve, zato ima neskladno in pomanjkljivo krmiljenje velik vpliv na njeno proizvodno zmogljivost in zdravje. Zlasti velike potrebe po hranilnih snoveh imajo krave v začetku laktacije, medtem ko so potrebe presušenih krav bistveno manjše.

Vse potrebe po hranilnih snoveh lahko razdelimo v tri skupine: potrebe po energiji, potrebe po beljakovinah ter potrebe po mineralih in vitaminih. Zlasti veliko energije potrebuje žival takoj po telitvi. Kravam je treba nuditi veliko energetsko bogate hrane, kakršna so na primer koruzni zdrob, pesni rezanci ali koruzna silaža. V laktaciji žival ne sme skujšati preveč; če zgubi več kot 10 do 15 odst. telesne teže, se kasneje težje obreji ali ima kakšne druge načne plodnostne motnje. Lahko pride celo do presnovne bolezni, ki jo imenujemo ketoza.

V hlevih, v katerih rejci krmijo velike količine koruzne silaže, ki ima malo beljakovin, so krave zamaščene in ne dajajo veliko mleka. Take živali se pogosto pregonijo, imajo tihe pojatve in težke telitve. Še pogostejši so primeri, da primanjkuje vseh hranilnih snovi, predvsem zadnje zimske mesece. Tedaj veterinarji ugotavljajo pri kravah veliko plodnostnih motenj, ki jih imenujejo karlačna jalovost.

Pri oskrbi krav z beljakovinami prihaja v poletnih mesecih često do preobila beljakovin v obroku, kar spet slabše vpliva na plodnost in ima lahko naslednje posledice: gnojna vnetja matrice, zgodnje odmiranje zarodkov, pregonitve, neradne pojatve in celo poškodbe jeter. Seveda tudi pomanjkanje beljakovin neugodno vpliva na plodnost, ker otežuje nastajanje hormonov. To se dogaja na kmetijah, kjer krmijo veliko koruzne silaže, ne da bi jo dopolnjevali z beljakovinsko krmo ali senom. Za krave molznice je primernejša travna kot pa koruzna silaža.

(Nadaljevanje prihodnjič)
Inž. STANE BEVC
Kmetijski zavod Ljubljana

Režijo selijo v proizvodnjo

V Novoteksu za začetek 40 delavcev iz »režije« v proizvodnjo konfekcije

NOVO MESTO — Takoj po prvomajskih praznikih je moralo prvih 40 delavcev od za letos predvidenih 95 v novomeškem Novoteksu svoje »režijsko« delovno mesto zamenjati z mestom v proizvodnji konfekcije. Ukrep, ki je seveda močno naelektril ozračje v Novoteksu in izzval reakcije predvsem pri »ogroženih«, ni nikomur kazen, pravi Novoteksov direktor prodaje Peter Ivančič, le drugega izhoda ni v Novoteksovi bitki za preživetje.

Novoteks posluje na robu rentabilnosti že več let, kar je zaradi pogojev poslovanja (prevelike obremenitve, nedosledna devizna politika, dolga restriktivna cenovna politika za tekstil, velika kratkoročna zadolženost za financiranje poslovanja, uvoz tkanin, manjša kupna moč, konkurenca cenejšega blaga iz južnejših republik, ki imajo ugodnejši položaj pri financiranju proizvodnje, itd.) sicer značilno za večino tekstilnih tovarn, posebno volnarskih. Posebno se je stanje poslabšalo v zadnjih dveh letih. V letu 1987 je pridilniški program imel za 1,3 milijarde dinarjev izgube, lani pa se je izguba razširila tudi na metražni in konfekcijski program, in sicer je bilo skupaj za 3,3 milijarde dinarjev.

Težave so jih seveda prisilile v ukrepanje. Že pred časom so začeli v proizvodnjo uvajati dodatne programe, v okviru posameznega programa pa so

zaj je nekak več znašal celoletni izvoz. Veliko je v tem ravno lohn poslov, ki jih in jih še bodo reševali pred še hujšimi težavami in še večjimi presežki delovne sile.

• Med ukrepi za izboljšanje poslovanja je poleg pravih programov in iskanja boljših trgov, kjer so tudi že veliko naredili, predvsem zmanjševanje stroškov. V dveh letih je bilo veliko narejenega predvsem pri obračanju sredstev, le da ubuhožani, kot so, kljub naporom in ukrepom niso veče kos inflaciji, ki je močno zmanjšala tudi kupno moč na domačem trgu, poslovanje pa naredila nemogoče.

Peter Ivančič

Celotna bitka za preživetje pa je pokazala tudi, da je v Novoteksu preveč delavcev na enoto proizvodnje. Tehnološki in ekonomski presežki delavcev so tako posledica uvajanja računalniškega dela in prevelikega zaposlovanja v preteklosti in težav v poslovanju ter ukrepov za njihovo odpravo. »Se sreča«, pravi Ivančič, »da so predvsem zaradi lohn poslov možnosti prepoznavitve odvečnih delavcev v naši proizvodnji, da torej ta problem rešujemo na lastnem dvorišču. Seveda izdelana kriterija, ki bi zadovoljil vse, za to seditve ni, ne da se vseh presežkov niti naenkrat videti. Morda so ponekod storjene tudi krivice. Dejansko pa smo prisiljeni ločiti zdravo od bolnega, bolno zmanjšati, delavce od tu pa usmeriti v zdrave programe, dokler se lahko. Ljudje se morajo soočiti s tem, takšni so časi.«

Z. L.-D.

KRKA SKRBI ZA LETOVANJA

NOVO MESTO — Tovarna Krka je letos za letovanja svojih delavcev pripravila v različnih krajih po Jugoslaviji kar 535 ležišč. Krka ima svoje apartmaje v Nerezinah, Maredi in na Pagu ter sobe s polnim penzionom v Vrsarju, Strunjanu in Bohinjski Bistrici. Poleg teh krajev bodo Krkini delavci lahko letovali še na Braču, Korčuli, v Budvi, Hercegovem, Tjersnu, Orebiču, Ciovu in Filip Jakovu. Letos bo Krka prvič organizirala tudi posebna letovanja za otroke svojih delavcev. Letovanja bodo delavci Krke lahko odplačevali v sedmih mesečnih obrokih, za polni penzion pa v osmih. Vsa njihova letovanja bo letos dobil 700 tisoč dinarjev regresa, preostali del pa bodo regresirali tako, da so vse zaposlene razvrstili v šest kategorij. Najslabše plačani delavci bodo dobili še dodatnih 740 tisoč dinarjev, delavci iz zadnje kategorije pa 340 tisoč dinarjev.

Školč ne vleče

NOVO MESTO — Novomeške mladince aktualna dogajanja na ZSMS in okoli nje kaj malo zanima, tako vsaj bi lahko sklepali po udeležbi na seji občinske konference ZSMS Novo mesto, ki je bila sklicana 25. aprila. Konferenca je bila nesklepčna, saj se je zbralo le 52 delegatov od 116.

Kljub temu je tekla živahna debata, predvsem o delu Študentskega servisa in Mladinske turistične poslovalnice, o katerem vlada v mladinskem vodstvu precej deljeno mnenje, mladinci in uslužbenci poslovalnice pa operirajo z različnimi podatki in argumenti. Debata o tem se je kar razvlekla, čeprav zaradi nesklepčnosti pravzaprav ni bilo o čem sklepati, tako da je moral gost dneva, predsednik RK ZSMS Jože Školč, lepo vljudno počakati v ozadju, da je prišel na vrsto za svoj del izvajanja o aktualnih dogajanjih. Vljudno pa potem niso počakali delegati, ki se jim je očito tako mudilo, da niso pokazali za svojo vrhovnega šefa nobenega razumevanja. Tako jih je na koncu ostala le še peščica.

No, nekaj vprašani Školču je vseeno prišlo iz redkih vrst navzočih. Med drugim tudi to, kaj dela ZSMS, da bi premostila prepad med republikami, in kako se razume z mladinskimi organizacijami iz drugih republik. Vprašanje torej, ki bi ga moral delegat, če bi poznal razmere, zastaviti svojemu občinskemu predsedstvu, saj je to, kljub jasnemu priporočilu občinske skupščine, v delegaciji novomeških DPO, ki obiskujejo pobratene občine v Jugoslaviji, ni vključilo tudi svoje predstavništva. Pa bi bilo morda dobro, da bi zvedeli, o čem razmišlja mladina drugod, in povedati, o čem razmišlja naša.

T. J.

MALE KIDRIČEVE NAGRADE

NOVO MESTO — Učenci in delavci Srednje šole tehniških in zdravstvenih usmeritev Boris Kidrič Novo mesto so 26. aprila proslavili dan OF in praznik dela ter Kidričev dan — dan šole. Ob tej priložnosti so že šestič podelili male Kidričeve nagrade za razvojno raziskovalno delo mladih. Žal je letos na razpis prispelo le 5 nalog (druga leta pa 25, 30), ki so bile vse na taki ravni, da so jih nagradili. Prvo nagrado so prejeli učenci kmetijske srednje šole Iztok Gramc, Simon Grmovšek, Matej Luštek in Tone Žnidaršič za nalogo o uporabi škroplilnic ter Suzana Ivančič, Katja Šiško in Igor Živkovič za analizo uspešnosti novomeških učencev strojništva na ljubljanski fakulteti. Drugo nagrado so dobili Metka Prah, Damir Drakulič in Tomaž Slak za projekt atrijskih hiš. Tretjo nagrado je dobil Slavko Blatnik za zaščitni znak obrtne zadruge Unitehna ter Aleš Krajnc za napravo za zdravljenje s magnetnim poljem. Običajno plaketo šole za vsestransko pomoč le-tej so letos podelili Zdravstvenemu centru Dolenski. Odprta je bila tudi zanimiva razstava izdelkov učencev šole.

A. B.

Skok na evropsko raven

V KS Birčna vas že zvonijo telefoni — Od 290 gospodinjstev jih ima kar 250 telefon — Ogromen delež v delu in denarju prispevali krajani sami

BIRČNA VAS — Za krajanje krajevne skupnosti Birčna vas, ki so se v soboto, 29. aprila, popoldne v velikem številu zbrali v dvorani gasilskega doma Stranska vas, da bi proslavili dan OF, 1. maj in z enomesečno zamudo tudi svoj krajevni praznik, je ta dan kljub vsem tem pomembnim obležjem pomenil še veliko več. Praznovali so namreč tudi uradno otvoritev novega telefonskega omrežja, ki so ga z veliko truda in postrtovanja kljub številnim zapletom, ki so podajševali rok izgradnje, dogradili v skoraj rekordnem času.

To je poudaril v svojem nagovoru tudi predsednik sveta KS Alojz Muhič, ko je dejal: »Letošnji praznik dela pa je za nas krajanje še toliko pomembnejši, saj slavimo novo delovno zmago, otvoritev telefonskega omrežja z 204 telefonskimi stavitkami, tako da jih imamo sedaj v krajevni skupnosti z 290 gospodinjstvi že 250. To nas, kar se telefonskih povezav tiče, uvršča v evropski vrh. Zato je naše veselje toliko večje, saj se približujemo našemu skupnemu cilju, da izplavamo iz družbe nerazvitih krajevskih skupnosti v novomeški občini.«

Denar za telefonsko investicijo so pričeli krajani zbirati pred dvema letoma, pred enim letom pa so prvič zasadili lopate. Za kako veliko investicijo gre, povedo že podatki, da je bilo položena 4.200 m zemeljskega kabla, razpeta 13.800 m zračnega kabla, postavljenih 286 drogov ter opravljenih 15.300 delovnih ur. Celotna investicija je stala skoraj 270 milijonov; od tega so krajani sami prispevali več kot 244,5 milijona

dinarjev. V telefonsko omrežje so na novo povezali naselja Rajnovšče, Rakovnik, Gorenje in Dolenje Lakovnice, Jamo, Stransko Vas, Birčno vas in Veliki Podluben.

Po prisrčnem kulturnem programu, na katerem so nastopali moški pevski zbor Rupert Vrh, pionirji in mladinci ter domača humoristka podljubenska Ančka, so podelili tudi krajevno priznanje OF, ki ga je prejelo GD Mali Podluben, ter posebna priznanja KS za zasluge pri gradnji telefonskega omrežja, ki so jih prejeli predsednik sveta KS Alojz Muhič, predsednik gradbenega odbora Pavel Golob ter Zalka Rkman, Tone Junc, Toni Adamič kot vodja skupine izvajalca del, Novolets in PTT.

T. JAKŠE

LINJA ODPRTA — Domača humoristka, podljubenska Ančka, je pregovorila novomeškega župana Francija Šalijsa, da je s škarjami za trte prerezal žice na telefonski slusalki in s tem simbolično odprl novo telefonsko omrežje. »Na svidenje ob otvoritvi vodovoda!« je še dodala.

O KMETIJSTVU

METLIKA — Aktiv mladih združnikov pripravlja za petek, 12. maja, ob 20. uri v prostorih Vinske kleti v Metliki predavanje o Izarelu, zlasti o kmetijstvu in življenju v kibucih. Predavalca bosta Boris Grabrijan in Emil Erjavec.

Novi prostori za gasilski muzej

Priloge na proslavo treh gasilskih jubilejev — Več tisoč obiskovalcev Slovenskega gasilskega muzeja — Najstarejši dokument iz 1795

METLIKA — Letos mineva 120 let gasilstva na Slovenskem. Organizirano gasilstvo se je v Sloveniji začelo z ustanovitvijo prvega gasilskega društva — metliškega. Tako tudi gasilsko društvo Metlika praznuje ta visoki jubilej. Osrednja republiška proslava bo 30. junija ter 1. in 2. julija v Metliki. Hkrati s 120-letnico bodo proslavili 40-letnico Gasilske zveze Slovenije ter 20-letnico Slovenskega gasilskega muzeja, ki je prav tako v Metliki. Ob teh jubilejih bodo pripravili posebno razstavo.

Ob 20-letnici Slovenskega gasilskega muzeja bodo izdali knjižico-letopis s pregledom zanimivih kronik gasilskih društev, hkrati pa bo v knjižnici tudi navodilo, kako pisati take kronike, da bodo čimbolj zanimive in pestre. »Za naš muzej bo ob tem jubileju gotovo največja pridobitev nova stavba. Gre za stavbo starega metliškega kina, kjer bodo stalni razstavniki, depoji in pisarna.« je povedala kustodinja gasilskega muzeja dipl. etnologinja Marjetka Balkovec. Lani je gasilski muzej v Metliki obiskalo več kot 5300 obiskovalcev. Največ obiskovalcev imajo spomladaj in jeseni, v glavnem gre za izlete gasilskih društev šol ali za sindikalne izlete iz cele Slovenije, ponavadi pa si obiskovalci ogledajo tako gasilski kot Belokranjski muzej, ki imata prostore v metliškem gradu. V Sloveniji je sedaj 1467 gasilskih društev z okoli 100.000

člani. Področne gasilske muzejske zbirke imajo še na Muti, v Trzliču, Zalcu in Sevnici.

Za letos ima kustodinja Balkovec v načrtu obiskati vsa gasilska društva v Sloveniji, ki so bila ustanovljena do 1. svetovne vojne. »Pregledala bom njihove arhive, zbrala zanimivosti iz njihovega dela ter skušala dobiti kakšne zgodovinske eksponate za naš muzej ali za področne muzejske gasilske zbirke. Tudi naloga komisije za zgodovino požarne varnosti pri Gasilski zvezi Slovenije in teh komisij pri občinskih gasilskih zvezah je evidentiranje in popis predmetov, tako da bomo sploh vedeli, kaj vse imamo,« je povedala Balkovec.

Najstarejši dokument, ki ga hrani Gasilski muzej v Metliki, je požarni red za mesta in trge na Kranjskem iz leta

1795. V muzeju je razstavljenih okoli 250 eksponatov, najstarejša brizgalna je

Marjetka Balkovec

iz leta 1836, dobili pa so jo iz Grahovega pri Cerknici, najstarejša parna brizgalna pa celjska iz leta 1907. Prav te dni bodo dobili iz Doblič brizgalno iz leta 1909 ter še eno toliko staro iz Loč pri Poljanah.

A. B.

TELEFONIJA I — Ko je bil v prejšnji kroniki zabeležen pojav možnega nehotenega poslušanja tujih pogovorov na domačem telefonu, se je objavilo še nekaj bralcev, ki niso zadovoljni z novomeško telefonijo. Tako bralec s Pančre grma brez vseh problemov dobi zvezo z Los Angelesom in z bratom, zveza pa je tako čista in slinost tako dobra, kot je Los Angeles Dolž, ne pa mesto v daljnji Ameriki. Bitveno več težav ima, če se hoče telefonično pogovoriti s sorodstvom v Novem mestu ali Brežicah.

TELEFONIJA II — Te dni telefonski naročniki poleg nenavadno visokega računa za telefoniranje dobivajo še listek z obvestilom, da je po tretjem odstavku 204. člena sporazuma o splošnih pogojih za opravljanje pt storitev (Uradni list SFRJ 35/88) določeno, da se telefonska naročnina plačuje mesečno vnaprej in zato se v Sloveniji pač plačuje vnaprej, tokrat pa sta zaračunani dve hkratni, za povrh za 90 odstotkov dražji, kar ne piše, ampak se vidi po znesku. Ob vseh teh plačilih vnaprej je narobe to, da so plačile in pokonice za nazaj, živeti moramo pa sproti. Se težje nam bo!

CESTARJI — Čeprav obvoz za Partizansko cesto ni ravno prIMEEN, so se prometne zagate po nekaj tedenskem »utrjevanju snovi« znižale na raven vsotjstva 204. člena sporazuma o splošnih pogojih za promet pa je novomeški prometniku v daljo končni udarec. Posebno v konicah bi kljub krvavi dolenjki preje prišel v Ljubljano kot z enega konca mesta na drugega. A dela so očitno potrebna, le da bi cestarji glede na stanje lahko malo pohiteli in delali tudi v soboto popoldne in na gospodov dan. 15. maj, ko je končni rok za ponovno odprtje Partizanske ceste za promet, je zelo blizu.

Ena gospa je rekla, da bi v naselju ob Cesti herojev lanko popravili ograjo za Krko prej, preden se bo kdo ubil na stopnicah ali utopil v Krki.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. maja, bodo v Novem mestu do 19. ure, v ostalih krajih do 17. ure odprte naslednje prodajalne živil:

- v Novem mestu: Blagovnica KZ. V žabji vsi
- v Sentierteju: Samopostrežba Mercator
- v Dolenskih Toplicah: prodajalna Vrelec
- v Žuzemberku: Market Dolenjka
- v Straži: Samopostrežba KZ.
- V nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprta prodajalna Špecerija na Glavnem trgu 21.

O LJUBLJANSKEM PROCESU

NOVO MESTO — Gost tokratne svobodne katedre bo univ. prof. dr. Boštjan M. Zupancič. Svobodna katedra bo v petek, 12. maja, ob 19. uri v konferenčni dvorani hotela Metropol, beseda pa bo tekla o ljubljanskem procesu v luči pravne znanosti.

Sprehod po Metliki

KDOR NE BO SAM OBISKAL LE TOŠNJE VINSKE VIGREDEI, bo lahko spremljal dogajanje na tej največji dolenski vinarstvo-turistični priveditvi preko skri vinarstvo-turistični priveditvi preko skri ljubljanskega radia. V soboto, 20. maja, bodo iz Metlike oglašali kar trije reporterji, ki bodo povabili pred mikrofon vel Metličanov, zaslužitih za to, da bo ta privedite v Metliki že sedmič zapored. Pogovore bo moč spremljati na 1. radijskem programu od 20. do 22. ure, vse skupaj pa bo začinjeno z obilico dobre narodno-bavne glasbe.

LJUBITELJI TEMPERAMENTNEGA PLESA bodo prišli na svoj račun, če prvi dan Vinske vigrede, ki bo nastopilo na Trgu svobode ob 21. uri plesna skupina Arruba iz Ljubljane. Predstava bo najprej peše modele iz pomladno-poletne kolekcije Beti. Temperamentna dekleta bodo plesala v joggingih in kopalkah, prostor za preoblečenje pa jim bo dal voljo Jule Brinc, poslovnež, ki ima v lasti cvetličarno Ikebana.

NAGRAJENA BELOKRANJSKA VINA bodo prodajali na stojnicah, ki bodo postavljene na vseh treh metliških trgih, v miru pa jih bo moč poskušati v gasilski kleti. Tam bodo obiskovalcem postregli tudi z italijanskimi in avstrijskimi vini, pač s področji Wagne in Ronk. S temi krajema v Avstriji in Italiji je namreč pobratena metliška občina.

19., 20. in 21. maja bo avtomobilni prepevadan vstop na Partizanski in Metni trg ter na Trg svobode. Razumljivo, so bo na trgih komaj prostora za vse obiskovalce Vinske vigrede 89. Najpomembnejše bo poiskati parkirni prostor pod Fuksarjevim kostanjem, na parkirnem prostoru pa v kulturnem domu Edvarda Kardašja ali kje druge malec ven iz Metlike. Sicer se bo v teh dneh lepo pokazalo, kako malo parkirne zemlje Metlika.

Ljudje se boje kreditov

V Metliki je stanovanjsko kreditiranje skoraj zamrlo — Zanimivo pa je namensko varčevanje

METLIKA — Zanimanje za najemanje stanovanjskih kreditov se je tudi v metliški enoti Ljubljanske banke v zadnjem času zelo zmanjšalo v primerjavi s prejšnjimi leti. Razlog za to je seveda znan: uvedba nove metodologije obračunavanja revalorizacijske stopnje, kar, preprosto povedano, pomeni, da je človek kljub mesečnemu odplačevanju dolžan vedno več. Poleg tega se revalorizacijska stopnja vsak mesec spreminja in najemniki kredita živijo v popolni negotovosti. Zato se ljudje ne odločajo za najetje tega kredita, saj ne vedo, kako in če ga sploh bodo odplačali. Kdor ima na primer ta kredit, se mu je glavnic prejšnji mesec povečala za 26,4 odstotke.

Vse to, pravijo v metliški poslovni enoti Ljubljanske banke, povzroča nezaupanje ljudi, hkrati pa tudi močno načena zaupanje ljudi v banko kot institucijo. Močno je torej upadel interes za najemanje bančnih posojil, veliko večje pa je zanimanje za stanovanjske kredite delovnih organizacij. Tudi to, tako imenovano kreditiranje po poblastilu opravljajo v banki. Podjetja namreč svojim delavcem dajejo stanovanjske oziroma gradbene kredite po fiksni obrestni meri, ki se v metliški občini giblje med 8 in 25 odst., le v enem podjetju v tej belokranjski občini so se pred kratkim odločili za 50-odstotno obrestno mero, kar pa je v primerjavi z bančnimi krediti še vedno izredno ugodno.

S spremembo pravilnika je za ljudi postalo zanimivo namensko stanovanjsko varčevanje. Sedaj ni več potrebno, da se po določenem času varčevalec odloči za najetje stanovanjskega kredita, banka pa mu na njegova sredstva priznava obresti v višini revalorizacijske stopnje, ki se pripisujejo glavnici. Varčevalec lahko v tej obliki varčevanja denar položi, kadar ga ima, in ni več vezan na določen rok v mesecu, in kolikor ga hoče. Če se kasneje odloči, lahko na privarčevani znesek dobi stanovanjski kredit ali pa, kadar hoče, dvigne privarčevano in obrestovano gotovino. V metliški bančni enoti se varčevalci bolj odločajo za drugo možnost. V banki pravijo, da zato, ker ljudje na ta način ohranjajo realno vrednost denarja.

A. B.

POŠTA V NOVIH PROSTORI

METLIKA — Ker bodo te dni v prostorih metliške pošte začeli montirati novo avtomatsko telefonsko centralo, se bo pošta preselila. Prostore pošte odstopila Kmetijska zadruga, tako da bo metliška pošta od prihodnjega tedna v prostorih za kmetijsko apoteko, kjer so bili prej uslužbenci temeljne zadrugne organizacije Kooperacija. Tu bo pošta, dokler se ne bo preselila v nove prostore v poslovno-trgovskem središču v Kidričevem naselju, ki ga bodo začeli graditi v kratkem.

Prostitutke pa nočejo biti!

Zdravstveni delavci v precepu med etiko in varčevanjem — Brez dodatnih sredstev ne bodo mogli ohraniti standarda v zdravstvenem varstvu

BREŽICE — V času razgretega razpoloženja delavcev v Zdravstvenem centru Brežice, ki se otepa...

Prisotni zdravstveni delavci so se pridružili zahtevam šolnikov, saj dobro občutijo, da so tudi sami v podobnih težavah.

Neustrezno rešen sistem zdravstva v naši državi že tako postavlja zdravstvene delavce v neugoden, pogosto z zdravniško etiko sprt položaj...

Zdravstveni delavci imajo tokrat le preveč. V škarjah različnih interesov in zdravniške etike se počutijo kot opeharjene prostitutke...

Zahtevali so takojšnjo ureditev financiranja zdravstva, ki jim bo omogočil najmanj enak družbenoekonomski položaj...

rižični skupnosti z enotnim financiranjem v Sloveniji, ki bi zagotovilo za približno enako delo približno enake osebne dohodka...

Zdravstveni delavci tudi zahtevajo, da se na posebni točki dnevnega reda prihodnje seje zbora združenega dela uskladi različnost stališč glede prispevnih stopenj in bilance sredstev...

Če do uskladitve prispevne stopnje ne bo prišlo, bodo zahtevali odgovornost vseh, ki so nesmotno znižali prispevno stopnjo v letu 1988...

MOKRICE SO ODDANE ZA TRIDESET LET — Predstavniki Emone — Terme Čatež so 5. maja podpisali pogodbo o zakupu mokriškega gradu in parka...

Z Mokricami v Evropo

Trije Nemci bodo investirali vanje 15 milijona mark — Park bodo spremenili v igrišče golfa

MOKRICE — Turistični kompleks Mokric z bogato kulturno in naravno dediščino je bil do sedaj slabo izkoriščen.

nost naložb je 15 milijonov nemških mark.

Pogodbo o tridesetletnem zakupu so predstavniki nemške in slovenske strani podpisali 5. maja v Mokricah.

Brežiški občini se z urediteljem Mokric obeta 150 novih delovnih mest.

J. TEPPEY

NA BIZELJSKEM TEKMUJEJO MLADE EKIPE SLO

BIZELJSKO — Jutri bo na območju Bizeljskega občinskega tekmovalnih mladih iz obrambe in zaštite.

ZNAKI OF IN ZSS

KRŠKO — Ob dnevu OF in 1. maju so na skupni slavnostni seji družbenopolitičnih organizacij občine Krško v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardaševiča podelili priznanja...

SLAVNOSTNA SEJA

KRŠKO — Na slavnostni seji občinske konference SZDL, občinskega sveta Zveze sindikatov in občinskega komiteja ZK, posvečeni obletnici OF in 1. maju...

Krčani so bolj bolni kot Dolenjci

V krškem zdravstvenem domu menijo, da je temu lahko vzrok tudi okolje

KRŠKO — Ob razpravi o ekološki ogroženosti krške občine se je z vso ostrino zastavilo vprašanje, kako zdravi oz. kako bolni so prebivalci te občine.

Zdaj je študijo krškemu zdravstvenemu domu le uspelo izdelati. Izsledki študije, ki sta jo izdelala dr. Rudolf Ladika, namestnik direktorja krškega zdravstvenega doma...

voda za socialno medicino in higieno Novo mesto ter več drugih ustanov na ravni Slovenije.

Čeprav mnogi Krčani sumijo, da je v krški občini precej več rakavih obolenj kot drugod, predvsem zaradi JF Krško...

nas. Kdor zaradi takih ali podobnih zdravstvenih težav ni iskal pomoči pri nas, ga pač nimamo v evidenci...

V analizi obolevnosti prebivalstva občine Krško od leta 1979 do leta 1987 pa sta oba doktorja razkrila še eno zablodo krškega zdravstva.

J. SIMČIČ

Prijave parov za brežiško ohcet zbirajo

Prišli bodo tudi župani iz dežel Alpe-Jadran

BREŽICE — Občinska turistična zveza napoveduje živahen uvod v turistično poletje s prireditvijo Slovin — pesem — vino in brežiško ohceto.

Mesto bodo do takrat očistili, ga okrasili s cvetjem na oknih, polepšali izložbe, gostince, trgovce in obrtnike pa spustili na ulice...

Za 30. junij napovedujejo brežiško ohcet in country večer z modno revijo. Ta dan bodo v gosteh pari ljubljanske ohceti, župani dežel iz skupnosti Alpe — Jadran...

Brežiški par se bo poročil v viteški dvorani brežiškega gradu in ga bodo spremljali pari ljubljanske ohceti.

Za izbor brežiškega para je razpisnan natečaj, ki velja do 31. maja. Prijavitelj se lahko samo ženini in neveste do 30. leta starosti.

Slovenija

Moja dežela.

»Črnsko« delo konfekcionarjev

Tudi v Labodovi tovarni Libna v Krškem vse več poklicnih obolenj — Storilnost povečati ob skrhanem zdravju, zastarelih strojih, slabih OD?

KRŠKO — V 360-članskem delovnem kolektivu Libne, kakor se imenuje temeljna organizacija novomeškega Laboda v Krškem, resno razmišljajo, kako bi povečali storilnost.

In s čim utemeljuje Zoher, inženir organizacije dela, po osnovnem poklicu pa strojni tehnik, take svoje poglede?

»Lani je naša produktivnost sicer padla za skoraj 20 odstotkov, vzrok pa je gotovo v zmanjšanju bonifikacij za podoben odstotek.

»Upam reči, da je to naše delo tekstilcev črnsko, zato ne preseneča, da je vse več upravičene bolniške in poklicnih obolenj, predvsem hrbenice in oči.

Tudi v Labodovi tovarni Libna v Krškem vse več poklicnih obolenj — Storilnost povečati ob skrhanem zdravju, zastarelih strojih, slabih OD?

»Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

ne dosegajo polne norme. Ker nimamo inštruktorja, se z njimi intenzivneje ukvarjajo brigadirji in pa tehnologa tozda.

Upam reči, da je to naše delo tekstilcev črnsko, zato ne preseneča, da je vse več upravičene bolniške in poklicnih obolenj, predvsem hrbenice in oči.

»Lani smo uspeli s prerazporeditvami najti primerno delo trem delavkam, ki so poprej nekaj let dosegale le 60-odstotno normo, zdaj pa so že pri polni normi.

Tako pojasnjuje tudi uspešno izgradnjo lične mrliške vežice, ki bo posvešeni nared čez teden, čeprav je bila ta pridobitev, boštanjanske krajevne skupnosti načrtovana šele maja 1991...

»Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

P. P.

Boštanjčani prehitevajo načrte

Udarništvo krajanov tudi pri izgradnji mrliške vežice v Boštanju, vodohrama na Logu in v Grahovici itd. — Samoprispevek še do maja 1991

BOŠTANJ — »Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

Za svoj čas imamo veliko udarništvo krajanov, predvsem v izgradnji mrliške vežice, ki bo posvešeni nared čez teden, čeprav je bila ta pridobitev, boštanjanske krajevne skupnosti načrtovana šele maja 1991...

»Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

»Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

»Če speljete referendum, je to samo pol koraka, kajti za uresničitev zastavljenih ciljev krajevnega samoprispevka je pri nas praviloma potrebno še veliko prostovoljnega dela in prispevkov, zlasti v materialu.»

Ivan Zoher

Seja v »večnih loviščih«

Ribniški gledališčniki naštudirali komedijo, ki so jo kar sami delno priredili

RIBNICA — Skomedijo z grenkim kabaretnim navdihom »Večna lovišča« avtorja Mira Stefanca je nastopila na domačem odru gledališka skupina ribniškega KUD Jakob Gallus že pred prazniki, nato pa še minuli petek. Igro je režirala Vesna Postrak, sceno je pripravil Jože Sitar, kostume Gvida Arko, koreografijo pa Diana Drobnič.

Ribniško občinstvo je komedijo, ki so jo ribniški gledališčniki kar precej prilagodili današnjemu času in tudi Ribnici, presenetila, razvedrila in si zato takih presenečenj še želi. V igri gre za sejo upravnega odbora v nebesih, na kateri naj bi se dogovorili o tapeciranju nebeških stropov, saj je sv. Petru pihalo pod nogo, molil pa ga je tudi hrup raznih vesoljskih vozil. Seveda se niso o nisoških dogovorih (kot na naših sejah in kongresih).

Med gledalci je vzbudila še posebno pozornost igra Franca Zbaticnika, ki je igral referenta za propagando v nebesih, si takoj oskrbel tajnico in razobesil reklamne plakate: »Kupujte pečice ITPP, ki se v peklu najbolje obnesejo.« »Po letalskih

stopnicah Riko pridete najhitreje v nebesa« in »Skozi okna Inles je najlepši pogled na nebeška prostranstva«. (Ta tri ribniška podjetja so namreč tudi finančno podprla to igro.) Nekateri gledalci je presenetila nebeška sodna razprava proti Juliji Dolenc, ki je potekala v srbohrvaškem jeziku.

Navdušena publika je spoznala tudi, da je v Ribnici pravzaprav veliko igralskih talentov, saj so v glavnem vsi nastopajoči dobro odigrali svoje vloge. Marsikdo se je spomnil, da za to vrsto kulture namenijo premalo denarja, saj je bila celo propaganda za igro skromna, kljub temu pa je bila dvorana polna gledalcev. To je bila prva taka predstava na prenovljenem odru doma TVD Partizan, sicer pa je bila tudi dvorana prirejena za gledališke potrebe.

Ribniški gledališčniki nameravajo gostovati še v Velikih Laščah. Govorila pa bi prišli na gostovanja tudi drugam (na primer v Kočevje, Novo mesto itd.), če bi jih povabili.

J. PRIMC

V Novem mestu že 12. knjižni sejem

V Krki od 15. do 19. maja na prodajni razstavi celotna enoletna knjižna produkcija slovenskih založb — Posebna razstava posvečena 300-letnici Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske — Gost otvoritvenega večera bo dr. Anton Trstenjak

NOVO MESTO — 12. dolenski knjižni sejem, ki ga prirejajo, kot vse dosedanje, mladina Krke, knjigarna Mladinske knjige v Novem mestu, KUD Krka in Študijska knjižnica Mirana Jarca, bo od ponedeljka, 15., do petka, 19. maja, v avli upravno-poslovne stavbe tovarne zdravil Krka v Ločni. Na prodajni razstavi bodo vse knjige slovenskih založb, ki so izšle od lanskega do letošnjega maja vključno s knjigami Dolenske založbe iz Novega mesta. Poseben prostor na sejmbo so imela knjižna in slikovna razstava ob 300-letnici Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, temeljnega dela slovenskega zgodovinskega razstava bo pripravila Študijska knjižnica Mirana Jarca. Obe razstavi bosta na ogled vsak dan od 7. do 19. ure.

Letošnji dolenski knjižni sejem bodo slovesno odprli v ponedeljek, 15. maja, ob 18. uri. Gost otvoritvenega večera bo profesor dr. Anton Trstenjak, slovenski filozof in psiholog, avtor več knjig, ki so vzbudile pozornost v širši javnosti. Z njim se bo pogovarjal urednik Cankarjeve založbe, pesnik Tone Pavček, dolenski rojak. Kulturni program otvoritvene slovesnosti bo s svojim nastopom obogatil kvartet DO, ki ga sestavljajo pevci Slovenskega okteta. Druge spremljajoče prireditve tokrat niso predvidene, organizatorje sejma je od njih odvrnilo predvsem pomanjkanje denarja.

Kot rečeno, bo tudi letošnji dolenski knjižni sejem ponudba vsega, kar uspe

slovenskim založnikom izdati v enem letu. Opazimo pa lahko, da tega ni tako malo in da je knjižna produkcija na Slovenskem kljub najrazličnejšim teo-

Dolenski muzej spet poizveduje

NOVO MESTO — Dolenski muzej v Novem mestu se je že večkrat obrnil na prebivalce v dolenski regiji in drugod po Sloveniji s prošnjo, da mu pomagajo pri evidentiranju in zbiranju dragocenega muzejskega gradiva. Tokrat se obrača na ljudi širom po domovini njegov oddelk NOB, ki domneva, da je po domovih še veliko predmetov, dokumentov in drugega gradiva, nanašajočega se na delavsko gibanje, narodnoosvobodilni boj in socialistično revolucijo na Dolenskem. Oddelk NOB želi predvsem ugotoviti, koliko tega je še pri ljudeh in kje vse se nahaja, obenem pa bi rad gradivo popisal in inventariziral ter tako poskrbel, da bo dokumentacija zdaj že polpreteklega časa ohranjena za prihodnje rodove. Oddelk naproša vse, ki hranijo gradivo, naj o tem pošljejo sporočilo v Dolenski muzej na naslov Muzejska 7, 68000 Novo mesto, ali na tel. (068) 21-169 oziroma 24-217.

Pevski jubilej

Moški zbor kočevske Svobode s koncertom proslavil 15-letnico ustanovitve

KOČEVJE — Moški pevski zbor tukajšnje Svobode je 25. aprila s koncertom v Šeškovem domu proslavil 15-letnico delovanja.

Jubilantom so najprej zapele članice noneta Rog iz Želj, nato pa je zgodovino zbora, ustanovljenega 12. septembra 1974 v Stari Cerki, na kratko opisala Mirica Dimitrijevič. Zbor se je predstavil z več kot 20 pesmimi; prvo je zapel pod vodstvom prvega zborovodje Iveta Staniča, vse druge pa pod vodstvom zdajšnjega pevovodje Matjaža Weissa. Po prvem delu koncerta so nastopili tudi učenci kočevske glasbene šole.

Na koncertu so pevcevm podelili Galusove značke in druga priznanja ZKO. Zlato značko so dobili: Ivan Arko, Franc Velikonja, Ljudevit Grgruč in Jože Lavrič, srebrno priznanje: Ivan Zabukovec, Ivan Kaplan, Vinko Devjak, Jože Spoler, Cveto Poljanar, Pavle Peček, Egidij Hočvar in Ivan Debeljak, bronasto pa: Ferdinand Troha, Miro Košir, Stane Kenda, Srečo Kenda in Leon Behin.

J. P.

Slavni Romney v Ljubljani

Razstava v Narodni galeriji do vključno 21. maja

LJUBLJANA — V Narodni galeriji v Ljubljani je od minulega četrta na ogled osemdeset risb slavnega angleškega slikarja Georgea Romneya (1734 — 1802), ki jih hrani Fitzwilliamov muzej univerze v Cambridgeu. Ta razstava je zamenjava za razstavo slik slovenskega slikarja Franca Kavčiča (1755 — 1828), Romneyevega sodobnika, ki so jo pripravili v Cambridgeu v sezoni 1984/85 in bo odprta do 21. maja.

Romneya stejejo poleg slikarjev sira Joshua Reynoldsa in Thomasa Gainsborougha za najuspešnejšega in najbolj priljubljenega angleškega likovnega umetnika 18. stoletja. Med njegovimi upodobitvami so, denimo, znani portreti lady Hamilton pa ilustracije oseb in dogodkov, znanih iz del velikih angleških pesnikov in pisateljev, zlasti Williama Shakespeara.

I. BIENALE SLOVENSKE GRAFIKE OTOČEC, 25. V. — 30. VI. 1989

ustvarjalnostjo odraslih (uvodno predavanje bo imel dr. Jožef Muhovič). 7. junija bo še ena okrogla miza, in sicer o temi Linija v risbi in grafiki (uvodno

• Na I. bienalu slovenske grafike na Otočcu bodo podelili šest nagrad: eno glavno — Grand prix Otočec in pet enakovrednih nagrad Novega mesta. Mednarodna žirija bo objavila imena nagrajencev na otvoritveni slovesnosti bienala 25. maja.

predavanje bo pripravil dr. Milan Butina). Obe okrogli mizi bosta na Otočcu. 1. junija bodo v Študijski knjižnici Mirana Jarca odprli razstavo fotografij Tihomira Pintarja. 14. junija bo v novomeškem Domu kulture republiško srečanje plesnih skupin. 16. junija pa bo

• I. bienale slovenske grafike bodo organizatorji izvedli predvsem s sponzorskim sodelovanjem slovenskega združenega dela. Glavni sponzorji so: Krka, Tiskarna, Pionir, IMV, Novove, občinska skupščina — vsi iz Novega mesta, Grafika iz Slovenske Bistrice, Mladinska knjiga iz Ljubljane, Papirnica Videm iz Krškega, Gorenjski tisk iz Kranja, Papirnica Vevče, Smelt in Gradis. Sodeluje pa še več kot 30 drugih organizacij združenega dela.

na Otočcu večer s pesnikom Štefanom Remicem. 14. julija bodo v Dolenski galeriji odprli retrospektivno razstavo del Božidarja Jakca, posvečeno 90-letnici tega umetnika. Razstava bo na ogled vse do 8. septembra. V tem času, od 1 do 10. septembra, bodo pripravili tudi pregled Jakčeve filmske ustvarjalnosti.

Bogat spored kulturnih prireditev ob I. bienalu slovenske grafike bo zaključila razstava Svet v risbi predšolskih otrok (iz novomeških vrtec), ki jo bodo 1. septembra odprli v Študijski knjižnici Mirana Jarca in bo na ogled ves mesec.

I. ZORAN

DOBRODELNI KONCERT

BREŽICE — Jutri ob 20. uri bosta gasilska godba na pihala Kapele in glasbena šola Brežice ponovili dobrodelni koncert. Prilistnete mu lahko v prenovljeni dvorani prosvetnega doma v Brežicah. Občinski odbor Rdečega križa obvešča, da bodo namesto vstopnic zbirali prostovoljne prispevke. Izkupiček bo namenjen nakupu medicinske opreme za splošno bolnišnico Brežice.

RAZSTAVA GREGORJA ČAMPE

NOVO MESTO — V petek, 12. maja, ob 8. uri zvečer bodo v prostorih Fotogalerije odprli razstavo domačega fotografije odprli razstavo domačega fotografije odprli razstavo domačega Gregorja Čampe, ki se bo predstavil s kolekcijo fotografij Ko pa ostanem brez bogov. Prvo javno predstavitev je kolekcija doživela v avli Cankarjevega doma v Ljubljani. Novomeška razstava bo nekoliko obsežnejša.

Še dva tedna do bienala na Otočcu

Odprli ga bodo 25. maja, na dan mladosti — Slavnostni govornik bo Vladimir Kavčič — Na bienalni razstavi 92 grafičnih listov 45 avtorjev — Pet osebnih razstav v Novem mestu — Posebna pozornost Božidarju Jakcu — Razgibano kulturno poletje

NOVO MESTO — »Srečanje slovenskih grafičnih umetnikov na Dolenskem ni le naš dolg novomeškemu rojaku Božidarju Jakcu ob njegovi 90-letnici, ampak tudi obveznost za nadaljnje spodbujanje grafičnega likovnega ustvarjanja v dolenski in širši slovenski deželi.« so zapisali organizatorji I. bienala slovenske grafike, ki se bo začel čez dva tedna na Otočcu.

Bienale bodo slovesno odprli v četrtek, 25. maja, na dan mladosti. Slavnostni govornik bo predsednik republiškega komiteja za kulturo, pisatelj Vladimir Kavčič. Udeleženci, med katerimi pričakujejo tudi več uglednih gostov iz drugih jugoslovenskih republik in iz tujine, bodo nato v gradu Otočec prisluhnili priznanemu Slovenskemu kvintetu trobil iz Ljubljane, ki je nastopil z izbranim programom.

Osrednja prireditve I. bienala bo razstava izbranih grafičnih listov avtorjev, ki so se odzvali na razpis. Na ogled bo v Garni hotelu in v gradu 92 grafičnih listov 45 avtorjev. Izbor je že v začetku marca opravila strokovna komisija pod vodstvom akademskega slikarja in grafika prof. Bogdana Borčiča.

PRISOTNOST GEOMETRIJE

LJUBLJANA — V ljubljanski galeriji Rebeka je že dva tedna na ogled razstava likovnih del Josipa Gorinska, Danila Jejičiča, Janeza Kneza, Miša Kneza, Měrka Kovačiča, Janeza Lenassijsa in Zarka Vreca. Razstava ima naslov Prisotnost geometrije in torej združuje likovnike, ki se izražajo s pomočjo geometrijskih likov oziroma oblik. Že naslov pa pove, da je njen namen predvsem opozoriti na neki specifičen izraz, ki mu je slovenska umetnost manj naklonjena, pojavil pa se je, že v konstruktivizmu, kot rezultat prizadevanj za čisto umetnost.

Korak bliže k novi »pomladi«

NOVO MESTO — Prihodnje leto jeseni bo poteklo sedemdeset let, kar so dolenski visokošolci v salonu takratne Windscherjeve gostilne v Kandiji priredili veliko slikarsko razstavo pod pokroviteljstvom Riharda Jakopiča, hkrati pa so se v Novem mestu vrstili nastopi pesnikov Antona Podbevška in Mirana Jarca ter glasbenika Marija Kogoja, da predavaj, debatnih popoldnevov in večerov v javnih prostorih in stanovanjih mladih novomeških razumnikov niti ne omenjamo. Celotno dogajanje je zelo razburkalo kulturno pa tudi politično življenje malega provincialnega mesta na okljuku Krke, saj je bilo tako rekoč vse, kar so obiskovalci lahko videli, slišali in doživeli, en sam izbruh novega, sproščene, pogumnega, tudi drznega, zato za konservativne kroge tudi nesprejemljivega. V vsakem pogledu je to pomenilo silovito prebujanje zavesti, pomlad misli in dejanj mladih, naprednih in ustvarjalnih ljudi, skratka novomeško pomlad.

Novo mesto se je odločilo ta pomembni kulturni jubilej, 70-letnico »novomeške pomladi«, primerno počastiti in je tudi sprejelo pobudo, da bi bilo to proslavljanje začetek nove »novomeške pomladi« oziroma prelomnega dogajanja v no-

vomeški in dolenski kulturi, in to v najširšem pomenu, ter s ciljem, da bi s slovensko pomembnimi in odmevnimi dejavnostmi odpravili belo liso, ki jo zdajšnja bolj ali manj povprečna, zato pa malo opazna novomeška, oziroma dolenska kultura predstavlja na slovenskem kulturnem zemljevidu. Idejo in predloge, kaj storiti, so po vrsti podprli ZKO, svet za kulturo pri OK SZDL, predsedstvo OK SZDL in občinska kulturna skupnost. Skupščina slednje je o tem razpravljala na zadnji, aprilski seji oziroma pred enim mesecem in tudi imenovala 17-članski organizacijski odbor za pripravo aktivnosti ob 70-letnici »novomeške pomladi«. Širša javnost pa je bila z zamisljivo o novi »novomeški pomladi« seznanjena prek Dolenskega lista, »ki je idejni projekt« objavil letos 30. marca (št. 13) pod naslovom »Lahko ponovimo novomeško pomlad?«

Prejšnji teden v sredo je predsednica skupščine občinske kulturne skupnosti Vasja Fuis sklicala prvo sejo odbora. Na seji so se najprej upravnile še nove misli v zvezi z nove »novomeško pomladijo«, predvsem v povezavi s težavno finančno problematiko kulture. Nato so člani izvolili Jožeta Škufca za predsednika organizacijskega odbora in imenovali delovno skupino, ki bo pod vodstvom Boštjana Kovačiča v enem mesecu pripravila osnutek programa.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Pridobitev

V Črnomlju odprli galerijo Miniart — Prvi razstavljalec je Jože Vrščaj

ČRNOMELJ — Črnomelj je dobil prvo namensko likovno razstavišče. To je galerija Miniart v bivšem prostoru Integralove turistične poslovalnice na Kolodvorski cesti 37, pri Oblakovih. Zamisel zanjo je dal Silvester Mihelčič, odprli pa so jo v soboto, 6. maja, dopoldne. Hkrati so odprli tudi prvo razstavo v Miniartu. S svojimi kockastimi skulpturami se belokranjskim ljubiteljem likovne umetnosti predstavlja črnomeljski rojak, akademski kipar Jože Vrščaj, ki je med prvimi podprl Mihelčičevo zamisel in pomagal s svetovanjem pri ureditvi galerije Miniart. Vrščaj razstavlja dela, nastala v zadnjem desetletju. Na ogled bodo do 20. maja.

Galerija Miniart je lepa kulturna pridobitev za Črnomelj, ki ravno ne obiluje s prostori, primernimi za likovne razstave. Mogli bi celo reči, da je bilo zdaj likovno življenje v Črnomlju prav zato slabo razvito, ker niso imeli ustreznega razstavišča. Nekaj razstav so pripravili v avlavi kulturnega doma in šol, to pa je bilo tudi skoraj vse, kar so ponudili prebivalcem na ogled. Prenova cerkve sv. Duha, kjer naj bi se dogajale likovne in druge kulturne prireditve, pa se ne in ne postreči, čeprav govorijo o njej in ji dajejo moralno podporo že vrsto let. Šele zadnje čase so, kot je slišati, vzela stvar v roke tako, da se resno dela na preureditvi. Preden pa bo lahko kaj v tej cerkvi, bo moralo preteči še precej Lahnije pod črnomeljskim tromostovjem.

I. ZORAN

Že 7. topliški knjižni sejem

Danes bo na njem pesnik T. Pavček podelil bralne značke

DOLENSKE TOPLICE — Topličani so zvesti tradiciji in so v sodelovanju z Mladinsko knjigo iz Novega mesta pripravili že svoj 7. knjižni sejem. Kakor vsa zadnja leta, je sejem tudi tokrat v viteški dvorani tukajšnjega zdravilišča, kjer so vse razstavljene knjige (izbor novitet slovenskih založb) naprodaj.

Topliški knjižni sejem so odprli v ponedeljek, 8. maja. Danes, v četrtek, 11. maja, zadnji dan sejma, bo v viteški dvorani osrednja prireditve. Ob 15. uri bo pesnik Tone Pavček, dolenski rojak, poseben gost sejma, podelil učencem osnovnih šol Baza 20 v Dolenskih Toplicah in na Prevolah Župančičeve bralne značke in priznanja. Učencem, ki so vseh osem let uspešno tekmovali za bralno značko, bo Pavček izročil tudi lepe knjižne nagrade. Nagrade pa bodo dobili tudi učitelji — najprizadenejši mentorji bralne značke.

VIKTOR KOJC

PESNIŠKI VEČER V PODORO SVOBODI IN DEMOKRACIJI

NOVO MESTO — V torek, 16. maja, ob 19. uri bo v klubskih prostorih tukajšnjega Doma kulture odprt literarni večer v podporo svobodi in demokraciji. Svoja dela bodo brali pesniki iz Novega mesta. Vabljeni!

Peli so na Koroškem

Otroški in mladinski zbor trebanjske glasbene šole gostoval v Celovcu in Škocjanu pri Velikovcu

TREBNJE — Mladi trebanjski pevci so bili pred prvomajskim praznikom pravi mali poslanci slovenskega otroškega petja. V petek, 28. aprila, sta namreč otroški in mladinski pevski zbor tukajšnje glasbene šole pod vodstvom Tatjane Mihelčič gostovala na avstrijskem Koroškem. Dopoldne sta zbor nastopila za dijake slovenske gimnazije v Celovcu, popoldne pa še za mladino in odrasle v Škocjanu pri Velikovcu. Oba koncerta je povezovala Zvonka Falkner, klavirsko spremljala pa je odlično opravila Damjana Zupan.

Zbor trebanjske glasbene šole sta na Koroškem izvajala dela tamkajšnje otroške in mladinske pesnice ter skladateljice Lenčke Kupper, pianistka Damjana Zupan pa igrala klavirske priredbe pesmi Kupperjeve, ki jih je napisal skladatelj Slavko Mihelčič. Koncert sta se udeležila tudi oba skladatelja. Sicer so mladi pevci pod vodstvom Tatjane Mihelčič na gostovanju onkraj Karavank v bistvu le ponovili program koncerta, s katerim so se dobra dva meseca prej predstavili domačemu občinstvu v Trebnjem. Tudi trebanjski koncert sta poslušala Lenčka Kupper in Slavko Mihelčič.

Na gostovanju v Celovcu in Škocjanu pri Velikovcu, ki ga je organizirala Kršćanska kulturna zveza iz Celovca, so bili mladi trebanjski pevci prvič enotno oblečeni. Za njihova nova oblačila so poleg staršev prispevale sredstva delovne organizacije Tesnila, Novoles, Trimo in SOZ Uniteha.

ZAVRNIL NAGRADO

LJUBLJANA — Akademski slikar Emerik Bernard, ki je lani priselil slovensko javnost z odlično in zelo odmevno razstavo svojih del, ni hotel sprejeti Jakopičeve (republicanske) nagrade za leto 1989, ki mu jo je dodelil odbor za podelitev pri Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov. Ker je bil Bernard edini dobitnik, je občajna podelitvena slovesnost kajpak odpadla.

NEPOZABNO SREČANJE
GRADAC — Odbor graških upokojencev je ob prazniku OF organiziral izlet in družabno srečanje. Udeležence je pot vodila po partizanski magistrali v Kočevski Rog, od tam pa do Starega trga ob Kolpi in do Bistrice pri Črnomlju, kjer se je nepozabno družabno srečanje končalo.
MARIJA NEMANIČ

Naš gozd postaja smetišče

Se bomo s tem prijaznili? Vse odvisno od nas samih — O čistilnih akcijah v Topliški dolini

Onesnaževanje našega okolja, zlasti gozdov, z odpadki je še dolgo velik problem. Posledice tega neazumnega počestja pa se še naprej stopnjujejo. Gozdari na žaglost ugotavljamo, da postaja gozd smetišče moderne človeka. Zlasti velja vse to za vpadnice v gozd in gozdni rob v bližini naselij. Vse, kar nam ne služi več, se znajde tam. Po teh mestih je danes že prav nevarno hoditi brez čvrstega obvala, kaj šele bos, saj vsak hip lahko stopiš na razbito steklenico in druge ostre odpadke. Stekovlina je poleg plastike vsekakor najrdovratnejši onesnaževalec. Papir in les strohnita, organski odpadki zginejo, železo vzame rja, steklo in razne plastične posode pa ostanejo za večne čase.

Onesnaževanje je bilo zadnja leta tako intenzivno, da so razne očistevalne akcije ob potokih in robovih gozda bolj malo zalegle. Razna krama, od dotrajanih hladilnikov in štedilnikov do karoserij avtomobilov, se je vedno na novo znašla v njih. Prav zdaj tudi mi gozdari izvajamo svoj program novomeške občinske akcije »Olepszajmo svoje okolje 89«.

Kakšna bosta naše okolje in gozd kot vir čistega zraka, kraj oddiha in rekreacije, je odvisno od nas samih. Priznati pa je treba, da so za neodgovorno obnašanje nekaterih onesnaževalcev krive tudi neurejene razmere v okolju, v katerem ljudje živijo, to je v posameznih krajevnih skupnostih. Najhujše seveda je tam, kjer ni organizirano odvažanje smeti niti ne določeno mesto, kamor bi lahko to, kar je odveč, odvrli. Potem se pojavljajo divja smetišča, ki so ljudem sicer pri roki, a so lahko docela na nevarnem mestu (v bližini vodozbirnih področij). Tak primer divjega smetišča je tisto ob cesti, ki vodi v Rog, nad vasjo Podhosta v krajevni skupnosti Dolenjske Toplice. Nanj so vozili ljudje smeti od blizu in daleč. Zastonj so bile vse prepovedi. Potem, ko so dobile Dolenjske Toplice smetnjake, se je na najprej poznalo v strugi Sušice, ki teče skozi naselje. Odkar je možno trgovcem vračati steklenice in je DINOS namestil pred trgovinami kontejnerje za steklo, je tudi tega manj po hostah in v smetnjakih.

Za vsa odlagališča je značilno, da se na njih znajdejo prav vse vrste odpadki. Pa bi bilo možno omet, ostanke opeke navoziti na kakšno vaško pot, papir in žagovino pokuriti doma, čisto zemljo nasuti na drugih, celo koristnih mestih. Razne kovinske odpadke Dinos celo odkupuje. Odkar učenci osnovne šole Baza 20 v našem kraju organizirajo dvakrat na leto zbiranje starega železja, je tudi manj odsluženih štedilnikov in podobne tehnike v gozdovih. Krajani vedo, kdaj in kje lahko odlóžijo večje predmete. Zbiralna mesta so za krajši čas tik ob cestah, vsem na oči. Vsi vedo, za kaj gre, zato to nikogar ne moti. Naša mladina pa za to iztrži celo nekaj denarja.

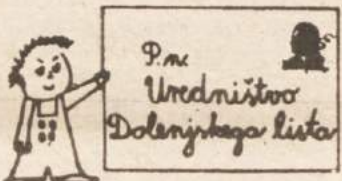
V vasi Podturn sta bila dolgo časa le dva velika kontejnerja za smeti. Eden od njiju je stal pri upravi TOZD Gozdarstvo Podturn. Vanj so pridno nosili

tudi stanovanca bližnjih hiš. Problem pa ni bil v tem, da smo ga zato morali na naše stroške prekopati in prazniti, v njem so se znašli vsi mogoči odpadki, komunalno podjetje pa je grozilo, da bo ukinilo odvoz, če ne bomo odpadkov sortirali. K sreči so se tudi izven središča krajevne skupnosti sedaj pojavili mali kontejnerji na kolesčiki. Po nekaj hiš ima enega skupnega. Zanimivo pa je nekaj: nihče ga noče ravno pri svojih vratih. In tako so se znašli ti nezaželenci običajno tik ob cestah, čim dlje od hiš. Za sedaj, ko so še novi, nikogar ne bodo v oči.

Ne bi bil rad prevelik optimist, toda verjetno se bodo ti ukrepi poznali tudi na bolj čistem okolju. Kdo pa bi nosil ali vozil smeti in večjo ropotijo daleč v gozd in se bal, da ga pri tem celo, zalotijo, če jih lahko da v smetnjak ali odloži na dogovorjenem mestu.

S tem prispevkom sem želel povedati, da je z golo prepovedjo premalo storno za to, da bi ostali naši gozdovi in neposredno okolje čisti. Res je, da organiziran odvoz smeti nekaj stane, toda le tako si lahko obetamo uspeh, vsaj pri navedenih oblikah onesnaževanja. Seveda je še cela vrsta drugih onesnaževalcev, na primer izletniki. Pri urejenih razmerah pa bi proti onesnaževalcem morali veliko strožje ukrepati, z višjimi kaznimi, saj gre za kaznivno dejanje. Nadzor nad čistim okoljem naj ne bo dolžnost in naloga samo gozdarjev ter lastnikov zemljišč, ampak vseh občanov! Vsaka solidarnost s storilci pri njihovem odkrivanju je popolnoma zgrešena. Čisto okolje je ogledalo človekove kulture in njegovega odnosa do drugih.
SLAVKO KLANČIČAR

MLADI DOPISNIK

ZIVLJENJE NA ŠOLI

April je pri nas na šoli kar zabaven. Imeli smo očistevalno akcijo v krajevni skupnosti, kamor smo povabili tudi krajanje. Ti se niso zmenili za nas, zato smo se morali sami bolj potruditi. Ob zadnji redovni konferenci je bilo negativno ocenjenih 22 odstotkov učencev. Naš novinarski krožek si je s svojim delom zaslužil obisk v Dolenjskem listu. 7. in 8. razredi so si ogledali v Domu kulture mariborske lutkarje. Imeli smo obrambni dan, na katerem smo iskali delovne točke, reševali naloge in nazadnje doživeli partijski miting s pasuljem v menažah. Naši tekmovalci v matematiki, fiziki, tehniki in v veselji šoli so pobrali kar nekaj prvih mest. Zdjaj vsi držimo pesti za dobre uvrstitve na republiških tekmovanjih.

MITJA MEDIC, 7. b
OŠ XII. SNOUB Novo mesto

DAN KOSTANJEVIŠKE ŠOLE — Osnovna šola Jožeta Gorjupa je v petek pripravila tradicionalni dan šole. Dopoldne so se pokazali mladi likovniki na 4. pionirskem extemporu, popoldne pa so v kostanjeviškem samostanu izpeljali nadvse obiskan živžav. Zanj so učenci sami pripravili vrsto glasbenih, zabavnih in drugih točk, zvečer pa sta v grajski cerkvi nastopila kostanjeviški oktet in kitarist Dušan Pavlenič iz Novega mesta. Na sliki: mladi in starejši so se še najbolj nasmejali pri gledanju odlomka iz igre Moj oče socialistični kulak. (Foto: J. Pavlin)

Džoni se ni več oglasil

Zgodbe, ki jih piše življenje — Odlomljeno letalsko krilo pilotu odsekalo nogo — V Semicu

Leta 1944 je pri Bukovčevih v Semicu več mesecev živel angleški pilot Džoni, ki smo ga poznali vsi Semicani in smo ga imeli za svojega. Bil je brez noge. Domača hči Mima mu je kuhala, prala in ga negovala.

Nesreča je pilota Džonija doletela, ko se je z bombnikom vračal iznad Nemčije in so mu nad Avstrijo zadeli letalo. K sreči je imel — kakor vsi angleški in ameriški piloti — na »šimi robcu«, ki ga je imel v malem žepku, narisan zemljevid Evrope s posebno poudarjeno Jugoslavijo in navodilom, naj v primeru poškodbe letala pilot poskuša pristati na jugoslovanskem ozemlju, kjer imajo oblast Titovi partizani. Tako je Džoni pogledal ta zemljevid na robčku, preletel avstrijsko-jugoslovansko mejo in odskočil s padalom iz letala. Imel pa je smolo: ravno tisti trenutek, ko je sko-

čil, se je odlomilo letalsko krilo in mu odsekalo nogo nekoliko nad kolenom. Tako je priletel na tla brez noge.

Kmečke ženske, ki so ga našle, so bile dovolj prisrebne, da so mu skušale takoj pomagati. Hitro so poiškale partizane, ki so ga takoj odpeljali v partizansko bolnico. Ko si je tam malo opomogel, so ga poslali v rekonvalescenco v Semic in tako je prišel v Bukovčevo hišo. V njej je bila pred vojno gostilna in mesarija, med vojno, po italijanski kapitulaciji, pa tudi kuhinja za prehodne ranjence. Kuhinjo je vodila najstarejša hči Fančka, ki je imela vedno pripravljeno jed, saj so vsakodnevno vozili ranjence preko Semicu v bolnico v Zumberak.

V Semicu je bilo takrat sicer zelo veliko zaveznikov pilotov, ki so stanovali pri Jakobu Kambiču in tam čakali, da jih bodo s Krasinca z letali prepeljali v baze v Italijo. Včasih je Džoni s pomočjo tovarišev po eni nogi priskakal na Krč, kjer smo imeli gostilno. Ko so prihajali k nam piloti, ki se jih je včasih nabralo tudi po 40, sem opazil, da se med seboj ne »obrajajo« preveč. Džoni je razlagal, da so Amerikanci »hohštapljerji«. Res so se obnašali bolj nastopaško in bolj kavbojsko.

Bog ve, če še živi tisti Džoni, mladenič zelo bledega in milega obraza. Bukovčevim se po vojni ni več oglasil, tako da je Mima rahlo užaljena.

F. DERGANČ

POUČEN OBISK V DOLENJSKEM LISTU

V četrtek, 13. aprila, smo obiskali uredništvo Dolenjskega lista. S pisrom smo se že prej najavili, tako da je odgovorni urednik Marjan Legan imel dovolj časa za nas. Izvedeli smo marsikaj zanimivega o Dolenjskem listu in o novinarskem delu nasploh. Pravijo, da je tako delo težko, a če ga opravljaš z dušo in telesom, potem gre. Mislim, da je takšnih novinarjev v Dolenjskem listu kar nekaj.

MATEJA BERLAN
OŠ XII. SNOUB
Novo mesto

PAVČEK PRI NAS

Učenci naše šole smo kar nekaj mesecev prebrali knjige za bralno značko. Na podelitev smo povabili pesnika Toneta Pavčka. Kulturni program smo obogatili z njegovimi pesmicami, popestrili pa ga je tudi pesnik sam. Najbolj marljivi so bili učenci nižje stopnje, ki so tekmovali za cicibanovo in Kajuhovo bralno značko. Značke in diplome nam je podelil pesnik. Bil je prijeten sogovornik in je rad odgovarjal na naša vprašanja.

DAMJANA KROŠELJ, 6. a
OŠ Boštanj

Miza polna, medicink pa ni bilo

Akcija »Dolenjci prijatelja vabi« je nekaterim lastnikom zidanic nekaj prinesla, Tonetu Birtu pa je veliko odnesla — Prijatelj pa tak!

V soboto in nedeljo pred 1. majem je bilo v organizaciji turističnega društva Otočec — Šmarješke Toplice odprtih trideset zidanic na Trški gori, Vinjem vrhu in Mevcah nad Šmarjeto. Slabo vreme je v veliki meri prispevalo, da je precej zidanic ostalo le odprtih, »prijateljev« pa ni bilo. Odprto je imel tudi Tone Birt, ki je nekaj let nadvse ponosen na svojo zidnico. Pridela vedno izvzrno pijačo, zanjo dobiva nagrade in priznanja. Vse v njegovi zidnici je kar preveč »fino« za navadne obiskovalce, zato je sprva nasprotoval, da bi omenjena dneva odprl vrata svojega »svetišča«, in si je vzel čas za premisek. Komisija je na to pozabila in ga vtaknila v seznam »odprtih«. Povabili so ga na sestanek, in ko je videl, da je stvar dobro pripravljena, je pristal, saj je že videl pred seboj polno gostov in denarja. »Pa občini ne bo treba nič odurniti«, so rekli.

V petek zjutraj je med časopisi v nabiralniku našel tudi drobno pismo in kot vedno je najprej pogledal na žig. Prišlo je iz Zagreba in bilo je poslano pod nujno. Ko ga je odprl, kar ni mogel verjeti: turistična agencija Maior je prav njegovo zidnico izbrala za svojo skupino štiriidesetih medicinskih sester — instrumentark. Na koncu je pisalo: »Molimo da obehbedite kako sledi iz ponude dolenjski cviček, kmečku kuhinju, kruh, potico... i da naš avtobus za našom oznakom pričeka na parkingu u nedelju, 30. aprila u 11. časova prije podne.«

Tone Birt je vse skupaj v miru še enkrat prebral in nato zavrtel telefon ter vprašal v Zagreb, če morda poznajo takšno agencijo, saj se je želel nekoliko pogovoriti z vodjem potovanja glede ponudbe. Zagrebški turistični delavci niso rekli ne, pa tudi ne da, v tolažbo so povedali le to, da je tam najmanj pedeset privatnih turističnih agencij, katerih ne poznamo in ne sodelujemo z njimi. Tu se je potem končalo. Tone Birt je vso zadevo zaupal še predsedniku akcije, ta je povedal drugim in nevoščljivost je pričela vreti. Da ne bi bilo kakšne zamerje, je Birt za soboto odstopil vse skupine drugim, sam pa je vseeno odšel v zidnico in čakal, morda se bo kdo le priklatil. Z njim se je za dva dni odpeljala tudi njegova mati, večša kuharica. Dva dni je pekla in dišalo je po svežem kruhu, poticah in piškotih. Skočil je tudi k mesarju po klobase, krače, šunko in ostale mesnate dobrote. Priprave so bile res temeljite, oskrbel se je tudi z glasbenimi kasetami, ki naj bi ustrezale medicinkam, harmoniko in kitaro pa zna sam sukati toliko, da mu za to ni bilo potrebno delati stroške z najemanjem glasbenika.

Sobota je bila deževen in turoben dan. Stalno je moral pred dežjem umikati omize iz plohov. Z nočjo so se hribi pričele približevati luči. V petih avtomobilih je sedelo devetnajst ljudi. Med njimi sta bila tudi Tonetova brata; eden od njiju je prav to soboto slavil rojstni dan. Že je razmišljal o dvojnem zaslužku pa tudi o tem, kje bo dobil še vina in hrane za jutrišnji »veliki medicinski finale«. Lažje se je počutil, ko je videl, da imajo obiskovalci hrano s seboj. Veselje je trajalo do jutranjih ur in Tone je vseskozi pazil, da iz shrambe ni prav nič odšlo na mize, vsem pa je tudi zaupal o jutrišnji »delegaciji«. Ob tem se je vnelo nekaj prepirčkov o tem, kako bo jutri avtobus poln »bab« pripeljal v te kraje po ozki cesti. Osem možakarjev je po dežju in mrazu odšlo v dolino in si podrobno ogledalo hribovsko cesto. Na poti domov so sklenili, da jutri vsi pričakajo medicinke.

V nedeljo se ni splašalo spat. Potem ko so možje že v jutranjih urah prišli iz kopalnice v svežem perilu in neobičajno nadišavljeni, so njihove žene že vedele, kakšne namere imajo.

»Ob štiridesetih medicinkah se bo našla tudi kakšna zame,« je vsak razmišljal, zaloputnil vrata pred ženo in sedel v avtomobil. Na dogovorjenem parkirišču je bilo natančno ob 11. uri v nedeljo vse pripravljeno za sprejem. Eden je držal

poonos s piškoti, drugi kozarček, tretji avtovoško, četrti je imel v rokah kitaro, gos podar pa je čakal s harmoniko. Preostali trije se so odmaknili, da bi bilo njihovo petje čim manj podobno kručanju. Tekli so k vsakemu avtobusu, pri nekem nemškem so skorajda že zaigrali, a so bile osivele Nemeke le nekoliko prestare za »višju školo instrumentarke«. Ko je bila ura okoli, so prvič glasno vprašali: »Tone, kaj pa, če te ni kdo nategnil?« In vedno bolj je postajalo jasno, da je bilo to res.

Tone in prijatelji so se prijeli za zadnji žep in se odpeljali v nekatere odprte zidavnice. Še prej so telefonirali svojim ženam, da naj bodo kar brez skrbi. Da zamera ni bila prevelika, so jih povabili v Birtovo zidnico. »Medicinska roba« je počasi korpnela, in ko so prišli Tonetovi prijatelji v obhoda, se je pravo veselje spet pričelo. V jutranjih urah, pred prvim majem, je Tone dokončno nehal upati na invazijo medicink.

Dragan Stojčević, voditelj skupine 12. majior turist iz Zagreba, ki se je podpisal na vljudnem pismu, je bil Tonetov dober prijatelj. Potegavščina je samo Tonetu veljalo skoraj 2 milijona dinarjev, da drugih stroškov, ki so jih imeli ostali delujoči čakajoči, niti ne zapišemo. Vsaka šola nekaj stane, tudi prva akcija »Dolenjci prijatelja vabi« je nekaterim nekaj prinesla. Tonetu pa veliko odnesla. Pa brez zamer...
JANEZ PAVLIN

PIONIRJI IN PISATELJICA — Prišel je čas podeljevanja bralnih značk. Pionirji OŠ Katja Rupena v Novem mestu so povabili pisateljico Branko Jurco. Srečanje z njo je bilo prisrčno in kratkočasno. Pisateljici želimo ob 75-letnici še veliko zdravja in moči za pisanje knjig in obiske po šolah. (Pionirji OŠ Katja Rupena, foto: Jernej Jazbec, OŠ Katja Rupena)

ZADNJI DISKO V METLIKI — Od 2. maja v bivšem metliškem kinu ni več diska. Tudi če ta stavba, s katero upravlja metliška stanovanjska skupnost, po novem ne bi pripadla Slovenskemu gasilskemu muzeju, se v njenih prostorih mladi po vroči noči s 1. na 2. maju igral ansambel Let 3 z Reke. Do izteka prvega majskega dne je ta let menda potekal normalno, po polnoči pa je strmoglavil. Skupina pijanih metliških mladincev je namreč temeljito demolirala disko. Glede na razdejavanje bi človek sodil, da so imeli veliko težkega dela, vendar so ga opravili vestno in z veliko vneto, lahko bi rekli požrivalno in seveda prostovoljno. Včasih so bila v tej stavbi celo okna, vrata, ploščice, univalnik, straniščna školjka, pisuar in še kaj, česar se po prazniku dela ne da več točno identificirati. Mrtvih na srečo ni bilo, gmotna škoda pa je velika in posebna komisija jo še ugotavlja. Morda si bodo pri poravnavi lahko kaj pomagali s čekovno knjižico, ki jo je nekdo s podpisanimi čeki (dva čutiliva podpisa) skrbno pustil na bivši okenski polici pod ostanom nekdanje vodovodne pipe. Metliški disko se bo preselil v druge prostore, kar je bilo urejeno že pred garaško prostovoljno nočno akcijo. Za preselitev je Gasilska zveza Slovenije metliškim mladincem obljubila 20 milijonov dinarjev. Želimo srečne naslednje leta. (Besedilo in foto: A. B.)

Brezposeлни tudi z visoko izobrazbo

Črnomalska občina je edina na Dolenjskem, ki v letošnjem letu načrtuje povečevanje zaposlovanja, in sicer za 0,7 odst. Vse ostale občine pa bodo, nekatere bolj, druge manj, zmanjševale zaposlovanje. Tako se v regiji že sedaj boje, kam s približno tretjino mladih, ki bodo čez dober mesec zaključili šolanje. Še približno tri leta nazaj je bila na Dolenjskem ponudba delovnih mest izenačena s povpraševanjem, danes se za eno prazno mesto zanimajo v povprečju po štirje ljudi. V Sloveniji je večje povpraševanje po delovnih mestih kot na Dolenjskem le še v murskobenjski regiji.

Podatek, da se bo zaposlovanje v črnomalski občini letos povečalo, je razveseljivo zlasti za tiste, ki so doslej zamašili službo ali pa se nameravajo zaposliti v prihodnjih mesecih. V preteklem letu se je namreč število zaposlenih delavcev v občini zmanjšalo za pol odstotka, občutneje pa prav v zasebnem sektorju — skoraj za 7 odst. — čeprav naj bi bilo prav zasebnost eden pomembnejših izhodov iz naše krize. Ta podatek pa je eden od številnih, ki kažejo, da kljub povečanemu zaposlovanju v črnomalski občini na tem področju ni vse tako rožnato, kot je morda videti na prvi pogled.

V lanskem letu je bilo na skupnosti za zaposlovanje v občini prijavljenih povprečno 160 ljudi, kar je za polovico več kot leto poprej, konec marca letos pa jih je bilo že 220. Zaskrblijujoče je, da je kar 50 od njih popolnoma nezaposljivih, optimizma pa ne vliva niti podatek, da išče zaposlitev 26 ljudi s končano srednjo šolo, 7 z višjo in celo 2 z visoko. Čeprav so delovne organizacije napovedale, da bodo letos zaposlile okrog 280 ljudi, se s tem brezposelnost gotovo ne bo kaj prida zmanjšala, saj so jih skoraj polovico pripravljene vzeti za določen čas, kot pripravnike ali sezone delavce.

Pri vsem tem pa ne gre zanemariti še presežkov že zaposlenih delavcev. V kolektivnih sicer neradi govorijo o tehnoloških ali ekonomskih presežkih tudi zato, ker ne želijo vznemirati nemira med zaposlene. Medtem ko so lani napovedali le 8 presežkov delavcev, naj bi jih bilo letos že 344, vendar naj bi te probleme, tako obljubljajo, rešili s prepovršitvijo. Seveda je vprašanje, koliko časa bo moč presežke delavcev reševati na ta način in

s prekvalificiranjem, ko pa takih delavcev ne bo moč nikjer več zaposliti, ker bodo vsa delovna mesta pač zasedena.

Glede na to, da se nekateri zavzemajo za trg delovne sile, ki bo gotovo kmalu začel delovati, najbrž pa najprej pri tistih z nižjo izobrazbo, pa gotovo tudi tistih s srednjo, višjo in visoko izobrazbo — tako kažejo črnomalski podatki — ne bodo mogli biti več popolnoma brezbržni, kako in kje si bodo služili vsakdanji kruh. Toda očito študentom še ni prišla v zavest resnica, da se vrata zaposlovanju vse bolj zapirajo tudi za študiranje in da se bo v prihodnjih letih na črnomalskem seznamu iskalcev zaposlitev znašlo še več mladih z višjo ali visoko izobrazbo. To je moč zanesljivo sklepati že po tem, da je v letošnjem šolskem letu ostala nepodeljena tretjina štipendij, v glavnem za IV., VI. in VII. stopnjo. Strukturno neskladje med ponudbo in povpraševanjem se bo zato povečalo: na eni strani bodo potrebe po šolanem kadru, na drugi strani pa presežki. Zato morda ne bi bilo napak, da bi mladi, ko se odločajo na nadaljnje šolanje, izbirali tudi med potrebami družbe, in ne le med poklici, ki veselijo zgolj nje same.

Smrt slovenskemu podeželju?

Zadnji prvomajski prazniki so zaradi neugodnega vremena pomenili velik udarec za slovenskega podeželskega človeka. Ne zaradi tega, ker si ni mogel oprati nahrbtnika in oditi na izlet, temveč zato, ker je dež ovrnila nujna in načrtovana dela na polju, v gozdu, vinogradu, pri urejanju hiš in gospodarskih poslopih ter pri gradnji komunalnih zadev. Kdor namreč pozna poprečnega Slovenca, ta ve, da njegov standard, ki je še daleč od tega, da bi bil zavidanja vreden, predvsem odvisev od neprestanega dela v prostem času, popoldnevih, sobotah, nedeljah in praznikih. S tem delom oplenjuje borni osebni dohodek in si ustvarja nekaj, kar že postaja predmet zavdanja v drugih okoljih. Seveda le ustvarjeno, ne pa tudi način ustvarjanja.

Povojne razmere, kmetijstvu nenaklonjena, da ne rečemo sovražna klima ter stihijna industrializacija večjih središč, vse to je v štirih desetletjih močno pretresalo podeželje, ga izpraznilo in šele zadnja leta je občutili, da se zadeve umirjajo, da se življenje vrača ali pa do število prebivalcev oddaljenih krajev ne

upada več tako hitro. Podeželje dobiva tudi na zunaj bolj urejeno in prijetejšo podobo, tako da nas ni treba biti več sram, če v te kraje zaide kak tujec. Človek, v katerem je vedno gorela velika ljubezen do rodne grude, je našel svoj način življenja in se prilagojal, čeprav še vedno plačuje za to težak davek. Ves čas je moral nositi v srcu tudi grenko spoznanje, da ga je izdala prav tista revolucija, ki jo je hranil in skrival v svojih skromnih domovih.

Udarcev pa ni konec. Komaj smo pozabili na vse peripetije in zmede, ki so nastale takrat, ko smo tudi k nam uvajali poletni čas, pa smo hkrati hoteli še nekaj več in drugače, kar je že tipično za Jugoslovane, in je bilo isto tudi zgrešeno in nas je veliko stalo in smo potem eksperimentiranje opustili, kar je tudi tipično za nas, že se oglašajo zahteve po uvedbi tako imenovanega evropskega ali deljenega delovnega časa. To pomeni kasnejši začetek dela, daljši opoldanski počitek in zaključek dela bolj pozno popoldne. S tem naj bi bile delovne sposobnosti človeka najbolj temeljito izkoriščene.

Človek ne bi imel nič proti tej novosti, če je ne bi uvajali kampanjsko, vse povprek in brez temeljitih analiz, tudi socioloških, ne samo tehnoloških, kaj bi to za slovensko podeželje pomenilo. Dosedanje izkušnje napovedujejo prav ta način uvažanja, moči pa predvsem to, da je obtožujoči prst, čeprav brezposelnost še ni občutno porasla, že sedaj uperjen v polkmeta, češ ta naj gre prvi, ta bo preživel, in da se pri zagovornih novega delovnega časa skoraj škodljivo pojavlja tudi argument, češ s tem se homo znebili se polproletarcev.

Potrebno bi si bilo vzeti čas in temeljito pretehtati vse argumente za in proti. Po moje predvsem to, koliko imamo človeka in stroje (kaksrše že imamo) izkoriščene sedaj, kaj in kako proizvajamo v sedanjem delovnem času in po kakšni ceni to prodajamo. Lahko se nam namreč zgodi, da se bodo za zahteve po novem delovnem času skrivali tudi taki, ki v sedanjem, deljenem in nobenem ne bi napravili nič in niso rentabilni, pa pokažejo na vsako odrešilno bitko, da bi si podaljšali čas in prikrili svojo nesposobnost. Lahko pa se nam zgodi tudi, da bi s prehito in izsiljeno uveljavitvijo novega delovnega časa sprožili nov plaz izseljevanja v podeželja v mesta, češar pa podeželje ne bi preneslo. Ali če se izzazimo s tako popularno primero: to je preganjanje ljudi s pravadnih ognjišč.

F. JAKŠE

Za vrtec in pol otrok na cesti

Proti koncu maja se bo novomeška komisija za sprejem otrok v vrce spet spopadla z izredno težko in nehalno nalogo, kako kar najmanj krivično in boleče razdeliti 430 razpoložljivih mest v vrčih med 735 prosilcev, od katerih je le malo takih, ki bi tega varstva za otroka res ne potrebovali, ampak se lahko brez večjih težav znajdejo kako drugače.

Za vse vrce v mestu imajo 601 prošnjo za sprejem, od tega 200 enoletnih in kar 144 dvoletnih otrok, ki so jih odklonili že lani, letos pa jim očito tudi ne kaže dosti bolje. Tudi 114 prošenj za sprejem triletnih malčkov ni zanemarljiva številka, mest namreč ni toliko, čeprav so te skupine v vrčih že skoraj za tretjino večje od tistih z najmlajšimi. Skupaj je mest v novomeških vrčih 365. V Straži imajo 26 mest za 34 prosilcev, pri čemer je treba vedeti, da organiziranega družbenega varstva za malčke do treh let tam sploh ni; tako so starši oddali 23 tako imenovanih evidenčnih prošnji za te malčke, skupaj pa so v VVO Novo mesto dobili 125 evidenčnih prošnji. V Sentjerneju je problem, številčno gledano — dejansko je problem vsak otrok oz. družina, ki nima dobrega varstva za otroka — še hujši. Za 100 prosilcev bo septembra le 39 prostih mest.

V samem Novem mestu je in bo spet najtežje na Drski. Za sprejem v tukajšnje vrce je 126 prošnji, seveda velika večina za enoletne in dvoletne malčke, ter še 60 prošnji za premlajše drugih vrčev v te na Drski, ker so se starši preselili. Na tem koncu mesta namreč še rastejo novi bloki (glede na stanovanjske potrebe seveda mnogo prepočas), vrsti so pa kot pred desetletjem. Za vse te malčke (186) bo na voljo 55 mest v obeh vrčih na Drskih, v Šmiheli in v družinskih vrčih na tem koncu. Poleg tega se bo na jesen v nov blok priselilo še blizu 100 družin, večina mladih. Kako bodo urejali varstvo za njihove otroke, si ni misliti ne upajo. In med kraji, kjer je varstvo otrok hud problem, ne smemo pozabiti še Škocjana, Šmarjete, Brusnic id.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Janša v zaporu

Na zborovanju na Trgu revolucije v Ljubljani v ponedeljek, 8. maja, ki so ga nameravali pripraviti v podporo četverici obojnih na prošnem ljubljanskem procesu, naj bi govoril tudi Janez Janša. Zborovanje so z zelo trhljimi argumenti, ki ne vzdrijo nobene resnejše presoje, prepovedali, Janšo pa so v petek, 5. maja, v zgodnjih dopoldanskih urah miličniki pred ljubljanskim kliničnim centrom aretirali in takoj odvedli na prestajanje zaporne kazni v KPD Dob pri Mirni.

Novinar in fotoreporter Dolenjskega lista sva bila zaradi zastoja na avto cesti, ki je nastal zaradi hude prometne nesreče, le za nekaj minut prepoznava, da bi bila prič privedbe Janše na Dob. V drevoredu, ki vodi do Doba, sva srečala miličniški kombi, v katerem so Janšo pripeljali iz Ljubljane in se je takrat že vračal. Kmalu zatem sta na Dob prišla še predstavnik Odbora za varstvo človekovih pravic Bojan Fink in fotoreporter Mladine Tone Stojko. Vsi štirje smo zaprosili za pogovor z upravnikom KPD Dob, potem pa smo se odpravili na zborovanje. Janšo so odpeljali v zapor v ponedeljek, 8. maja, ki so ga nameravali pripraviti v podporo četverici obojnih na prošnem ljubljanskem procesu, naj bi govoril tudi Janez Janša. Zborovanje so z zelo trhljimi argumenti, ki ne vzdrijo nobene resnejše presoje, prepovedali, Janšo pa so v petek, 5. maja, v zgodnjih dopoldanskih urah miličniki pred ljubljanskim kliničnim centrom aretirali in takoj odvedli na prestajanje zaporne kazni v KPD Dob pri Mirni.

Na vprašanje, ali so glede Janše dobili kakšno posebno navodila, je Jevnikar odgovoril, da ne. V KPD Dob je okoli 440 zapornikov, ki so v petih oddelkih, treh zaprtih, v oddelku Slovenska vas, ki prehaja v odprtega, in v odprtem oddelku Hotemež. »Nekaj dni bo Janša prebil v sprejemnem oddelku, potem pa bo razporejen v enega od oddelkov,« je povedal upravnik Jevnikar. »Zapornik, ki pride na prestajanje kazni, ima večje možnosti za takojšnjo razporeditev v odprti oddelki. Tudi če je priveden, pa ni izključeno, da bo v sorazmerno kratkem času razporejen v odprti oddelek. Samo kaznivo dejanje ni odločilno za razporeditev v ta ali oni oddelki, v kateri oddelki bo zapornik razporejen in kdaj, je odvisno od presoje zavoda. Mnenje za premostitev daje oddelčna strokovna skupina (sestavljajo jo delavci zavoda, ne zaporniki), za premostitev znotraj zavoda pa je pristojen upravnik.« Upravnik Jevnikar je povedal še, da je delo obvezno za vsakega za delo sposobnega zapornika, mnenje o delazmožnosti pa daje njihov zdravnik. Zaporniki dobijo za delo četrtno tistega plačila, ki bi ga za enako tehtno delo dobili na prostosti. »Odklonitev dela je ena od kršitev, kateri sledi disciplinska obravnava.« Bojan Fink je upravnik, ki je povedal, da imajo v njihovi proizvodnji tudi računalsko vodene stroje, opozoril, da je Janša strokovnjak za računalništvo. Seznanil ga je tudi z zdravstvenim stanjem Janše oziroma s tem, kar je z dosedanjimi preiskavami ugotovil njegov zdravnik dr. Dušan Keber. Njegove izvide bodo poslali zaporniku zdravniku, saj bodo

temu v pomoč pri nadaljnji zdravstveni obravnavi Janše. »Prestajanje kazni za nikogar ne sme predstavljati ogroženost za zdravje,« je poudaril upravnik.

Glede na to, da je Janša član mednarodne organizacije PEN in podpredsednik Slovenske demokratične zveze, se bodo zanj verjetno zanimali tudi predstavniki mednarodnih in tujih institucij. »Stikov s predstavniki teh institucij ne bomo preprečevali, sicer pa to ureja republiški sekretariat za pravosodje in upravo.«

Za pogojni odpust je pristojna ustrezna republiška komisija. KPD pa da poročilo o svojih ugotovitvah v času prestajanja kazni. Za pogojni dopust lahko zapornik zaprosi po polovici prestane kazni, izjemoma po tretjini. Kot je znano, je bil Janša obojen na leto in pol zavora. Z Janšo smo se pogovarjali že kakšno uro zatem, ko je bil prisilno priveden na Dob. »Aretili so me pred polikliniko, kamor me je pripeljala žena, da bi mi iz rane na roki pobrali šive in mi nadedli mavčno oblogo,« je povedal. Že od Grosupljega sta Janševa opazila, da jima sledi policijski avto, vendar to v zadnjem času za Janšo ni bilo nič nenavadnega. »Ko pa sem na Škofljici videl skupaj kakšnih 20 policajev, sem vedel, za kaj gre. Sledili so nama do Ljubljane, pred semaforom, ko je morala žena ustaviti, je ob naš avto zapeljal policijski, policaj pa je ženi ukazal, da ustavi za semaforom. Rekel sem ji, naj pelje naprej do poliklinike. Tam je k meni pristopil mlajši policaj, zahteval dokumente in dejal, naj grem z njim v avto. Rekel sem mu, da moram naprej k zdravniku, pa je zaklical drugemu, naj da lisice. Odrvil sem, da se ne mislim upirati in šel z njim. Ostali policaji, tisti z zvezdicami, pa so vse opazovali od strani. Sicer so bili vsi korektni, a delovali so zmeden. Dokaz za to zmedenost je tudi to, da so me v policijskem avtu dali na zadnji sedež, pod sedežem pa je bila avtomatska puška. Od tam so me odpeljali na obračališče na Rudniku, od tam pa v marico na Dob. Ves čas se me nihče ni niti dotaknil. Vsa križišča od Ljubljane do Doba so bila varovana s policaji.«

Na Dobu so me normalno sprejeli (vsaj mislim, da je tako normalno, kajti jaz sem prvič tukaj). Očitno je bilo osebe na moj prihod pripravljeno. Trudijo se, da so maksimalno korektni, mislim, da hočejo pokazati, da z vsem tem nimajo nič in da morajo samo opravljati svoje delo. Najprej so me preiskali, potem sem se preoblekel v zaporniško obleko, izpolnjujujo kup papirja za evidenčni list zapornika ali kakor se že temu reče. Seznanili so me s hišnim redom in me vprašali, kakšno je moje stališče do sodbe. Odgovoril sem, da je ne priznam in da če me nameravajo prevzgjati v tem smislu, da bi poznal tako sodbo, sem lahko tukaj pet let, pa iz tega ne bo nič. Povedal sem tudi, da ne bom skušal pobegniti, če bi mislil bežati, bi to lahko storil že prej.

Seveda je bila aretacija zame šok, čeprav sem to prej ali slej pričakoval, a mislil sem, da bodo počakali vsaj toliko časa, da se mi pozdravi roka, gre namreč za resno poškodbo. Za ženo pa je bilo to, kar se je zgodilo dvanajst, verjetno večji šok kot zame, vendar je vso stvar dobro prenesla. Da bom moral v zapor, sem povedal tudi otrokoma, a sta še tako majhna, da tega ne moreta dojeti. Hvala bogu!

Na zadnje vprašanje, kaj pričakuje sedaj, je Janša odgovoril: »Upam, da me bodo kmalu s takimi simpatijami, kot so me sprejeli, z Doba tudi odpeljali.«

Že v tistem kratkem času se je vjest, da je Janša na Dobu, očitno razširila tudi med zaporniki. »Se z nobenim nisem govoril, a so pod oknom sprejemnega oddelka že klicali moj priimek.« Pa še drobna zanimivost: na Dobu je Fink srečal znanca, uslužbenca državne varnosti. Ko mu je povedal, da kakamo na Janšo, mu je dejal: »Pozdravi ga.«

Kljub prepovedi je zborovanje v ponedeljek, 8. maja, na ljubljanskem Trgu revolucije bilo. Formalno ne sicer kot prvotno napovedano zborovanje, ampak kot odprta seja republiške konference ZSMS. To je bila najbolj množična seja kakšnega republiškega ali zveznega organa doslej, udeležilo se je več desetstisoč ljudi, mladih in starih. Janez Janša se je sicer ni mogel udeležiti, a je kljub temu tam bil zelo prisoten. Pa ne samo tam in ne samo v ponedeljek.

Besedilo in slika: A. BARTELJ

»Ne damo slovenske pomladi!«

Na Trgu osvoboditve v Ljubljani se je v ponedeljek ob šesti uri zvečer, dan pred obletnico osvoboditve našega glavnega mesta, zbrala več kot desetstisočlva množica na, kot se uradno glasi, javni in razširjeni seji predsedstva RK ZSM Slovenije. Četudi se je moralo napovedano zborovanje, ki ga je pripravil Odbor za zaščito človekovih pravic, spremeniti v javno sejo predsedstva slovenske mladinske organizacije, da je slovenska demokratična javnost lahko na

tak množičen način izrazila svoje zahteve po obnovitvi procesa proti četverici in njihovi pomilostitvi ter svoj protest zaradi odvedbe Janeza Janše kot prvega izmed njih v zapor, je kljub spremeni nazivu vsebina ostala, kot je bila zamišljena.

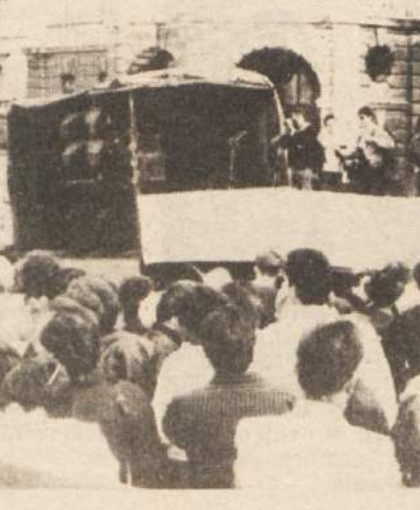
Govori nastopajočih, gesla, izpisana na transparentih, kliči iz množice, množično pritrjevanje izrečenim mislim, vse to je dovolj razvidno in jasno izražalo nestrinjanje z ravnanjem dela slovenske oblasti in politike, hkrati ko je podprlo prizadevanja tako imenovane slovenske politične alternative za vztrajanje pri procesih prejubene demokracije in seveda vztrajanje pri pravniči razrešitvi ljubljanskega procesa in vsega, kar je v zvezi z njim.

»Stem ne izražamo svoje državljanske nepokorščine, temveč nasprotno, našo državljansko pokorščino,« je poudaril prvi govornik na »seji« podpredsednik RK ZSMS Jože Školč, ki je državljansko pokorščino označil kot pokoravanje načel in ustavni pravici do svobode mišljenja in zborovanja. Mladi ne bodo popustili pod pritiski, ne bodo si dali odvzeti priobornih elementarnih civilizacijskih pridobitev.

Član predsedstva mladinske organizacije Roman Lavtar je poudaril, da slovenska mladina ljubljanski proces razume kot največji povojni sodni eksces, Igor Bavčar iz Odbora pa je med drugim opozoril, da odvedba Janše v zapor in napovedane izvršitve sodb zoper ostale tri iz četverice kažejo, da slovenske sodne oblasti ignorirajo očitne kršitve zakonitosti, nekateri predstavniki oblasti in politike pa to ignoranco javno utemeljujejo.

Nato so imeli svoja izredna zasedanja še nove slovenske zveze, njihovi predstavniki pa so z bolj ali manj ostrimi besedami izpovedali protest zoper razmere in naraščajočo represijo v državi, katere znamenje je tudi ljubljanski proces, in izpričali voljo za demokracijo, uveljavljanje človekovih pravic, pluralizem. Govorili so France Tomšič, Dimitrij Rupel, Viktor Blažič in Vladimir Šeks, ki je govoril v imenu Odbora za

varstvo človekovih pravic na Kosovu in Mednarodne helsinške deklaracije za človekove pravice.

• V preteklih letih v Novem mestu sicer niso povsem spali, kar se tiče urejnjaja problema varovanja otrok v družbeno organiziranih oblikah. Toda storjenega je bilo še veliko premalo, predvsem glede na tipično ekstenzivno zaposlovanje in širjenje mesta, kar povzroča probleme še v prenekatem delu skupne porabe, ki jo sedaj v gospodarstvu edino zares omejuje, ko govorijo o nujnosti lastne razbremenitve. V primerjavi s Slovenijo ima novomeška občina že ves čas zajeto v vrce podpopovprečno število predšolskih otrok. Ta delež znaša sedaj 45,6 odstotka. Povprečje za Slovenijo je 52 odstotkov, za občine in mesta, približno primerljiva z Novim mestom, pa je ta delež nad 65 odstotkov. Že nekaj let je Novo mesto po številu odklonjenih otrok povsem na vrhu v Sloveniji. In to kljub temu, da so skupine v novomeških vrčih do petine prenapolnjene, prenapete pa imajo tudi normalne glede kadrov in ostalih pogojev.

Le mimogrede povejmo, da nekaj vrčev tudi nima primernih prostorov (stare stavbe, majhne igralnice id.), kuhinja oz. urejanje prehrane za otroke v vrčih pa je tako poglavje zase. Govor pa je o otrocih, o naši prihodnosti, ki v mnogih primerih prebijejo v vrču 10 ur in več, mnogi pa se s starši vozijo kilometre daleč z avtobusom, da so lahko v vrču v mestu, kjer so zaposleni starši. V novomeške vrce se tako vsak dan vozi skoraj 300 otrok.

Modrec Kwan-Tee je zapisal: »Če načrtuješ za stoletje — vzgoji človeka.« Kaže, da v Novem mestu (ne namenoma, a to dejstva ne spremeni) slabo načrtujemo za stoletje pa celo za mnogo krajše obdobje. Za otroke in njihovo varstvo zaskrbljeni starši pač ne morejo biti najboljši delavci, kakršne danes edino potrebujemo, o odsotnostih z dela zaradi nege otrok pa vedo vse v »ženskih« kolektivih, ki nosijo s starši največji delež bremena za družbeno reprodukcijo. Nov novomeški vrtec, ki je našel mesto v mestnem programu samoprispevka (v krajevnem pa v Sentjerneju in Straži), ho te probleme ublažil, žal šele čez nekaj let. Do takrat bodo predvsem tisti odgovorni, ki morajo sprejeti največ obupa staršev, reševali z novimi družinskimi varstvi, kolikor bo zanje sploh zanimanja, in še na druge načine. A generacije grede tako mimo, ne da bi bilo zanje (in s tem za nas) storjeno, kar bi moralo biti.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

LESKOVAC ŠE VEDNO BLIZU

Srb in Slovenec potujeta z vlakom v istem kupeju. Prične ju gruditi lakota, pa potegne najprej Srb iz torbe kumaro in jo prične grizljati. Tudi Slovenec potegne iz torbe nekaj zelenega, toda velikega kot slonov okelj, in prične jesti.

»Kaj neki je to?« vpraša radovedno Srb Slovenca. Slovenec pa mu odgovori: »Kumarica, saj vidiš!« Ob tem odgovoru Srb osramočeno skrije svojo malo kumaro nazaj v torbo in potegne iz nje raje sočno jabolko. Tudi Slovenec tedaj potegne iz torbe nekaj okroglega, velikega kot žoga.

»Kaj vi jeste tudi buče?« vpraša Srb radovedno. »Ne, kaj ne vidiš, da je to jabolko!« odgovori Slovenec.

Srbu zastane grizljaj v grlu, hitro potisne napol ogrizeno jabolko nazaj v torbo in iz nje potegne velik paradiznik. Tedaj Slovenca premaga radovednost, pa vpraša Srba: »Ali imate pri vas tako velike paradiznike?«

»Ai, to je vendar češnjak!« samozavestno odgovori Srb in je naprej, Slovencu pa se ob tem odgovoru ustavi tek.

Ta šala, ki te dni kroži na račun Slovencev v Srbiji, je verjetno ena od bolj nedolžnih, vendar pa dobro ilustrira aktualne napetosti med tema dvema jugoslovanskima narodoma in tako imenovano medijsko vojno, ki s pravimi ali lažnimi argumenti te napetosti le še stopnjuje. Poanta šale je seveda enostavna; kdor se zadnji smeje, ta se najslajše smeje. Prav tako kot medijska vojna, ki hitro producira nove in nove konfliktna sfera, pa pušča ob strani globlji premislek in gola dejstva ter analizo, kaj je pravi argument in kaj je ponarejeni ali lažni.

POT K RESNICI JE TEŽJA

Če bi ostajali le pri različnih resnicah, polresnicah in lažeh, ki jih proizvajajo bolj ali manj zavestno sredstva javnega obveščanja, bi končno prišli do točke, ko bi se v ljudeh nabralo toliko gneva, da bi bil vsak pogovor nemogoč. Zato je tudi priporočilo novomeške občinske skupščine — poudariti je treba, da ga je sprejela na priporočilo občinske Zveze borcev — naj se ponovno razišče možnosti za poglobljeno sodelovanje s pobratenimi občinami v Jugoslaviji, prišlo o pravem času. Temu sledeč je izbrana delegacija, v kateri so predsednik občinske skupščine Franci Šali, predsednik izvršnega sveta Adolf Zupan, predsednik OK SZDL Boris Dular, sekretar OK ZK Jože Florjančič, predsednik občinske zveze ZB Ivan Somrak in predsednik občinskega sveta ZS Nace Štamcar, obiskala pobrateno srbsko občino Leskovac, ta teden pa tudi pobrateno črnogorsko občino Herceg-Novi.

Vtis iz Leskovca je predvsem ta, da so pogovori ne samo še možni, ampak tudi potrebni in z obeh strani zaželjeni, seveda pa ne le pogovori, temveč tudi konkretno sodelovanje na vseh področjih družbenega življenja, še najbolj pa v gospodarstvu, ki naj bi bilo skelet za navezovanje vseh ostalih stikov.

Priznati je treba, da je bil na dolgi poti skozi ravnine Hrvaške, Vojvodine in tako imenovane ožje Srbije do Leskovca vseskozi le prisoten nekoliko tesen občutek negotovosti, saj je vsem dobro poznano precej široko protislovensko razpoloženje Srbov, ustvarjeno s pomočjo nekaterih, ne ravno tankovestnih medijev, zaradi razhajanja in glediščih na reševanje kosovskega problema, različnih tolma-

čenj izjav v Cankarjevem domu pa tudi različnih pogledov na cvetove slovenske pomladi. Novomeščanom, verjetno pa še bolj Leskovčanom, je dobro ostalo v spominu tudi zavrženo povabilo za udeležbo na protestnem mitingu proti izseljevanju Srbov in Črnogorcev s Kosova, ki so ga lani jeseni priredili Leskovčani. Novomeščani so povabilo zavržili zaradi načelnih razlogov, vsem Slovincem splošno znanih, lahko pa bi ta gesta v pobratimskem mestu dobila tudi drugačno tolmačenje.

Že prvi stiki s kolegi z leskovške občine in tamkajšnjih družbenopolitičnih organizacij, pa tudi z delovnimi organizacijami, ki so jih Novomeščani v enem dnevu utegnili obiskati, so razblinili vso negotovost. K temu je veliko pripomoglo tudi tradicionalno leskovško gostoljubje, ki skoraj ne pozna meja. Preveč bi rekli, če bi trdili, da so se v pogovoru dotaknili vseh perečih tem, o katerih vlada v republikah trenutno različno mnenje, ali da so se na pogovorih poedinili. Bolj so iskali teme, ki vodijo k medsebojnemu sodelovanju in sporazumevanju.

Tako je v uvodnih pogovorih poudaril tudi predsednik novomeške SZDL Boris Dular, ko je dejal: »Prav je, da se spoznamo osebno, ne prek časopisov, saj vsak, kdor piše, piše s svojim osebnim občutkom. Priti moramo do stikov na vseh področjih, od kulture do športa, od družin do gospodarstva. Mislim, da bo to potrdilo, da smo tudi v različnosti lahko složni. Različnost ne sme biti ovira, da ne bi mogli dobro in ustvarjalno živeti in ustvarjati socialistični samoupravni sistem. Prav je, da se o teh stvarih pogovarjamo ravno v teh kriznih časih in da v okviru, za katerega se bomo dogovorili, omogočamo v smislu dosežene stopnje razvoja tudi ustvarjalno razvijanje političnih aktivnosti. Mislim, da ta različnost omogoča vsem večji doprinos k razvoju političnega sistema in celotne naše družbe.«

GOSPODARSTVO UBIRA SVOJA POTA

Ne glede na politične peripetije pa gospodarstvo v tem srbskem mestu ubira svoja pota, se bori za svoj obstoj in vidi svojo perspektivo samo v boljšem delu, večji produktivnosti in v odpiranju v svet. Tudi tukaj z zaskrbljenostjo pričakujejo leto 1992, ko se bo Evropa, če ne bomo prej napravili odločilnih preokretov, za nas zaprla. S slovenskimi delovnimi organizacijami so vse delovne organizacije, ki so jih Novomeščani obiskali, že stakale trajne in tesne vezi, ki jih trenutni politični vetrovi ne morejo podreti. Slovensko tržišče je prav zaradi svoje zahtevnosti prvi preizkusni kamen za pot v svet. Z novomeškimi delovnimi organizacijami pa do sedaj večjega sodelovanja ni bilo, čeprav za to obstajajo realne možnosti. To so poudarili v vseh kolektivih, ki so jih Novomeščani obiskali. Lesovška metalna industrija »Leminda« bi lahko, tako so predlagali, novomeški IMV dobavljala specialne pločevine. Že sedaj prodajo v Slovenijo blizu 30 odstotkov svojih izdelkov. Prav tako veliko izvažajo v Slovenijo tekstilna tovarna »Lektex«, ki jo v Leskovcu dajejo kot zgled tekstilne industrije, ki kljub krizi v tej branži uspešno posluje, predvsem zaradi železne discipline, dobre kontrole izdelkov in široko razvejenih poslovnih odnosov.

V Sloveniji je precej poznana že tudi delovna organizacija »Zdravljec«, ki proizvaja kozmetične preparate, embalažo, hrano, zdravilne preparate, v sodelovanju z Japonci kontaktne leče ter v sodelovanju z Amerikanci v svojem tozdu »Srbolek« tudi tehnološko zelo zahtevne dializatorje in medicinske rokavice. Tudi ta delovna organizacija je široko odprta za sodelovanje z novomeško Krko.

Leskovška dolina je, s tem se gostitelji radi pohvalijo, ena od najbolj obdelanih dolin v SR Srbiji. Da so njeni proizvodi, pridobljeni bodisi v širokem sistemu sodelovanja s privatnimi kmetijci ali na lastnih pridelovalnih površinah, znani po vsem svetu, skrbi kmetijski kombinat AIK s široko razvejeno proizvodnjo od sadja, zelenjave in mesne proizvodnje do mlečnih izdelkov in predelave žit v lastnem mlinškem in pekarskem obratu. Sedaj se ukvarjajo tudi z zamisljivo, da bi v posebnih ribogojnicah na veliko gojili tudi

STARO IN NOVO — Leskovac, ki mu pravijo tudi srbski Manchester, čeprav se je pomen tekstilne industrije v mestu že močno zmanjšal, počasi dobiva novo podobo. Je središče južnomoravske regije, obdan s številnimi nerazvitimi občinami, ki še bolj bremenijo njegove že tako velike probleme z brezposelnostjo. Kljub temu pa številne delovne organizacije dobro poslušajo in se pripravljajo za prehod na tržno gospodarstvo in nadaljnji pohod v svet.

ribe, saj je še čista gorska voda, ki je imajo v bližini na pretek, posebej primerna za to.

Leskovac je v Srbiji poznan kot staro industrijsko mesto. Včasih so ga zaradi močne tekstilne industrije imenovali kar srbski Manchester. Sedaj je tekstilna industrija v primerjavi z drugimi že izgubila na pomenu, vendar še vedno zaposluje kar 10 tisoč delavcev. Kot tako industrijsko središče, ki je v preteklosti posedovalo vase veliko okoliškega prebivalstva, se srečuje tudi z velikimi komunalnimi in stanovanjskimi problemi, zlasti pa z brezposelnostjo, ki zaradi pojavov vse večjih tenoloških viškov strahovito narašča. Kljub temu pa mesto dobiva novo podobo, h kateri veliko pripomorejo predvsem lepo negovane zelenice, ki so postale prava pljuča mesta.

LASTNIH PROBLEMOV IMAMO DOVOLJ

Nezaposlenost udarja zlasti po mladini. Predsednica občinske mladinske zveze Slavica Stojanović je zato na vprašanje, kako njihova mladina gleda na alternativne pobude in na dogajanja v slovenski mladinski organizaciji, diplomatsko odgovorila: »Za sedaj imamo pri nas toliko lastnih problemov, predvsem z mladinsko brezposelnostjo, pa tudi skrbi s kanalizacijo interesov številnih mladih v naši občini, da ne utegnemo razmišljati še o čem drugem. Mladi, ki pridejo iz šole, zelo dolgo čakajo na priložnost za zaposlitev, zato je njihova glavna preokupacija zagotoviti minimum za svojo existenco in tudi naša razmišljanja in delo so usmerjena v to. Seveda se tudi tukaj pojavlja skrb za okolje, predvsem med mladimi, za kar pa je že skrajni čas.«

Novinar tovarniškega časopisa iz »Leminda« Miodrag Andrejević pa je opozoril na zanimivost, ki kaže, da mladi v Leskovcu le niso zaverovani samo v lastne probleme. Na letakih, izobešenih po mestu, je bilo napisano: »Učenci 2. b razreda smo se odločili, da napravimo tako kot skupina otrok iz Beograda. Ustanovili smo skupino 'Sončnica'. Ljudje, ki potrebujejo pomoč, naj na okno svojega stanovanja postavijo listek s svojimi željami, in če bomo mogli, jim bomo takoj pomagali.«

Povedal je tudi, da je za obveščanje v leskovški občini kar dobro poskrbljeno. Delovne organizacije izdajajo več kot deset tovarniških časopisov, poleg tega pa v mnogih še dnevno bitene z najnujnejšimi vestmi za delavce. Za širše informiranje skrbi tednik Nova reč, nekaj podobnega kot Dolenjski list, ki ima že dolgoletno tradicijo. Pri tovarniških časopisih se še ni tako kot pri nas pojavila kriza. Pri nas so nekatere delovne organizacije prenehale izdajati časopise, druge so število izdaj močno omejile, v Leskovcu pa časopisi nemoteno izhajajo. Tudi sofinanciranje časopisa Naša reč je urejeno, saj prejema približno 30 odstotkov iz dotacij, medtem ko pri Dolenjskem listu te presegajo komaj 2 odstotka. V Leskovcu imajo tudi lastno lokalno radijsko postajo, pred kratkim pa so televizijsko dopisništvo televizije Beograd razširili v regijski studio, ki se lahko direktno vključuje v televizijske oddaje. Če je zato informiranje o Sloveniji v Leskovcu bolj objektivno, v tako kratkem času ni bilo moč ugotoviti, na pogovorih pa je bil dosežen tudi dogovor, naj bi o dogajanjih v pobratenih občinah obveščali občane bolj redno in celovito. Tako bi se med sabo še bolj spoznavali, kar je vsekakor pogoj za boljše medsebojno sporazumevanje. Obisku novomeške delegacije so sredstva javnega obveščanja v Leskovcu posvetila kar veličk pozornost.

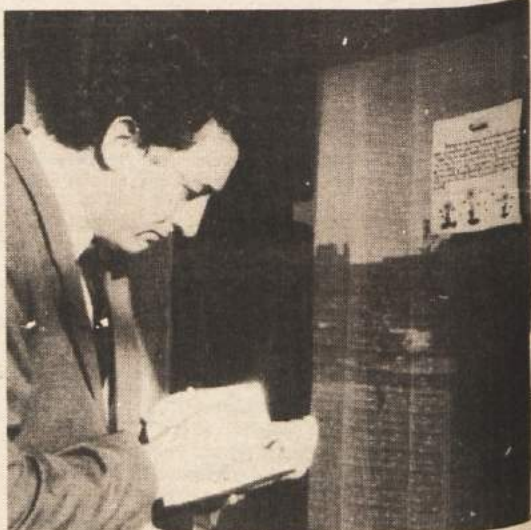
Za pričetek takega medsebojnega informiranja, ki naj bi razblinilo naše stereotipne predstave o jugoslovanskem jugu, že v tem zapisu objavljamo tole kratko vest:

Tudi v Leskovcu že deset let plačujejo od osebnega dohodka za komunalno ureditev mesta samoprispevek, in sicer po 2 odstotka.

T. JAKŠE

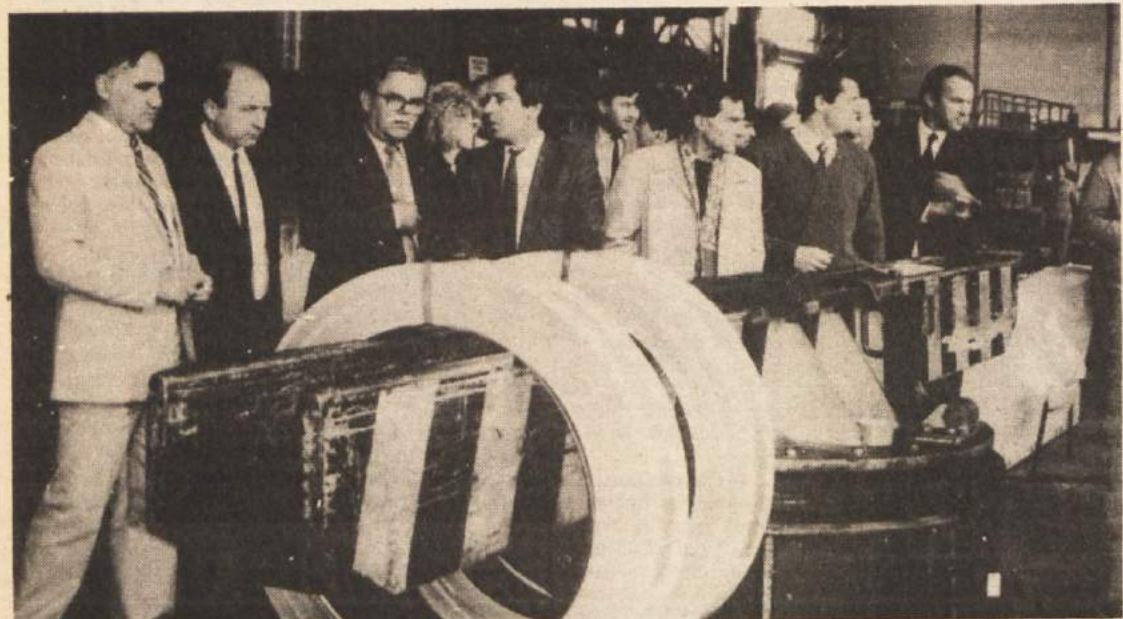
Slavica Stojanović, predsednica mladinske organizacije, pravi, da je mladina preobremenjena predvsem z brezposelnostjo.

Miodrag Andrejević, novinar, pred plakatom, s katerim učenci obljublajo svojo pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo.

Milena Jovanović, predsednica skupščine občine Leskovac, je svojemu novomeškemu kolegu Franciju Šaliju ob slovesu poklonila sliko.

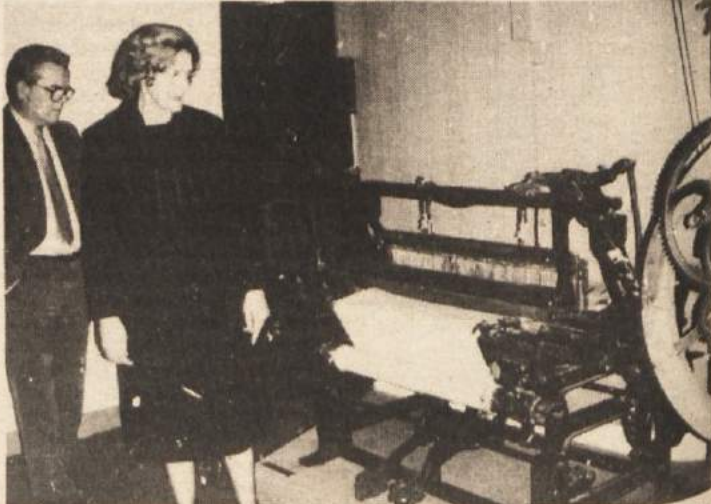
Gostje iz Novega mesta so si z zanimanjem ogledali tudi proizvodne procese v nekaterih delovnih organizacijah. Na sliki so pri razrezu pločevine v Lemindu, ki precej trguje tudi s Trimom iz Trebnjega.

Mišo Dedić, občinski referent za informiranje, in direktor muzeja ter hkrati predsednik leskovške ZB Hranislav Rakić pred vitrino z bogatimi pričevanji najstarejše zgodovine mesta.

V prijetnem razgovoru v agrokombinatu AIK so Novomeščani dobili vpogled v široko razvejeno dejavnost tega kmetijskopredelovalnega giganta, ki drži pokonci tako rekoč vso kmetijsko proizvodnjo v regiji.

Ivan Somrak, predsednik novomeške ZB, si z zanimanjem ogleduje priče najstarejše tekstilne industrije v Leskovcu, več kot sto let stare statve, ki jih je kraj Milan dobil v poklon iz Anglije.

NAGRADI V KRŠKO IN NOVO MESTO

Žreb je zaradi praznikov imel nekaj več dela, saj je moral izbrati nagrajence dveh nagradnih križank. Izmed reševalcev 15. križanke je izbral PAVLO TOJAGIČ iz Novega mesta, izmed reševalcev 16. križanke pa je imel največ sreče REMIGIO HUMAR iz Krškega. Nagrajenca bosta v kratkem prejela knjižni nagradi. Obema seveda čestitamo!

Rešite današnji križanko in pošljite rešitev najkasneje do 22. maja na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 17.

NAGRADNA KRIŽANKA

17

DL	ZORAVILO KROGLJIC	ZAVRPAVOST NOST	MAJNA JADRICA	IZRAELSKA LUKA	SESTAVIL JUDIF	PRESVALDO GLANCE	KOSARAVICA MUJANO VERA	GR BOGAJA NESRECE	PRAČJE HAMTON
DOGO									
BREZMADEŽNA KEM SMBOL ZA FOSFOR					RASTINA STRODNEC KORUŠKA				
REKA V BOŠNJI NEPRILETEN VOJA					AM KUKAVICA DRŽ ZAKLAD RILJANOV				
									DL
DL	BLZENIV	PRAVOSLAVNI DUKOVINA	KOOP POLIC NO OPRAVILA MASZO OROGLAVEC			POKREVALO BREZVETRE			
KONFLIKT				DELJITLANA NASTRESE					
IZVREVALEC VSADE NALOGE				KANDIRAN POKARANCI OLUFK TRENE					
VOJAK				HOMERJEV EP JAP DRU ZABNA IGA					
GR ORKA				SRONOST					PREMK
POKLOK				VOJA					DL STEVIR

REŠITEV 15. IN 16. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 15. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: ZKJ, PIROGA, RE-SONATOR, PRID, KOLO, AN-TON, OM, PREOBRAZBA, LIJ, NANA, KAKAN, TOVARIS, OPO-NA, KSILAZA, KONJ, MIT, IDOL, TRGATEV, OSEL, ATO, EHO, OTKA.

Pravilna rešitev 16. križanke pa je: AMOS, ARTA, NAMA, PARK, DIFERENCIA, MILANO, PC, AJAJA, ATI, KITA, KASIJ, SLO-VO, OMORIKA, PISAR, POSEK, AMON, GOLTANEC, KAVATI-NA, LARI, ANO, ZLAT, TON.

Čednost je podobna ošpicam, vsak človek jih ima enkrat in potem nikoli več.

I. CANKAR

Katastrofa nas je obšla za las

23. marca letos smo bili na pragu katastrofalnega trčenja z velikim asteroidom, ki pa je k sreči zdrvel mimo našega planeta — Kako bo prihodnjic?

Kje ste bili 23. marca letos? Na plesu, doma pred televizorjem ali v postelji, morda na obisku pri prijateljih? Kjer koli že, tisto noč ste bili zelo blizu velike katastrofe.

Našemu planetu se je neopazno približeval velikanski asteroid in k sreči švignil mimo. Tako blizu se Zemlji v zadnjih 52 letih ni približal še noben večji asteroid, kaj šele takšna na gora, kot je bil ta. V premeru je imel poldrugega kilometra. In če bi ta kamnita masa s hitrostjo 22 kilometrov na sekundo treščila na kopno površino Zemlje, bi bilo prav tako, kot da bi na tistem mestu eksploziralo na tisoče hidrogenskih bomb. Če bi asteroid padel v morje, pa bi dvignil geolofske valove, visoke nekaj sto metrov. Teško si je predstavljati strahote, ki bi jih povzročil, in silno uničeno svetlo, kamor bi asteroid padel. Slovenci bi, denimo, izgubili s sveta, kot bi trenil.

K sreči se je vse dobro izteklo. In če pogledamo z očmi navadnega Zemljanca, je vesoljska gora kamenja letela varno mimo. Astronomom je sicer 724 tisoč kilometrov neznanako blizu, za nas, vsakdanje ljudi, pa kar dovolj daleč.

Tako blizu oziroma daleč je nazadnje leta 1937 letel asteroid Hermes, ki pa je bil trikrat manjši.

Asteroid nosi ime 1989FC po dogovorjenem mednarodnem astronomskem sistemu za označevanje teh nebesnih teles. Prvi ga je opazil profesor geologije na univerzi Severna Arizona Henry Holt, vendar šele potem, ko je asteroid že varno odletel mimo Zemlje. Vesoljskega vsiljivca je opazil na posnetkih, narejenih s palomarskim optičnim teleskopom. Profesor se namreč ukvarja prav s sistematskimi raziskavami asteroidov, ki letijo v bližini našega planeta in jim znanstveniki pravijo tudi »čreda na Zemljini paši«.

Holt je prepričan, da spada 1989FC med asteroide tipa Hermes, torej med velikane, nekateri strokovnjaki pa mu oporekajo in trdijo, da ima vsega 100 metrov premera.

No, tudi takšen vesoljski malček, bi naredil precej škode, če bi treščil na Zemljo. Izkopal bi krater, ki bi meril okrog 2 kilometra v dolžino in nekaj sto metrov v globino. Torej kar dovolj, da bi zbrisal z obličja večje mesto. Če pa držijo Holtove ocene potem lahko govorimo ob morebitnem trku samo o katastrofi velikanskih razsežnosti.

Razumljivo je zato zanimanje za oddvajalo nevarnost. Se bo 1989FC še vrnil k zemlji? Bo prihodnjic letel še bližje ali morda celo treščil v naš planet?

Astronomi pravijo, da tudi asteroide iz »Zemljine črede« krožijo kot naš rodni planet okrog Sonca, vendar pa je njihov čas nekoliko daljši — Sonce obkrožijo v 380 dneh. Po teh izračunih se bo zlovesči 1989FC ponovno srečal z Zemljo aprila prihodnjega leta. Vendar pa se ga ni treba bati. Letel bo v veliki oddaljenosti.

Toda izračuni, ki temelje na Holotovih podatkih, kažejo, da nevarnost s tem ne bo odvrnjena. Asteroid se bo po 25 obkroženih Sonca ponovno zelo približal Zemlji. Kako blizu in kako nevarno bo ponovno srečanje, ni mogoče napovedati.

Trčenja planetov z asteroidi so v našem bližnjem vesolju nekaj povsem običajnega. Če bi na Zemlji ne delovale erozijske in druge sile, ki ves čas preoblikujejo njeno površje, bi bil naš planet prav tako posut s kraterji od trkov, kot so površja drugih planetov. Huda trčenja z velikimi asteroidi se v povprečju dogode enkrat na 100 tisoč let. To teoretično pomeni, da lahko pride do katastrofalnega trčenja že jutri ali pa čez 50.000 let.

Zemlja pa se lahko sreča še z večjim asteroidom, kot je 1989FC. Astronomi poznajo nekaj orjaških aste-

roidov, ki merijo v premeru 8 do 16 kilometrov. Trčenje s tako goro kamena in železa bi bilo usodno za ves planet. Do katastrofalnih trčenj z njimi pa po izračunih pride le vsakih 10 do 100 milijonov let.

Najverjetneje je prišlo do trčenja s takšnim nebesnim velikanom pred 65 milijoni let. Katastrofalni trk je povzročil izumrtje dinozavrov in številnih drugih živih organizmov na Zemlji. O trku pričajo geološke plasti, bogate z iridijem. Ta element je v zemeljski skorji zelo redek, veliko pa ga je prav v asteroidih.

Trčenje z velikim asteroidom je neizbežno. Letos smo mu ušli, a enkrat bo prišlo do takšne naravne katastrofe. Zastavljive uporabi moči. Kvečjemu bi jih razdrobile v manjše asteroide, ti pa bi potem bombardirali Zemljo in prav tako povzročili velikansko škodo in uničenje. Po mnenju nekaterih bi bilo bolj učinkovito, ko bi močne eksplozive uporabili tako, da bi z njihovo močjo samo spremenili smer asteroidov in jih tako odvrnili od trčenja z Zemljo. Toda morali bi ukrepati izredno hitro. Teoretično je na voljo en sam dan, kar pa je dandanes očitno veliko premaloz za kakršen koli uspešen poseg.

Tako nam zaenkrat ostane kot edino orožje zoper katastrofalne trke z velikimi asteroidi le ta, da nanje ne mislimo.

MaM
(Vir: Time)

Dobro jutro!

Računalnik preverja po telefonu, ali je vse v redu

Ljudje zvečine niso prav zadovoljni, ko ob telefonskem klicu zaslišijo kovinski glas računalnika ali glas z magnetofonskega zapisa, se pravi, ko naletijo na tako imenovane elektronske tajnice in podobne telefonske pripomočke. Stroj pač ne more zamenjati stika z živim človekom. Vendar so prav na osnovi takšnih naprav v mestu Osage v ameriški zvezni državi Iowa prišli do zanimive domislice.

Ker je v ZDA vse več starih ljudi, ki želijo, dokler je mogoče, ostati doma in ne marajo v domove za ostarele, potrebni pa so vsakodnevnega nadzorstva, so v Osage za preverjanje uporabili računalnik. »Elektronski skrbnik« vsak dan dopoldne samodejno odvrtil telefonske številke vseh ostarelih, ki so se vključili v ta način preverjanja, jim zaželi dobro jutro in počaka, da klicani odgovorijo ali da vsaj dvigne slušalko. Če se nihče ne oglasi, računalnik takoj sporoči policiji, ki se potem pozanima, ali je na naslovu, kjer se ni nihče oglasil, še vse v redu.

Program je izdelal tamkajšnji računalniški amater Bruce Johnson. Doslej je po njegovi zaslugi že bilo rešeno eno življenje, življenja mnogih ostarelih pa tečjejo bolj mirno in z nekaj manj skrbi.

Bolj smo primitivni, kot bi želeli.
R. CAVENDISH

Če je bog ljubezni vsemogočen in vseveden, potem je tudi bog raka in epilepsije.
G. B. SHAW

Avto na novih poteh

V skrbi za čistejšo okolje so pod drobnogled prišli tudi veliki smrduhi avtomobili — Obdobje čistejših goriv?

Med hujšimi ekološkimi problemi, s katerimi se spopada razviti svet, nič manj pa tudi manj razviti, je onesnaževanje zraka z avtomobilskimi izpuhi. Kako nevaren je močan avtomobilski promet okolju, zdravju ljudi in ne nazadnje tudi umetnostnim spomenikom, je znano že lep čas, prav tako pa imajo tudi prizadevanja za rešitev tega problema dolgo brado. Poskuša se z uvajanjem neosvinčenegega bencina, s katalizatorji, z uporabo manj škodljivih pogonskih goriv, z omejevanjem hitrosti, prepovedmi prometa v najbolj ogroženih predelih ipd. Toda še največ obljublajo čistejša goriva in novi avtomobilski motorji.

svtari začele spreminjati. Na zahodu ZDA pripravljajo za prihodnja leta obsežne ekološke programe, v katerih so zapisane tudi besede o avtomobilih na čistejša goriva. Do leta 1993 naj bi v velikih mestih, kot je večmilijski Los Angeles, vsi avtobusi, taksiji in najemniška vozila morali dosledno uporabljati čista goriva, sicer jim ne bo dovoljena vožnja. Enaka usoda bo do leta 2009 doletela tudi vsa zasebna vozila. Črpalkarji bodo morali obvezno imeti na črpalkah tudi čista goriva. Čeprav stari avtomobili, sadanji bencinarji in naftarji, ne bodo prepovedani, pa se na avtomobilskem tržišču ne bo smel pojaviti nov avto z motorjem, ki bi ustvarjal nesprijemljive izpuhe.

Najbrž so to res edine poti, da bi avtomobilsko industrijo prisilili k izdelavi ekološko primernejših vozil. Na nove čase se v velikih avtomobilskih tovarnah že pripravljajo. Ford in General motors sta že predstavila prototipe avtomobilov, ki jih pogonjajo čistejša goriva, kot so metanol, plin in tako imenovane čiste mešanice. Izboljšali so tudi delovanje dosejanih bencinskih motorjev, ki pri delovanju ustvarjajo čistejšo izpušne pline. Nihče namreč ne prepoveduje bencinske motorje, le izpušni plini morajo biti v začetnih mejah. Zakoni, ki jih bodo uveljavili, govorijo samo o čistejših izpušnih plinih, kar pa ob ustrezni obdelavi in ustreznem avtomobilskem motorju bencina ne izriva iz konkurence.

Vsekakor pa je bodočnost najbrž na strani novih goriv.

Uporaba plina in alkohola namesto bencina in plinskega olja sicer ni novost, vendar se uporaba teh goriv ni razširila. Predvsem zato ne, ker ni v korist sedanji močni naftarski industriji in ker se avtomobilska industrija še ni odločneje preusmerila v proizvodnjo avtomobilov na pogon s čistejšimi gorivi. A kaže, da se bodo

Udobna maska

Novo delovno zaščitno sredstvo učinkovito in udobno

Dediči pa taki!

Štirinožni, repati, državni in tudi nadzemski

Večkrat lahko preberemo o čudakah, ki svoje imetje zapuščajo mačkam ali psom. Nekateri od štirinožcev so tako postali pravi bogataši, godi pa se jim kot v devetih mačjih ali pasjih nebesih. Toda nimajo samo psi in mačke take nezemeljske sreče. Novinar Tim Walker, ki se je nekoliko podrobneje pozanimal o čudakih oporokah, je odkril še bolj nenavadne stvari.

Z bogato dediščino je Marie Lefevre obdarovala opice v živalskem vrtu v Devonu, in sicer jim je zapustila lepo vsoto funtov, ki je tale hip, ko to pišemo, vredna natanko 6.794.588 milijard dinarjev (novih seveda; kakaj jim pravimo novi, pa je dandanes tudi že povsem jasno, saj se dan obnavljajo v svoji nevrednosti). Kaj je pokojna Lefevrova imela z repati in ujetniki v Devonu, nihče ne ve.

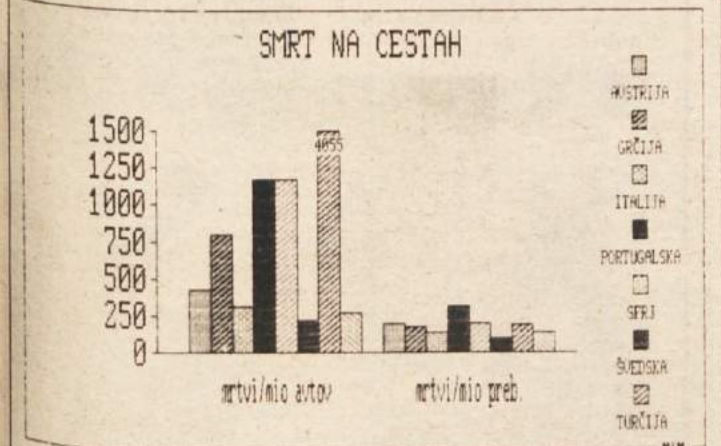
Ernest Kelley iz Hampsirea ni preveč ljubil svojega brata. Zapustil mu je samo komplet zarjavelega vrtnarskega orodja, medtem ko je 917.269 milijonov dinarjev volil Sovjetski zvezi.

Vse pa prekaša Ernest Figweed, ki je zapustil 443.347 milijonov dinarjev — Jezusu Kristusu.

Kdor upa, da zapusti spomin v ženskem srcu, hoče zadržati odtis prstana na gladini tekoče vode.
A. FRANCE

Na svetu ni bolj zagriženih sovražnikov, kakor sta si navdušenost in slovnica.
I. CANKAR

Svet v številkah

Graf prikazuje, kolikšen krvni davek jemljejo ceste. Pri nas niso le preobremenjene kot drugje po svetu, marveč so poleg tega še neurejene in zastarele, kar ob slabih avtomobilskih in balkanskem posluhu za red in disciplinarnost, ki bi na slabih cestah pač morala biti večja, pomaža Matildi učinkovito zamahovati s koso. Graf kaže podatke predvsem za naše sosede in oba evropska ekstremna, Švedsko in Turčijo. Naša država je po obeh merilih, tako po številu smrtnih žrtev na milijon avtomobilov kot po številu smrtnih žrtev na milijon prebivalcev v vrhu. Bolj krvave so le turške in portugalske ceste.

BORUT KOS: V DEŽELI ISLAMSKE REVOLUCIJE

Do poboja je prišlo, ko so iranski romarji v Meki demonstrirali proti ameriški policiji, policija pa je brez opozorila začela streljati v množico. Pobitih je bilo več deset ljudi, med njimi največ žensk in otrok.

Kmalu se je na ulici prikazala množica ljudi s transparenti, megafoni ter zastavami. Približevala se je večjemu križišču, kjer naj bi bile demonstracije. Od drugod so prišle še druge skupine demonstrantov. Vsaka skupina je imela svoje govorce, ki je spodbujal množico k klicanju gesel. Kmalu je nastala prava zmešnjava, tako da se ni dalo ničesar več razločiti. Na improviziran oder, okrašen s Homeinijevimi slikami in zastavami, je stopil star mož z dolgo belo brado ter kakšni dve uri spodbujal množico k dvigovanju pesti in skandiranju. Med demonstranti so bili predvsem starejši ljudje z dolgimi bradami, ženske v tradicionalnih uniformah in otroci, drugi pa so nemo spemljali zborovanje. Med zastavami, dvignjenimi

pestmi in raznimi transparenti sem videl tudi nekaj gesel v angleščini, denimo: »Smrt Ameriki, Sovjetski zvezi in Izraelu.« »Uničimo Velikega Satan«! Mišljen je bil Reagan, ki so ga narisali v podobi Strica Sama.

Na vprašanje, kako da ni na demonstracijah več ljudi, sem dobil odgovor, ki sem ga pravzaprav tudi pričakoval: ljudje niso več tako zaslepljeni z idejami islama. Vsak dan bolj spoznavajo, da živijo pravzaprav vedno slabše, zato so tovrstne demonstracije v primerjavi s tistimi pred petimi ali več leti dosti manjše. Udeležujejo se jih predvsem starejši ljudje, ki so islam tudi v šahovih časih dosledno spoštovali, nato svoji ubitih vojakov in drugi prizadele. Kasneje sem zvedel, da bodo posnetke teh demonstracij, ki jih je snemala tudi televizija, poslali v svet in jih spretno zmontirali s posnetki iz pred let, ko je bilo na demonstracijah veliko več ljudi.

Med ljudmi sem naletel na dva, ki sta na moje vprašanje,

kako je z življenjskim standardom po revoluciji, odgovorila, da je sedaj boljše. To sta bila starejša možaka, ki ju novi režim ni motil, kajti celo življenje sta živela v skladu s starimi islamskimi zakoni in sta bila vesela, da je postalo življenje takšno, kot ga predpostavlja koran. Bila sta prepričana, da se bo življenjski standard kmalu dvignil, saj jim to stalno obljubljajo. Pri ostalih ljudih, naj so bili intelektualci, tihotapci, trgovci ali preprosti ljudje, pa sem že po prvih besedah začutil odpor do Homeinijeve vladavine.

Najbolj so bili razočarani trgovci in nesojeni študenti. Prvi so se pritoževali nad zelo zmanjšanim obiskom turistov, študentje pa zaradi težav pri študiju. Na univerzo je težko priti, saj morajo biti, kot bi pri nas rekli, moralno-politično neoporečni in čvrsti, kar pomeni dosledno spoštovanje vseh islamskih zakonov. Tudi učni program je bolj umerjen k islamu kot pa k razvijanju ustvarjalnosti.

Mnogi so me prosili, naj spo-

ročim svetu, kako bedno živijo v diktaturi. In po pravici povedano, še nikjer doslej nisem srečal take bede.

Predno sem se odpravil v Teheran, sem hotel obiskati še bazar v središču mesta, za katerega pravijo, da je eden največjih in najbolje založen v Iranu. Že v ulicah na poti k pokritem bazaru je bilo polno majhnih trgovin z izdelki za vsakdanjo rabo. V samem bazaru, ki je zaradi svoje velikosti res vreden ogleda, so naprodaj najrazličnejše stvari. Najbolj so me zanimale preproge; zato sem se najdlje zadrževal v posebnem delu bazarja, na dveh velikih dvoriših, povezanih s številnimi hodniki. Prodajalne so bile razvrščene v treh nadstropjih. V njih se dobe preproge vseh vrst — od nekaj metrov velikih, do manjših (zidnih) — z najrazličnejšimi motivi.

Bazar se sicer razen predela s preprogami ne more primerjati s suki v Alepu ali Damasku, vendar pa bi se lahko zadržal tu kar nekaj dni, kajti perzijske preproge so izredne

POTA IN STRAN POTA

§

dežurni poročajo

PO ROŽE IN TRANSISTOR — V času od 4. do 6. maja letos je neznan stori-lec vlomil v rastlinjak, last črnomaljske Komunale. Nepridiprav je razbil steklo, se splazil v notranjost in od tam odnesel več rož z lončki, semena ruže in poleg tega še transistor, ski sprejemnik. Za storilecem poizvedujejo.

OB ČEBELE — 6. maja je Andrej Prus iz Novega mesta obvestil miličnike, da so mu ukradli čebele iz čebeljnjaka, ki je postavljen na travniku ob Težki vodi. Stori-lec je iz panjev pobral 14 satnic.

NEZAKLENJEN KOKOŠNJAK — 2. maja letos so bili miličniki obveščeni o vladu v kokošnjak Ane Šoster z Muhabe-ri pri Novem mestu. Oškodovanca je 1. maja ob 20. uri sicer zaprla kokošnjak, ki je poleg stanovanjske hiše, vendar ga ni zaklenila. Naslednje jutro je opazila, da ji je iz kokošnjaka izginilo deset kokoši. Za storilecem poizvedujejo.

ZMANJKALO REZERVNO KOLO — V noči na 2. maj je neznan stori-lec vlomil v osebni avtomobil, last Franca Štamcarja iz Cikave pri Trebnjem. Tat je na Štamcarjevem avtomobilu odtrgal ključavnico na vratih in iz prtljajnika ukradel rezervno kolo.

Usodno prehitavanje v škarje

Trije mrtvi v prometni nesreči na magistralni pri Selih — Odpeljala

NOVO MESTO — 5. maja letos ob 8.55. se je na magistralni cesti Ljubljana-Zagreb pri vasi Sela zgodila huja prometna nezgoda, v kateri so tri osebe umrle, ena pa je huje telesno poškodovana. Nesreča se je pripetila, ko je 26-letni Janez Gričar iz Straže vozil z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Ljubljani. Ko je pripeljal pri vasi Sela v desni ovinek, je začel prehitovati manjši tovornjak neznanega registrskega števila. Tedaj sta pripeljala nasproti dva voznika osebnih avtomobilov. Enemu teh, ki pa ni znan, je še uspelo izogniti se trčenju, nakar je odpeljal naprej proti Zagrebu. Drugi, nasproti vozeči avtomobilist 24-letni Benedikt Radonič iz Ljubljane pa je kljub temu, da je močno zaviral, trčil v Gričarjevo vozilo. Janezu Gričarju, ki je sicer tudi zaviral, ni uspelo, da bi se pred nasproti vozečim avtomobilom z levega voznega pasu umaknil nazaj na svoj desni prometni pas. V nesreči sta na kraju nezgode umrli Benedikt Radonič in Gričarjev sopotnik 27-letni Stanko Pust iz Grma. 23-letna Julijana Kos, sopotnica v Radoničevem avtomobilu, se je huje poškodovala in je tega dne ob 12.05 uri umrla v novomeški bolnišnici. Huje se je poškodoval tudi voznik Janez Gričar, ki so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Še preceneni človeška življenja

O cestnem krvnem davku

SEVNICA — Malo besed bi bilo potrebno in prav nobenega prepričevanja, če bi sleherni udeležencem v cestnem prometu pri nas storil vse, kar je v njegovih močeh, da bi bile naše ceste manj krvave, kot so, žal še zmeraj prav zavoljo človekove neodgovornosti in poniljavosti. Zgroziti bi se morali ob podatku, da smo v Evropi na vrhu lestvice nesreč in krvnega davka, saj, denimo, v Jugoslaviji umre na 10.000 vozil 14 ljudi, pri naših sosedih v Avstriji 4, v Italiji pa 3 ljudi.

Skrbno delo in manj požarov

S skupščine novomeške občinske gasilske zveze — V lanskem letu je zagorelo 56-krat — Z gasilstvom je povezano tudi petje in igranje

NOVO MESTO — Občinska gasilska zveza združuje 65 društev, v katerih je skupaj kar 5021 članov. Večina gasilskih društev ima svoje prostore, brez njih je le Podgrad. Kar 18 društev je v zadnjih dveh letih gradilo ali obnavljalo svoje domove. Večinoma del so opravili prostovoljno.

Gasilska društva v novomeški občini imajo v svojih garažah 61 kombijev, 9 avtomobilov, črpalke in brizgalne, opremljene so z radijskimi UKV postajami in drugo sodobno opremo za posredovanje pri požaru in drugih nesrečah. Problem je zahtevno vzdrževanje in servisiranje opreme. V preteklih letih so bila društva pri tem delu prepuščena sama sebi, pred dvema letoma pa je pričela servisirati in vzdrževati to opremo poklicna gasilska enota v Novem mestu. Ugotovljeno je bilo, da je opremljenost v mnogih društvih slaba, da so gasilska vozila zastarela in dotrajana, da imajo gasilci premalo zaščitnih oblek in dihalne tehnike in ne nazadnje, da vsa društva niso opremljena po požarni ogroženosti svojega območja.

Zelo pomembna je preventivna dejavnost, je bilo povedano na nedeljski skupščini občinske gasilske zveze, saj se je v zadnjih letih močno zmanjšalo število požarov. V preventivni dejavnosti dajejo gasilci največji poudarek na izobraževanje svojega članstva, spodbujanje mladih članov za gasilske vrste, pregled hidrantnega omrežja, aktivnosti ob mesecu požarne varnosti in druge akciji. Samo v preteklem letu so člani društev opravili 1688 preventivnih pregledov, na izobraževanju je bilo 311 članov gasilskih društev, predavani pa se je udeležilo 1420 občanov. V

preventivno dejavnost lahko gasilci zapišejo tudi tisoče ur vaj, ki so jih za svojo izurjenost žrtvovali člani in članice, mladinci in pionirji.

V preteklem letu so člani poklicne gasilske enote sami pogasili 37 požarov, v sodelovanju z gasilskimi in industrijskimi društvi pa so pogasili še 19 požarov. Gasilska društva so sama pogasila 4 požare,

GASILSKA PRIZNANJA — Na nedeljski skupščini novomeške gasilske zveze so podelili 15 nagrad osnovnošolcem za naloge ob mesecu požarne varnosti, (na sliki) Gasilska zveza Slovenije pa je podelila dve odlikovanji. Predsednik zveze Rudi Nanger je prejel plaketo veterana, Franc Šinkovec iz društva Mokro polje pa posebno priznanje za specialnost. (Foto: J. P.)

občani pa tri. V eni od intervencij je sodelovala tudi gasilska deestina vojašnice Milana Majcna.

Poleg teh dejavnosti so nekatera društva med letom pripravila tudi športna, kulturna in druga srečanja. V okviru gasilskega društva Šmihel deluje tudi pevski zbor, gasilsko ime pa nosijo tudi člani godbe na pihala iz Novega mesta.

Za vse to prostovoljno delo gasilcev je občinska zveza lani podelila 245 občinskih priznanj I. in II. stopnje, 252 značk za dolgoletno službovanje v gasilski organizaciji, podelili so 27 plaket veteranom, v sodelovanju z republiško zvezo pa še 77 odlikovanj.

J. PAVLIN

SPET STEKLA LISICA KOČEVJE — V Zlebeh ob Kolpi je 17. aprila prišla lisica do hiše in zadavila psa, nakar so jo domačini pokončali. Pregled, opravljen 21. aprila, je pokazal, da je bila lisica stekla.

Zaupajo otrokom

Pravočasna vzgoja o obnašanju v prometu rodi sadove — Načrt varnih poti

«Če z vzgojo in preventivo v cestnem prometu pri otrocih začnemo dovolj zgodaj, uspehi ne morejo izostati. Prepričana sem, da začnemo v Črnomlju opozarjati otroke na nevarnosti, ki prejšijo na cestah, pravočasno. Tako iz naše osnovne šole v Luki v zadnjih treh letih nihče od učencev ni bil udeležen v prometni nesreči,« pravi Jolanda Kure, mentorica prometne vzgoje na tej šoli.

S prometno vzgojo pričnejo že v vrtcu, potem pa jo nadaljujejo vseh osem let osnovne šole, pa nekaj gre za pogovore, obiske miličnikov, tekmovanja za prometno značko, kviz in tekmovanje »Kaj več o prometu«, kolesarske izpite ali kaj drugega.

«Prvošolcem že prvi dan pouka razdelimo načrt okolice šole z vrisanimi varnimi potmi, starši pa potem označijo tisto pot, ki njihovemu otroku najbolj ustreza. Ob koncu šolskega leta bomo opravili anketo tako pri starših kot pri učencih prvih razredov, ki bodo povedali, kaj se jim v načrtu ne zdi dobro in kaj bi bilo potrebno še izpopolniti. Njihovi navseti in tudi kritike bodo za nas pedagoge nudile dobrodošli pri pripravi načrta varnih poti v šolo za prihodnje šolsko leto,« pravi Kuretova.

«Žal učitelji lahko nadzorujemo otroke, kako se obnašajo v prometu, jih opozarjamo in jim svetujemo le med šolskim letom, ne pa tudi med počitnicami. Mariborski strokovnjaki pa so ugotovili, da je največ nesreč, v katerih so udeleženi učenci, prav med počitnicami. Vendar nam ne preostane nič drugega, kot da otrokom zaupamo, prepričani, da bodo naše navsvete koristno uporabili, ko bo to potrebno,« meni Jolanda.

M. B.-J.

Jolanda Kure

Za mlade naredimo premalo

Z občinske pionirske problemske konference — Za nadzor nad točenjem alkoholnih pijač

NOVO MESTO — Občinska zveza prijateljev mladine je nedavno v prostorih Ljubljanske banke pripravila problemsko konferenco pionirjev vseh osnovnih šol novomeške občine. Zaradi izredno zanimive teme o mladinskem prestopništvu so na konferenco povabili tudi veliko število odraslih gostov, ki po službeni dolžnosti spremljajo pojav mladinskih kršiteljev in ga pomagajo od primera do primera razreševati.

Pionirji so ostro nastopili proti vsem, ki pomagajo in prispevajo k sedanjemu stanju. Tako je bilo precej besed na račun

razvptega Boos kluba, trenutno najpopularnejšega zbirališča mladih šolarjev v Novem mestu. Pionirji so zahtevali, naj se poostri nadzor nad točenjem alkoholnih pijač mladoletnikom, kar naj bi bila tudi skrb gostinskih delavcev. Mlade, ki zahajajo v gostinske lokale, naj bi preverjali z osebnimi izkaznicami. Predlagali so, naj ravnatelj ali drugi pedagoški delavci občasnoma obiščejo takšne lokale, kjer njihovi učenci »spričajo« pouk.

Vzrok, da se mladi vse pogosteje sesto- jajo in iščejo zabave v gostinskih lokalih, gre zagotovo iskati v premajhni družinski in družbeni skrbi. Zato novomeški pionirji zahtevajo svoj pionirski dom za svoje ustvarjanje in prosti čas. Potrebno bo napeti vse sile in najti rešitev v eni od eta- z stavega Sokolskega doma. Glede na to, da na osnovnih šolah vedno bolj krčijo svobodne dejavnosti, je takšna zahteva več kot upravičena.

Dokler tega ne bo mogoče uresničiti, bi kazalo boljše izkoristiti dane možnosti, ki jih ponujajo dolenjske kulturne ustanove. Potrebno je le pridobiti različne kulturne animatorje, mlade in ustvarjalne mentorje, ki radi delajo z pionirji. Ob tem naj opozorimo, kako slabo so izkoristeni tudi športni objekti v Novem mestu. Vsa igrišča so tako rekoč zaprta za neorganizirane skupine mladih, ki bi želeli z žogo ali kako drugače preživeti urico ali dve prostega časa.

Organizacije, ki se ukvarjajo z mladino, imajo že nekaj dobrih izkušenj iz preteklosti. Nekdaj je bilo zelo aktivno društvo Partizan s svojimi športnimi sekcijami, v zadnjem času pa se mladih občasnoma spomni le Zveza prijateljev mladine, ki redno pripravljajo počitniške in zimске programe za mladino in vrsto tako ali drugače zanimivih prireditev.

J. PAVLIN

JUBILEJ AMD SEVNICA — Natanko ob 35-letnici sevniskega avto-moto društva je jubilatni pripravil kviz Kaj več o prometu. Ob tej priložnosti je sedanji predsednik AMD Sevnica Franc Praznik izročil bivšim predsednikom društva posebna priznanja. Na sliki: priznanje prejema Jelko Stojs (na levi), ki prizadevno in uspešno vodi občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. (Foto: P. P.)

KRONIKA NESREČ

NEPRIMERNA HITROST — 7. maja zjutraj je vozil 36-letni Bogdan Vrdo-ljak, začasno zaposlen v Avstriji, z mercede-som iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri vožnji po klancu navzdol v desni nepre-gledni ovinek pri Mačkovcu je opazil, da iz nasprotne smeri vozi tovornjak, ki je zapeljal nekoliko čez sredino cestišča na pas, kjer je bil Vrdo-ljak. Slednji je pričel zavirati, vendar ga je po 64 metrih zavira-nja zaneslo na levo polovico vozišča, tako da je tam trčil v omenjeni tovornjak, ki ga je upravljal 28-letni Grk Andreas Aleksandros. V nesreči, katere škodo so ocenili na okrog 80 milijonov din, se je Vrdo-ljak huje poškodoval in so ga prepeljali v no- vomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

TRČIL V AVTOBUS — 30-letni Dar-ko Kavšek iz Male Črnele pri Grosupljem je 29. aprila popoldne vozil z osebnim av- to- mom po regionalni cesti od Soteske proti Dvoru. Ko je pripeljal v desni nepregledni ovinek pri Gornjem Kotu, je iz nasprotne smeri po svoji desni strani pripeljal avto- bus, kjer je za krmilom sedel 26-letni

Aleksander Žgajnar iz Šmarjete. Kavšek je sicer zaviral, vendar ga je zaradi nepri- merne hitrosti zaneslo na levo polovico vozišča, tako da je s prednjim delom avto- mobilu trčil v avto- bus. V nesreči, ki je minila brez hujskih poškodb, je bilo za 6 milijonov din škode.

Šport

NOVOMEŠČANI DVAKRAT ZMAGALI

NOVO MESTO — V soboto, 6. maja, se s 6. kolom nadaljevalo tekmovanje v 1. A slovenski ligi v namiznem tenisu. Novomeščani so imeli v gosteh ekipi Pirana in Nove Gorice in obakrat zmagali: s Piranom 9:0 in z Novo Gorico 7:2. V naslednjem kolu, ki bo 20. maja, igrajo No- vomeščani v Sevnici s tamkajšnjo ekipo.

Plesalo je šeststo mladih

Pomerili so se za naslove najboljših plesnih parov Dolenjske in Posavja — Ekipno Šentjernejski

NOVO MESTO — Kar 280 mla- dih plesnih parov iz 21 šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja se je 6. maja v športni dvorani pomerilo za naslove najboljših plesnih parov.

V kategoriji 1. in 2. razreda so bili naj- boljši: Matjaž Valentič in Lea Potočnik iz plesne šole Novo mesto, Maja Kocjan in Lidija Šterk iz Črnomlja ter Manca Logar in Suzana Matoh iz Trebnjega. V kategoriji 3. in 4. razreda: Marjan Lutar in Lidija Penca iz Šentjerneja, Rok Mencin in Barbara Potočar ter Zdravko Paunović in Barbara Pavlin iz Trebnjega. V skupini 5. in 6. razreda: Boštjan Kušljan in Natalija Cvelbar ter Peter Hudoklin in nataša Šiš- ko iz Šentjerneja ter par Elvir Džemil in Anita Štukej iz Semča. Med plesalci sedmih in osmih razredov so se najbolje uvrstili: Simon Turk in Zdenka Lapanovič ter Sandi Furar in Daniela Šošarič iz

Šentjerneja in Rok Štrbenc in Petra Štefa- nič iz Črnomlja. Posebej so se pomerili pa ri plesne šole Novo mesto, ki jo vodi Marjana Đorđević in Boris Vovk. Med prve tri v skupini od 11 do 13 let so se uvr- stili: Matija Longar in Simona Hafner, Aleksandra Uhan in Eva Grein ter Roman Matekovič in Katarina Klepec. V kate- goriji od 14 do 18 let pa so bili najboljši: Martin Gričar in Manca Sušarič, Goran Sušarič in Petra Štefanič ter Gregor Lu- stek in Vanja Sepec. Ekipni vrstni red: 1. OS Martina Kotarja Šentjernej, 2. OS Jo- že Slak-Silvo Trebnje, 3. OS Miran Jarc Črnomelj.

Priridev, ki je bila že četrto leto zapo- red, je pripravila plesna šola Novo mesto, pokroviteljstvo pa je prevzela Ljubljanska banka Temeljna dolenjska banka Novo mesto, pomagali pa so še: Novoles, IMV Labod, Infotehna in ZTKO Novo mesto.

VSAKO LETO BOLJ MNOZICNO — Plesno tekmovanje mladih je bilo četrto leto zapored, vsakič se priključi nekaj novih šol. Mladi plesalci se tako nauče le novih plesnih korakov, ampak tudi plesne kulture. Ne nazadnje pa ples v današnjih časih eden redkih užitkov, ki ni nič ne stane. (Foto: J. Pavlin)

Revna kraljica športa

Po sto letih novomeška atletika nima niti atlet- ske steze — V nedeljo atletska tombola

NOVO MESTO — Da bi si eden najuspešnejših novomeških in dolenjs- kih športnih kolektivov, Atletski klub Novo mesto, vsaj malo olajšal svoj izredno težki položaj, pripravlja za nedeljo, 14. maja, ob 13. uri na Stadionu bratstva in enotnosti v No- vem mestu veliko tombolo. Vrednost dobitkov znaša več kot 200 milijonov dinarjev, glavni dobitki pa so lada niva in dva juga koral 55. Tombola bo vodil humorist Silvo Polak, nasto- pili bodo še Modra kronika in an- sambel Henček, poskrbljeno pa bo tudi za jedačo in pijačo.

Revna atletika v Sloveniji. Tudi mladinci so v zadnjem desetletju ves čas v vrhu zveznih ekipnih tekmovanj, pred tremi leti so bili celo drugi v državi. Člani kluba že dolga leta nastopajo v sloven- ski in jugoslovanski atletski represen- tanci, med njimi je več nekdanjih držav- nih prvakov. Novomeški atleti so osvojili 9 medalj na balkanskih atlet- skih igrah, da o državnih in slovenskih prvenstvih sploh ne govorimo.

Začetki novomeške atletike segajo več kot 100 let nazaj, natančneje v le- to 1887, ko so v Novem mestu usta- novili Sokolsko društvo. Na enem prvih sokolskih shodov v Bršljino so priredili tudi atletsko tekmovanje. Bolj organizirano se je novomeška at- letika razvijala med dvema vojnama, ko je najboljši atlet trenerkratnik in zvezni trener Otto Klein. Po vojni je at- letika v Novem mestu zaživela po za- slugi dela in vname prof. Jožeta Glonarja.

Vseskozi pa novomeški atleti trenirajo v najslabših razmerah v Sloveniji. Zaradi neustreznih atletskih naprav od leta 1983 v Novem mestu ni bilo tekmovanja republiškega ali zveznega ranga. Od nepopolne rekonstrukcije stadiona leta 1987 pa sploh ni več at- letske steze. Tako se morajo občasn- o voziti na trening v Kočevje. Kljub te- mu pa tekmujejo in dosegajo uspehe po vsej državi. Vendar se vodstvo kluba zaveda, da bo atletika v Novem mestu ugasnila, če ne bodo vsaj za silo uredili tekaške steze. Kljub pomoči glavnega pokrovitelja Iskre Tenel klub ne zmore več financirati osnov- nega temkmovalnega programa.

Največje uspehe pa je novomeška atletika dosegla po letu 1977. V tem času so se člani trikrat uvrstili v ekipni zvezni finale, leta 1981 pa so na final- nem tekmovanju v Splitu zasedli 4.

Utritek od nedeljske tombole bodo namenili za ureditev ene tekaške proge na atletski stezi.

NA TRENING V KOČEVJE — Ker so po »rekonstrukciji« novomeškega stadiona atleti še ob prejšnjo revno atletsko stezo, morajo na trening hoditi v Kočevje, kjer imajo lep stadion. Z izkupičkom od nedeljske tombole nameravajo novomeški atleti urediti vsaj eno tekaško progo.

TELEVIZIJSKI SPORED

senčni strani Gorjanecv. 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Strizemo zastoj, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

NEDELJA:
8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, 10.30 Novice, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

ONEDELJEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Strizemo zastoj — ponovitev oddaje, 12.30 Novice, 13.30 Sportna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Lestvica narodno-zabavne glasbe, 17.10 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOREK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 12.30 Novice, 13.30 Pogovarjamo se z..., 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SREDA:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Prispevki iz gospodarstva, 12.30 Novice, 13.30 Glasbena ura, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Čestitke in želje naših poslušalcev, 17.00 Strokovnjak v studiu, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

PA SE SLIŠ OD SVETGA VID ZGUN — V romarski cerkvi sv. Vidja na Ljubnu je v nedeljo poleg starih, manjšega zvona, ki visi v zvoniku, že od konca prve svetovne vojne, se v zvono, ki visi v zvoniku, v navzočnosti številnih gledalcev sporno spravili v zvono. Sedanja cerkvena ca je bila na temeljih še starejše zgrajena že leta 1611, njene tri bronaste zvonove pa je pobrala prva svetovna vojna. (Foto: T. Jakše)

MODRA KRONIKA NI PREPOVEDANA!

Ena gospa pove, druga pove naprej ob enem se malo doda ter kaj izpusti, tretja pove že spremenjeno in si še kaj izmisli, naslednje gospe pa vse v slogu naprej... in tako je pričela vztrajno krožiti tudi »novica« o prepovedi kasete »Modra kronika«. A resnica je drugačna. Kljub nekaterim »vztrajnim« »problematičnim« odločkom oblasti in poslušanju te na Dolenjskem in v bližnji krajini trenutno najbolj »vroče« kasete vsaj zaenkrat ni našla nič, kar bi lahko vznemirjalo prebivalstvo. Sicer pa je kasete že v vseh trgovinah, ekipo Modre kronike s Tonijem Verderberjem, Slavkom Podbojem, Silvestrom Polakom drugimi pa bo v prihodnje vse pogostejša možnost slišati tudi v živo. Tako bo v soboto 13. maja, sodelovala na praznovanju 20-letnice novomeške Obrne zadržane športni dvorani Marof, dan kasneje nastopila na stadionu bratstva in enotnosti na tombovi, v soboto, 20. maja, pa Metliki na Vinski vgradi. (dv)

PETEK, 12. V.

9.45 — 12.35 in 16.00 — 23.40
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 TEDNIK
11.00 SLOVENC V ZAMEJSTVU
11.30 KAJNOV NASMEH, zadnji del nadaljevanke
12.25 VIDEO STRANI
16.15 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE
19.10 RISANKA
19.14 NAŠE AKTIVE

19.30 DNEVNIK 2
20.05 PODVODNA ODKRITJA, zadnji del dok. serije
21.00 DETEKTIVA IZ MIAMIJA, 19. del nanizanke
21.50 DNEVNIK 3
22.00 VROČICA BELE ČRTE, ameriški film
23.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Videomeh (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Virtuoz (ponovitev 2. oddaje) — 21.25 Skupščinska kronika — 21.45 En avtor, en film — 22.05 Satelitski

SOBOTA, 13. V.

7.45 — 13.55 in 15.20 — 0.50
TELETEKST
8.00 OTROŠKA MATINERJA
11.45 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI
13.45 VIDEO STRANI
15.35 VIDEO STRANI
15.45 ROCKOVSKA NAGRADA 88, 3. del
16.30 DNEVNIK 1
16.45 SLOVENSKI LJUDSKI PL'ŠI, ponovitev
17.15 CIKLUS FILMOV BUSTERJA KEATONA: POLET NA MESEC, ameriški film
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2

19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 x 3
20.30 DOLINA LUTK, 1. del ameriške nadaljevanke

Nadaljevanke je nastala po veliki knjižni uspešnici Jacqueline Susann in prikazuje neusmiljen boj za moč in slavo izza bleščečih kulis filmske prestolnice, kjer vladajo mamila, seks, uspejajo pa le najvztrajnejši in najbolj brezobzirni. Glavne junakinje so štiri lepe in uspešne ženske. Nadaljevanke ima pet delov.
21.25 KRIZ-KRAZ

22.55 DNEVNIK 3
23.05 KDO DOBI PRIJATELJE, ameriški film
0.45 VIDEO STRANI

NEDELJA, 14. V.

8.45 — 13.10 in 14.00 — 23.25
TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 OTROŠKA MATINEJA
10.40 DOLINA LUTK, ponovitev 1. dela nadaljevanke
11.30 CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 VIDEO STRANI
14.15 VELIKI VALČEK, ameriški film
16.30 DNEVNIK 1
16.45 KRILA ORLOV, ameriški film
18.30 PLESNE DOMISLICE: PACKA IZ CELJA
18.45 RISANKA
19.00 TV MERNIK

19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 PTICE POD NEBOM, 1. del nanizanke TV Zagreb

V petih epizodah spremlja nanizanka dogodivščine dveh malopridnežev, ki z zvijačami in majhnimi prevarami vrtita tako imenovane resne in poštene ljudi, pri tem pa se pogosto, ko naletita na večje luppe, tudi sama znajdeti v težavah.
21.35 ZDRAVO
23.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri — 13.00 Športno popoldne — 19.00 Da ne bi bolelo — 19.30 Dnevnik — 20.05 Ptice na Kosovu — propagandna in politični (dokumen. oddaja) — 20.45 Dokumentarec meseca — 21.25 Maji koncert — 22.10 TV galerija — 22.40 Športni pregled — 23.25 Nogometna reportaža

PONEDELJEK, 15. V.

9.45 — 13.45 in 16.00 — 23.10
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 UTRIP
10.25 ZRCALO TEDNA
10.40 TV MERNIK
10.55 DA NE BI BOLELO
11.15 OČI KRITIKE
11.45 PREPOVEDANO, ameriški film
13.35 VIDEO STRANI
16.15 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE

MLADJE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 SIMPOZIJ, drama TV Ljubljana
20.50 TAMBURAŠI IZ SODEVCEV
21.15 OSMI DAN
21.55 DNEVNIK 3
22.10 VIRTUOSO, 3. oddaja
23.00 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.45 Brezkončnosti sveta: Azija — 18.15 Svet športa — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Po sledeh napredka — 21.05 Video godba — 21.50 Amerikance med štajerskimi partizani (dokumen. oddaja)

TOREK, 16. V.

9.45 — 11.45 in 16.00 — 22.55
TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 MEDN. DELAVSKO GIBANJE, 3. del
10.50 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
11.00 ŠOLA TENISA, 1. oddaja
11.10 ANGLEŠČINA, 10. lekcija
11.35 VIDEO STRANI
16.15 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE

19.30 RISANKA
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 SENCA NA SONCU, 3. del nadaljevanke
21.00 DINAR
21.50 DNEVNIK 3
22.00 ROPOT
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

15.00 Program za otroke — 16.00 Dokumentarna oddaja — 16.30 Izobraževalni program — 17.15 Program za otroke — 18.15 Dokumentarna oddaja — 18.45 Naša pesem — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Žarišče —

SREDA, 17. V.

9.45 — 11.50 in 16.00 — 23.20
TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK: DOKUMENTAREC MESECA, OSMI DAN, AMERICAN MED ŠTAJERSKIMI PARTIZANI
16.15 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 SOMRAK ČLOVEKA, dokumentarna oddaja
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2

20.05 FILM TEDNA: SISALA SEM PETJE SIREN, kanadski film
21.35 ZVOČNOST POKRAJIN, 2. del glasbene oddaje
22.00 DNEVNIK 3
22.10 SVET POROČA
23.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

15.00 Otroški program — 16.00 Dokumentarni program — 16.30 Izobraževalna oddaja — 17.15 Otroški program — 18.15 Chopin — 18.30 Studio Maribor — 19.00 Dokumentarni program —

ČETRTEK, 18. V.

9.45 — 13.00 in 16.00 — 23.35
TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.00 UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR
10.50 ARHITEKTURA SLOV. POKRAJIN
11.20 PO SLEDEH NAPREDKA
16.15 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 OB NJEMU, 1. del poljske nadaljevanke

Dogajanje nadaljevanke je postavljeno v obdobje po zlomu ljudske vstaje proti ruskem carju leta 1863. Prikazana so usode treh družbenih skupin: aristokracije, malih posestnikov in obubožanih plemečev. V ospredju je ljubezenska zgodba dveh mladih, ki sta iz različnih družbenih slojev. Nadaljevanke ima štiri dele.
21.00 TEDNIK
21.50 PREDSTAVA HAMLETA V SPODNJI MRDUŠI, jugosl. film
23.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

15.00 Otroški program — 16.00 Dokumentarni program — 16.30 Izobraževalni program — 17.15 Zimska romanca (mladinski film) — 17.45 Juriš na nebo (dok. oddaja) — 18.15 Stiki med nami — 19.30

programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Ljubo doma, kdor ga ima — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrti ste, pogledjte — 14.45 Izobraževalna oddaja — 15.15 Nočni program (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Ljubo doma, kdor ga ima — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Detektivka iz Miamijskega — 21.00 TV poster — 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 O sole mio (oddaja iz kulture) — 22.50 Nočni program — 0.50 Poročila

DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 18.00 Otroška oddaja — 19.00 Kako biti skupaj — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Veliki valček (ameriški film) — 22.25 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.50 Jutranji program — 10.30 Prezrti ste, pogledjte — 13.00 Družinski magazin — 14.30 Sedem TV dni — 15.45 Dnevnik 1 — 16.00 Mladinski film — 17.30 Kiklop (zadnji del nadaljevanke) — 18.30 Švenk (dokum. program) — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.15 Igrani film — 22.00 Dnevnik 3 — 22.55 Nočni program — 0.15 Poročila

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Otroška matineja — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Kdor zna, ta velja — 13.00 Veliko sedlo (6. del nadaljevanke) — 13.50 Nedeljsko popoldne — 16.30 Potopis — 17.05 Edvin (angleški film) — 18.45 Risana serija — 19.10 Igre na srečo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Duša in telo (1. del nadaljevanke) — 20.50 Romeo in Julija na vasi (nemški film) — 22.20 Dnevnik — 22.40 Nočni program — 0.40 Poročila

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Otroci, pojte z nami — 8.45 Sedmi veter — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrti ste, pogledjte — 15.00 Sedmi veter — 15.15 Nočni program (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Izobraževalna oddaja — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Veter (drama TV LJ) — 21.00 Video tilt (resna glasba) — 21.50 Dnevnik 3 — 22.10 Nočni program — 0.10 Poročila

TV ZAGREB

20.45 Dramski program — 22.05 Poročila — 22.15 Dramski program — 23.35 Show program
8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Mali svet — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrti ste, pogledjte — 15.15 Nočni program — 16.45 Izobraževalna oddaja — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Mali svet — 18.05 Številke in črke — 18.25 Risanka — 18.30 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Žena, ki jo je ljubil (ameriški film) — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.20 Poročila — 23.35 Satelitski program

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Otroški program — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrti ste, pogledjte — 16.00 Kuhar proti Kennedyju (serijski film) — 16.45 Izobraževalna oddaja — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Otroški program — 18.05 Številke in črke — 18.30 Romunska koncertna glasba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55 Nočni program — 23.55 Poročila

TV ZAGREB

Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Mali koncert — 20.45 Alpe-Jadran — 21.15 Oči kritike — 21.45 Show program — 22.40 Dramski program
8.20 TV koledar — 8.30 Nihče kot jaz — 9.00 TV v šoli — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrti ste, pogledjte — 14.45 Izobraževalna oddaja — 15.15 Nočni program — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Otroška oddaja — 18.05 Številke in črke — 18.25 Serijski film — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Videoklub — 22.05 Dnevnik 3 — 22.35 Kronika canskega festivala — 23.20 Nočni program — 1.20 Poročila

ČETRTEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Studio D včeraj, danes, jutri, 12.00 Predstavitel Dolenjskega lista, 12.30 Novice, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Vse manj je dobrih gostiln, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

PETEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Želje ste, poslušajte, 12.30 Novice, 13.30 Sportna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 17.30 Želje ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SOBOTA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in

FILMSKI GLAVNI TRG — Vse prvomajske praznike je bilo Novo mesto, še posebej pa Glavni trg, v znamenju novega slovenskega filma Veter v mreži, ki ga z ekipo Viba filma pripravlja režiser Filip Robar-Dorin iz Novega mesta. Da je bilo mestno središče vsaj približno takšno kot pred 75 leti, je bilo potrebno marsikaj spremeniti: trg so posipali s peskom, trgovine so »vrnil« v privatne roke, skratka, prenekateri starejši in mlajši Novomeščani so po praznikih kar otoplo zrl na današnjo podobo trga, polnega avtomobilskih pločevine in druge civilizacijske navlake. S posnetki v Novem mestu se je pet dni pred rokom tudi končalo snemanje tega najnovejšega slovenskega filma, sedaj je na vrsti montaža in ob tej zagnanosti ekipe lahko upamo, da bo film pripravljen do puljskega festivala. (Foto: Janez Pavlin)

VEČ DEVIZNIH VLOG

METLIKA — Odkar so ukiniteli omejitve pri dviganju deviz z deviznih računov, v metliški enoti Ljubljanske banke opažajo, da ljudje vlagajo več deviz na svoje račune, ker vedo, da jih lahko kadarkoli dvignejo, kolikor jih pač imajo. Zadnje čase banka precej deviz tudi odkupi. Odkar se je povečala obrestna mera za vloge na vpogled, ljudje tudi denar, tu gre zlasti za osebne dohodke, dalj časa puščajo v banki. Ena od težav inflacije je tudi ta, da morajo banke delati z vedno večjimi količinami denarja, ljudje pa ne govorijo, če zmanjka bankovcev po 50 tisočakov. V banki ugotavljajo, da bi že sedaj morali imeti bankovec za milijon dinarjev, na vidiku pa je še lele bankovec za 100 tisočakov.

BANKA KUPILA NOVE PROSTORE

METLIKA — Med tistimi, ki so že kupili svoje prostore v novem poslovno-trgovskem središču Metlike, ki bo zgrajeno proti koncu prihodnjega leta, je tudi poslovna enota Ljubljanske banke. V sedanjih prostorih je metliška bančna enota precej na tesnem, v novem središču pa bo imela poslovalnico z 200 m² prostora. Seveda bodo sedanje prostore obdržali, novi pa bodo zamenjali za sedanjo ekspozituro, ki domuje v prostorih lekarne v Kidričevem naselju.

Nova akcija

Velika zbiralna akcija »Solidarnost v dejanjih«

NOVO MESTO — 8. marja za organizacijo Rdečega križa pomemben praznik. Na ta dan pred 161 leti se je rodil ustanovitelj te organizacije Švicar Henry Dunant. Danes je v Rdeči križ vključenih že 144 držav z okoli 250 milijoni članov. V soboto 13. maja bo pomembno obletnico, 45-let delovanja, praznoval tudi Rdeči križ Jugoslavije.

V počastitev jubilejev pripravljata Rdeči križ Jugoslavije in Slovenije veliko majsko zbiralno akcijo pod naslovom »Solidarnost v dejanjih«. Akcija bo potekala tudi v novomeški občini ves maj in se bo zaključila 1. junija, ko bo na tem območju tekla večja akcija zbiranja oblačil, posteljnine, šotorov in drugega blaga. Denarni prispevki bodo namenjeni za dejavnost Rdečega križa. Več kot polovico denarja bodo razdelili krajevnim organizacijam za izvajanje humanitarnih dejavnosti.

Sredstva bodo zbirali aktivisti. Imena darovalcev bodo napisali na posebne zbiralne pole, vsak aktivist pa mora imeti pri sebi zigosano pooblastilo svoje krajevne organizacije. Denarni prispevek lahko nakažete tudi na tekoči račun OO RKS Novo mesto: številka: 52100-678-80144 s pripisom »Solidarnost v dejanjih«.

Z REKVIEMOM TUDI V BREŽICE

KRŠKO — Pesniško zbirko Rekviev avtorice Ane Rostohar, ki jo je založil Silvo Mavsar iz Krškega, likovno opremil Alojz Konec iz Sevnice, natisnil pa novomeški Hrast, bodo predstavili tudi brežiški bralec. Predstavitel z recitalom, ki ga je pripravil Literarni klub Beno Zupančič, in srečanje z Anjo Rostohar bo v sredo, 17. maja, ob 19. uri v občinski matični knjižnici v Brežicah. O poeziji Ane Rostohar in o Rekvieu bo govoril prof. Tine Šoško z brežiške srednje šole.

Slovenija Moja dežela.

KAMERA ODKRIVA — V bližini Celuloze in železniške postaje v Krškem domujejo tudi izpostava carinske službe, ki izdatno napaja državni proračun, prste vmes pri postavitvi table k prometnemu znaku. Vsekakor ta »ilirščina« izpričuje malomarnost in omalovažujoč odnos cestarjev do slovenščine, ki je (vsaj zaenkrat) še uradni jezik tudi pri takih sporovih, da je dovoljeno zaustavljanje parkiranje le za carino.

BIZELJSKI KURIRJI V BISTRICI OB SOTLI — Pred osnovno šolo Marjan Broz, ki te dni slavi desetletnico, so pionirji z Bizeljskega 5. maja izročili ta kajšnjim učencem kurirsko torbo. Ta je od 25. aprila krožila po brežiški občini in je vsebovala ekološka sporočila in napotke. Ugotovitve o okolju boljšarji ponovno preverjali pred iztekom šolskega leta, da bodo videli, kaj pionirji naredili sami in kaj tisti, ki so odgovorni za preprečevanje in zmanjšanje onesnaževanja življenjskega okolja. (Foto: J. Teppey)

ŽG LJUBLJANA-ŽTO NOVO MESTO
TOZD ZA PROMET NOVO MESTO
Kolodvorska 1, Novo mesto

objavlja po sklepu delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo osnovnega sredstva:

**1 tovorni avtomobil TAM 2001, nosilnost 2 toni,
letnik 1974.
Izključna cena 5,000.000 din**

Licitacija bo na prostoru pred skladiščem na železniški postaji v Novem mestu 18. 5. 1989 ob 9. uri.
Interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati varščino v višini 10% izključne cene.
Prometni davek v ceni ni vračunan in ga kupec plača posebej. Kupec mora blago takoj v celoti plačati in odpeljati. Ogled je mogoč na dan licitacije uro pred začetkom licitacije. Licitacija bo potekala po načelu videno — kupljeno, zato kasnejših reklamacij ne upoštevamo.
Predhodne informacije: tel. 21-153 od 6.30 — 14.30 (šef TKS).
236/19

novoles n.sol.o.

TOZD PRIMARNA PREDELAVA LESA — obrat
TES — Straža,

objavlja po sklepu DS

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo odpisanih osnovnih sredstev:

**STRUŽNICA PRVOMAJSKA TES 3 250/200 št.
2706, letnik 1961,
izključna cena 20,000.000 din.**

Licitacija bo v ponedeljek, 15. maja, ob 10. uri v obratu TES v Straži.
Na licitaciji lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Prometni davek ni vračunan v izključno ceno in ga kupec plača posebej.
Fizične osebe morajo pred licitacijo vplačati kavcijo v višini 10% izključne cene, pravne osebe pa predložiti pooblastilo.
Informacije dobite po tel. 84-634.
230/19

AVTO MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

razpisuje

licitacijo

za prodajo petih montažnih garaž.
Licitacija bo 16. maja ob 16. uri na sedežu AMD, Ljubljanska 8/b (za bencinsko črpalko).
Izključna cena za komplet petih garaž znaša 15.000.000 din.
Pred začetkom licitacije morajo interesenti položiti 10-odstotno varščino.
233/19

**Socialistična republika Slovenija
OBCINA TREBNJE
sekretariat za občno upravo in
družbene dejavnosti**

Sekretariat za občno upravo in družbene dejavnosti objavlja

JAVNO PRODAJO

rabljenega vozila in pisarniškega inventarja, ki bo v
nedeljo, dne 14. 5. 1989, ob 9. uri
za stavbo občinske skupščine.

zap. št.	Tip vozila	letnik	izključna cena
1.	R-4	1983	13,000.000 din
2.	žensko kolo	1 kos	
3.	moško kolo	1 kos	
4.	avtoplašč za tovorno vozilo	2 kosa	1,500.000 din
5.	avtomobilska zračnica	2 kosa	
6.	knjižni stroj, tip RGB 101	1 kos	500.000 din
7.	knjižni stroj, tip ASCOTA	1 kos	200.000 din
8.	fotokopirni stroj s priborom OMEGA 3000	1 kos	4,000.000 din
9.	sortirni stroj za papir A4 LINDACO Collator	1 kos	600.000 din
10.	razmnoževalni stroj, električni, GESTETNER 460 S	1 kos	1,200.000 din

in druga osnovna sredstva.

Ogled vozila je mogoč 1 uro pred prodajo.
Na licitaciji lahko sodelujejo občani in družbeno-pravne osebe. Pred licitacijo morajo interesenti plačati 10-odstotno varščino od izključne cene. Nakup vozila je po načelu VIDENO — KUPLJENO.
Kupec plača kupljeno TAKOJ.
241/19

Ljubljanska banka

Temeljna dolenska banka

**RUŠENJE OBJEKTA — POSLOVNE STAVBE
NA TRGU GORJANSKEGA BATALJONA 2 V
SENTJERNEJU**

Ljubljanska banka — Temeljna dolenska banka Novo mesto razpisuje zbiranje ponudb za oddajo del pri rušenju poslovnega objekta v Sentjerneju, Trg gorjanskega bataljona 2, pod naslednjimi pogoji:

1. Objekt je potrebno porušiti do kote tlakov pritličja.
2. Ves rušitveni material je potrebno odpeljati. Deponijo mora preskrbeti izvajalec del.
3. Dela bo možno pričeti 25. 5. 1989 in jih dokončati v 10 dneh, to je do 4. 6. 1989.

Ponudbe je potrebno dostaviti Ljubljanski banki — Temeljni dolenski banki, Novo mesto, splošna služba, Kettejev drevored št. 1, Novo mesto, do 18. 5. 1989.
234/19

igmp
SAVA KRŠKO
n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

**vzdrževanje in proizvodnja kovinskih izdelkov
v DE strojni obrat**

Pogoji: KV ključavničar oziroma IV. stopnja usmerjenega izobraževanja — smer obdelovalec kovin, zaželjene so delovne izkušnje, delo je za nedoločen čas in s polnim delovnim časom, ter enomesečnim poskusnim delom. Delovno razmerje bomo sklenili z dvema kandidatom.
Kandidate, ki so zainteresirani za navedena dela, vabimo, da pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: IGM SAVA KRŠKO, Cesta Krških žrtev 59, 68270 Krško.
Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.
229/19

**ATLETI VAM PONUJAJO SREČO, ČE PA JE NE BOSTE IMELI,
VEDITE, DA STE PRISPEVALI ZA 1 CM² TARTANA!**

ATLETSKI KLUB NOVO MESTO

prireja

**V NEDELJO,
14. MAJA 1989,
OB 13. URI
NA STADIONU
BRATSTVA
IN ENOTNOSTI
V NOvem MESTU**

1. tombola: **LADA NIVA**
2. tombola: **YUGO KORAL 55**
3. tombola: **YUGO KORAL 55**

in vrsta
drugih dobitkov v skupni vrednosti **20 starih milijard din**

TOMBOLO

Nastopata ansambel **HENČEK** in **MODRA KRONIKA**

trgovsko podjetje
NOVOTEHNA
68001 novo mesto, glavni trg 11

Pokrovitelj:

**Bogat srečelov
in posebno žrebanje ***

*
KUPON ZA ŽREBANJE POSEBNE NAGRADE

Ime in priimek:

Naslov:

Kupon oddajte na označenem posebnem mestu na stadionu!

Zdravstveni center Dolenjske
tozd Dolenjska lekarna
Novo mesto
DELAJSKI SVET
RAZPISUJE

prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za štiriletni mandat:

**1. DIREKTORJA TOZD DOLENJSKA LEKARNA
2. UPRAVNIKA POSLOVNE ENOTE NOVO MESTO**

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- Pod 1:
- dokončana visoka (VII. stopnja) strokovna izobrazba farmaceutске smeri in opravljen strokovni izpit
 - najmanj 5 let delovnih izkušenj
 - da ima ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, da odgovorno gospodari z družbenimi sredstvi, da spoštuje zakonitost in ima pravičen odnos do ljudi
 - da ima organizacijske sposobnosti in sposobnosti vodenja TOZD

- Pod 2:
- dokončana visoka (VII. stopnja) strokovna izobrazba farmaceutске smeri in opravljen strokovni izpit
 - najmanj 5 let delovnih izkušenj v lekarniški dejavnosti
 - da ima ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, da odgovorno gospodari z družbenimi sredstvi, spoštuje zakonitost in ima pravičen odnos do ljudi
 - da ima organizacijske sposobnosti, sposobnosti vodenja poslovne enote in kontaktiranja s strankami

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:
Zdravstveni center Dolenjske
TOZD Dolenjska lekarna
Komandanta Staneta 14
68000 Novo mesto
s pripisom »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

**Družboslovna in ekonomska srednja šola
Novo mesto, Ulica talcev 3a,
objavlja**

JAVNO PRODAJO
naslednjih osnovnih sredstev:

- 14 mehanskih pisalnih strojev Olympia
- 30 električnih pisalnih strojev Olympia — Jatranj
- 8 delovnih miz

Prodaja bo dne 18. maja 1989 med 8. in 12. uro.
Informacije lahko dobite v tajništvo šole oz. po tel. 21-473.
239 19

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

**Komisija za kadrovske socialne zadeve
GIP PIONIR
TOZD TOGREL**

razpisuje v skladu z določili samoupravnih splošnih aktov naslednja

prosta dela in naloge:

1. 4 KV zidarje
2. 2 KV železokrivca
3. 1 gradbenega tehnika
4. 1 snažilko

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. in 2. je potrebna dokončana poklicna šola IV. stopnje, pod 3. srednja strokovna izobrazba gradbene smeri in opravljen strokovni izpit in pod 4. končana osnovna šola in šoferskim izpitom B kategorije.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: GIP PIONIR, TOZD TOGREL, 68273 Leskovec pri Krškem. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

238/19

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 41. letu zapustil dragi sin, brat, stric, nečak in bratranec

**JOŽE
JEREB**

iz Ostroga 25

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in denarno pomoč ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo GD Ostrog za spremstvo, osebju ZD Šentjerneje in splošni bolnišnici internemu oddelku — za zdravljenje. Najlepša hvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

KREMEN
Industrija in rudniki nekovin
NOVO MESTO

Po določenih statuta delovne organizacije in po sklepu DS razpisna komisija

razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE IN ORGANIZACIJA DELA RAČUNOVODSKO KOMERCIALNEGA SEKTORJA

(ni reelekcija)
z naslednjimi pogoji:
— visoka izobrazba ekonomske smeri in 2 leti prakse ali višja izobrazba ekonomske smeri in 4 leta prakse na ustreznih delih in nalogah. Poznavanje finančnega poslovanja in avtomatske obdelave podatkov ter znanje tujega jezika.

Mandat traja 4 leta.
Nastop dela 1. 7. 1989.
Kandidati naj pošljejo svoje pisne prijave najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:
Industrija in rudniki nekovin KREMEN Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 9 — Razpisna komisija.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

**DRUŠTVO
UPOKOJENCEV
NOVO MESTO**

**HONORARNO ZAPOSLE
DVE TOČAJKI V KLUBU
DRUŠTVA.**

**INFORMACIJE O POGO-
JIH SE DOBE V PISARNI
DRUŠTVA.**

*Dar brezplodni, dar slučajni,
to življenje — le čemu?
Le zakaj ukaz te tajni
je obsodil v smrti, čemu?*

(Puškin)

ZAHVALA

V 57. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric in stari oče

**ALOJZ
MEGLIČ**

iz Lukovka pri Trebnjem

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali in izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim vaščanom, DO Trimo ter delavcem v PSP, GD Lukovec, pevcem, godbam, govornikom ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

**Slovenija
Moja dežela.**

*Skrb, delo in trpljenje,
dragi mož in oče, je bilo
tvoje življenje.*

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V sredo, 19. aprila 1989, nas je v 54. letu starosti po dolgi in težki bolezni za vedno zapustil

FRANCE TRDIČ

iz Pribincev 19 pri Adlešičih

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Prisrčno se zahvaljujemo osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, zdravstvenemu osebju Splošne bolnice Novo mesto, predvsem dr. Šuštarčiču, dr. Kramarju, instrumentarki Heleni Kralj, ter osebju Zdravstvenega doma Črnomelj, ki so mu lajšali bolečine. Hvala vsem, ki ste ga v času bolezni obiskovali in tolažili. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu v poslednje slovo prinesli cvetje in vence, nam izrekli sožalje, delovnemu kolektivu Konfekcije Adlešiči za izkazano pomoč, govorniku Lojzetu Črničju za poslovljene besede na domu, ženskemu pevskemu zboru Adlešiči za zapete žalostinke, organistu stricu Ivetu, gospodu župniku za skrbno opravljeni obred in ganljive besede poslednjega slovesa ob odprtem grobu in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Mici, sin Franci in hčerka Slavica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 55. letu starosti zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in svak

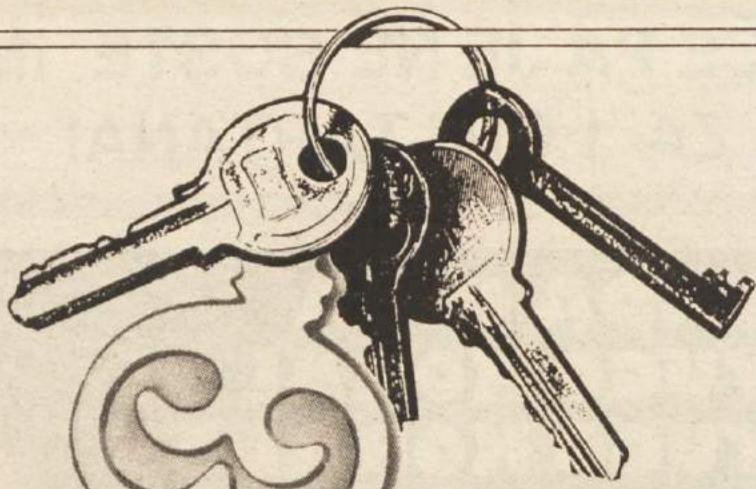
FRANC BRODARIČ

iz Metlike, Cankarjeva cesta 10

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo govornikom ter Zdrženju šoferjev in avtomobilstva Črnomelj-Metlika.

Žalujoci: žena Vida, sin Branko, hčerka Marjanca z družino, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

**Naš ključ-
vaša
rešitev**

**BOGATA IZBIRA
STAVBNEGA POHIŠTVA**

- okno INO-M
- okno VO
- polkna GN
- izolacijske omarice z roletto IROS
- garažna vrata, dvizna (daljinsko upravljanje)
- nadsvetlobe in stranske svetlobe
- mreža proti insektom
- sobna vrata, masivna
- sobna vrata, vezana
- vhodna vrata MD
- garažna vrata MD, dvokrilna

inles · RIBNICA

61310 RIBNICA
Tel.: (061) 861-411. Teleks: 31-262 yu
Telefaks: (061) 861-603

ZAHVALA

Prezgodaj nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

REZKA HUMAR

iz Krškega

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in stali ob strani ter prinesli vence, sveče in cvetje na grob.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho nas je zapustila dobra babica, tašča, teta in sestra

ANGELA DOLINAR

roj. Lavrič

Pot na Gorjance 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo sosedom za vsestransko pomoč, tov. Krančiču za poslovilne besede in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama

NEŽA ZALETELJ

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ji darovali cvetje in jo pospremili k zadnjemu počitku v Dolenjske Toplice. Prisrčna hvala osebjem Doma starejših občanov v Šmihelu, kjer je bil zadnjih pet let njen dom, za topel in človeški odnos. Posebna zahvala družini Poljanec za vso skrb in organizacijo, da smo jo tako lepo pospremili v njen večni dom.

Žalujoci: hčerka Štefka z družino in sin Slavko z družino

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

DANICE SELAKOVIČ

iz Marindola št. 30

se iskreno zahvaljujemo vaščanom Marindola, sodelavcem iz Belta, ribiški družini in gasilcem iz Črnomlja, gospodu župniku, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje ter spremili našo drago mamo na njeni zadnji poti. Hvala za sočustvovanje in vso pomoč v neutulajljivih trenutkih.

Sinova Simo in Rade ter hčerka Ljubica z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga mama in stara mama

TEREZIJA KERMC

iz Stopič 78

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, darovali cvetje in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi sindikatu Krke in sodelavcem tozda Biokemija, Komunalni Novo mesto, Novoletu, TKO Metlika ter župniku za lepo opravljeni obred. Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojno spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša dobra mama, stara mama in tašča

MARIJA TRATAR

iz Hrastovice 21 pri Mokronogu

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem vaščanom in še posebej sosedom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se delavcem OŠ Mokronog, Olgi in Lojzetu Hudnikovima, zdravnikom ZD Trebnje, pevcem in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, babica, sestra in teta

JOŽEFA SMRKE

Hrastje pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, posebno pa vaščanom in podjetjem Novotehna, Mercator, ŽID-tozda TVD Ljubljana, Krki in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

VSPOMIN

9. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša ljubeča mama, stara mama in tašča

MARIJA POPOVIČ-ŠLIMERJEVA

roj. Badovinac

s Sel 2 pri Jugorju

Hvala vsem, ki se je spominjate!

Večno njeni: hčerka Božica, vnuka Mladen in Vedran in zet Đako

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi oče in stari oče

FRANC BRAJER

iz Velike Bučne vasi 12, Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, delavcem in upokojevcem kolektiva Krke, travmatološkemu oddelku novomeške bolnišnice ter vsem drugim, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in se s cvetjem ter prijetnim spominom poslovili od pokojnika na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo KS Bučna vas, GD Doljne Kamence, pevcem in gospodu kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, brat, oče, stric in boter

ROK KOSMAČ

iz Sevnice, Gubčeva 2, Šmarje

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Kovinarski Krško, PTT podjetju Novo mesto, pošta Sevnica, NE Krško, govorniku za ganljive besede, pevcem iz Zabukovja, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, sosedom iz Šmarja in okolice ter vsem drugim, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je zapustil mož, oče, ded, brat in stric

ALOJZ ŠTRUMBELJ

iz Velike Loke 64

Zahvaljujemo se sorodnikom, najbližjim sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala bivšim sodelavcem ŽG Ljubljana Moste, TVD Ljubljana, Putnik Trebnje, GD iz Velike Loke za organizacijo pogreba in poslovilni govor ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Posebna zahvala družinam Bartolj, Pintar in Možina.

Žalujoci: žena Pepca, hčerka Anica, sin Slavko z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 37. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga žena, mamica, hčerka, sestra in teta

OLGA BORŠTNAR

roj. Taborski

iz Krmelja 86

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pospremili pokojno na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivu DO Jugotarin Sevnica, DO Metalna, IMV, OŠ XII SNOUB Krmelj, KS Krmelj ter pevcem in godbi iz Novega mesta.

Žalujoci: mož Marko, hčerki Maja in Vanja, mama Tončka, brat Drago in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobri ata, stari ata in praded

ALEŠ JAKLIČ

iz Ravnika

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje, vence ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, zdravnikom in strežnemu osebju bolnice Novo mesto, gospodu župniku za poslovilne besede in lepo opravljeni pogrebni obred, sestri Moniki iz Sentruperta za pomoč v bolezni, pevcem in govorniku Petru Kurentu za govor ob odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena, hčerke in sin z družinami

*Mirno spita v slovenski zemlji,
ki sta ljubila jo zvesto,
kakor sta ljubila svoje drage,
ki za vama zdaj žalujejo.*

VSPOMIN

3. in 8. maja so minila tri leta, odkar sta nas zapustila naša dobra in skrbna starša

MARIJA in ANTON SINTIČ

iz Ostrca pri Kostanjevici

Hvala vsem, ki ju hranite v srcu in lepem spominu.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame, stare mame tašče, sestre in tete

MARIJE ZUPANČIČ

iz Prečne

se najlepše zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem, ki so mi ob težkih trenutkih stali ob strani, mi kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in jo pospremili k njenemu zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujem sodelavcem nevropsihiatričnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, ki so ji pomagali v njeni bolezni, darovali vence in mi ob izgubi moje drage mame stali ob strani. Zahvaljujem se tudi osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in gospodu župniku za lepe poslovilne besede in opravljeni obred.

Njeni: hčerka Marica z možem, njena vnuka Miran in Mateja, sestra Rezka in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 11. maja — Žiga Petek, 12. maja — Pankracij Sobota, 13. maja — Servacij Nedelja, 14. maja — Bonifacij Ponedeljek, 15. maja — Zofija Torek, 16. maja — Janez Sreda, 17. maja — Mojca

LUNINE MENE

12. maja ob 15.19 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 11. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Nočne senice. 12. 5. (ob 20. uri) koncert. 13. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški glasbeni film Umazani ples. 15. (ob 18. in 20. uri) ter 16. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Sovražno ozemlje. 16. in 17. 5. (ob 20. uri) ameriška komedija Jumpin' Jack Flash.

CRNOVELJ: 11. 5. (ob 20. uri) ameriški film Manijak. 12. (ob 20. uri) in 13. (ob 18. uri) ameriška komedija Mladi volkodlak — II. del. 14. 5. (ob 20. uri) francoski kriminalni film Pariz ponoči. 16. 5. (ob 20. uri) španski erotični film Dekolte.

KRŠKO: 12. 5. (ob 22. uri) erotični film Hiša zdravja. 14. 5. (ob 18. uri)

ameriška komedija Ferisov nori dan. 16. 5. (ob 18. uri) hongkonški film Nepremagljivi Ninja. 17. 5. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Coccaïl.

NOVO MESTO — DOM JLA: ob 12. do 14. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Zafkanti. Od 15. do 17. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Častni kozul.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 11. in 12. (ob 18. uri) ter 13. 5. (ob 16. uri) ameriška akcijska komedija Zmaj za večno. 11. 5. (ob 20. uri) filmsko gledališče — ameriški akcijski film Predsednik. 12. (ob 20. uri) ter 13. in 14. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Lov na dragulje. 15. in 16. 5. (ob 19.30) Gostuje primorsko dramsko gledališče Nova gorica — Komedijant. 17. 5. (ob 17. uri) lutkovna predstava Janko in Metka (OŠ Katja Rupena). 17. in 18. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Arizona junior.

SEVNICA: 11. in 12. 5. (ob 20. uri) ameriški film Maševanje v ulici brestop. 13. in 14. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Policaj iz Los Angelesa. 16. in 17. 5. (ob 20. uri) erotični film Uživaj slastno.

TREBNJE: 13. (ob 20. uri) in 14. 5. (ob 18.30) francoska komedija Bratje Petardi.

marca 1990. prodam. Tel. (0608) 67-706. (P19-82 MO)

KARAMBOLIRAN OPEL KADET, letnik 1977. prodam. Tel. (0608) 75-549. (1987-MV-19)

126 PGL, star eno leto, odlično ohranjen, prodam. Tel. (068) 20-233 (1986-MV-19)

GOLF D, december 1984, 58.000 km, prodam. Tel. 25-259 ali 21-079. (P19-92 MO)

ZASTAVO GTL 55, letnik 1987, prevoženih 20.000 km, prodam. Tel. (0608) 81-560. (P19-85 MO)

Z 750, letnik 1976, ugodno prodam. Tel. (068) 44-288. (P19-87 MO)

GOLF D, letnik december 1984, 57.000 km, prodam za 5,6 M. Prod. ugodno, tudi VESPO PX 200, letnik 1988. Tel. 25-259 ali 21-079. (P19-88 MO)

GOLF DIESEL, letnik 1980, prodam. Tel. 41-149. (P19-84 MO)

Z 101 GX 1.1, letnik 1988, prevoženih 12.000 km, prodam. Ivan Učetič, Grič 9, Kostanjevica. (P19-90 MO)

POCENI PRODAM FIAT 126 P, star štiri mesece. Tel. 21-229 Marjan. (1989-MV-19)

KARAMBOLIRAN 128 prodam. Marko Jurek, Otočec n.h. (1890-MV-19)

GOLF BENCINAR letnik 1979, zelo dobro ohranjen, prodam. Tel. 23-658. (1910-MV-19)

126 P, letnik 1980, registriran do aprila 1990, ugodno prodam. Tel. (0608) 31-826 int. 32, Bojan. (P17-9 MO)

R 4 GTL, letnik 1984, ugodno prodam. Tel. (068) 25-687. (1891-MV-19)

GOLF JGLD, letnik 1985, prodam. Ivan Kafol, Trstenik 15 a, 68233 Mirna. (1894-MV-19)

OSEBNI AVTO SIMCO 1000 GL, starejši letnik, v odličnem stanju, registriran za celo leto, prodam. Jože Teodorovič, Mali Vrh 20, Globoko. (1886-MV-19)

1300 WV, hrošč, letnik 1970, poceni prodam. Stane Lunder, Polje 9, 68296 Krmelj. (1881-MV-19)

LADO 2105, staro 15 mesecev, prodam. Jože Hribar, Ratje 33, 68362 Hinja. (1877-MV-19)

OPEL KADETT, letnik 1978, prodam. Tel. 24-233. (1880-MV-19)

PEUGEOT 204, letnik 1974, ohranjen, potreben zamenjava prvega valja, registracija je potekla maja, prodam za 250 SM. Tel. 24-834. (1874-MV-19)

ZASTAVO 1300, letnik 1978, registrirano do 3. 7. 1979, prodam. Alojz Kvas, Breza 13, Trebnje. (1898-MV-19)

Z 750, letnik 1979, in otroški voziček prodam. Tel. 28-643 ali Marija Šašek, Mestne njive 11, Novo mesto. (1897-MV-19)

JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Korhar, Ljubljanska 38, Novo mesto. Tel. 23-717. (1982-MV-19)

JUGO 45 A, letnik 1986, 22.000 km, prodam. Tel. 24-276, popoldne. (P18-5 MO)

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. Tel. 26-951. (P19-12 MO)

126 PGL, avgust 1987, prevoženih 17.500 km, prodam. Marko Vajovič, Jerobova 16 a, Novo mesto, tel. 27-868 (1907-MV-19)

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1984, in R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Nad mlini 57, Novo mesto. (1904-MV-19)

CTX 80, letnik 1987, registriran do aprila 1990, prodam. Tel. 26-570. (P19-20 MO)

ZASTAVO 128, letnik 1984, registracija decembra, ugodno prodam. Tel. 28-755. (P19-23 MO)

JAWO 350 z napako, prodam. Roman Hoinik, Sremci 63, Krško. (P19-24 MO)

JUGO 45 A letnik 1987, prevoženih 6.600 km, garažiran, ugodno prodam. Tel. 45-231. (P19-26 MO)

Z 750, letnik 1982, registriran, prodam. Tel. 40-193. (P19-27 MO)

MERCEDES 406 furgon, zaprt, 4 m, prodam. Predel 14 a, Šmarje pri Jelšah, tel. (063) 821-308. (P19-30 MO)

R 4 GTL, letnik 1/87, prodam. Stane Loštarfer, Planinska 31, Sevnica. (P19-33 MO)

LADO 1300 S, letnik 8/85, prodam za 42 M. Tel. (0608) 88-855 od 6. do 13. ure. (P19-36 MO)

GOLF JXD, letnik 1986, odlično ohranjen, prodam. Tel. (0608) 77-397. (P19-12 MO)

JUGO 45 E, star dve leti in pol, prodam. Tel. (068) 28-209, popoldne. (1909-MV-19)

R 4, letnik 1989, kot nov, prodam 10% ceneje. Tel. 44-321 int. 353, popoldne. (P19-13 MO)

JUGO 45, letnik 1987, odlično ohranjen, prodam. Tel. (068) 23-355. (1912-MV-19)

126 P, letnik 1978, registriran do aprila 1990, prodam. Tel. 22-918. (1955-MV-19)

MOPED Tomos APN 4 (motor obnovljen) prodam. Tel. 23-451, popoldne. (P19-67 MO)

Z 101, april 1987, 15.000 km, prodam. Tel. (068) 45-076. (P19-48 MO)

Z 128, letnik 1987, 20.000 km, prodam. Tel. (0608) 34-643, po 19. uri. (P19-49 MO)

Z 101 GTL 55, letnik 1987, in traktorsko kiper prikolico Ljutomer prodam. Tel. (0608) 75-852. (P19-52 MO)

Z 750, letnik 1983, prodam. Peter Luzar, Belokranjska 40, Novo mesto. (P19-51 MO)

Z 101 skala ugodno prodam. Tel. (0608) 88-821. (P19-50 MO)

126 P, letnik 1980, registriran do februarja 1990, prodam. Jože Zamida, Gor. Vrhpolje 6, Sentjernej. (1940-MV-19)

ZASTAVO 750, 1985, prodam. Tel. 27-573. (1930-MV-19)

ZASTAVO 101 GTL, oktober 1984, 42.000 km, prodam. Tel. 56-073, popoldne. (1929-MV-19)

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980, na novo registrirano, prodam. Bartolj, Vrh 7, Sentrupert. (1942-MV-19)

OPEL KADET prodam. Tel. 25-307. (1931-MV-19)

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1987,

Možnost kredita. Telefon 25-876, po 16. uri. (1992-PR-19)

PRODAM novo kompletno dekliško belo obleko za obhajilo, birmo, poroko in fantovsko. Tel. 25-087. (P19-94 MO)

TELEVISOR, črno-beli (panorama), v mali okviru, poceni prodam. Tel. (068) 26-317. (1990-PR-19)

KRAVO, z drugim teletom, prodam. Rajer, Gor. Ponikve 21, Trebnje. (1979-PR-19)

PRODAM 30 m³ pretežno bukovih drv. Pokličite na tel. (0608) 88-814. (P19-76 MO)

MOTOR 10 KM za čoln, novo kolo poni maks ter belo žensko poročno obleko št. 38 prodam. Tel. 27-366. (ček-PR-19)

STAREJŠE POHIŠTVO (spalnica, omare in drugo) v Novem mestu prodam. Informacije od 7. do 16. ure na tel. (063) 26-048. (1899-PR-19)

DVA TELEVISORJA črno-bela, ugodno prodam. Darinka Jerič, Kettejev drevored 51, Novo mesto. (P19-44 MO)

TELEVISOR Gorenje, barvni, na daljnjsko upravljanje, prodam. Telefon 24-694. (ček-PR-19)

RAZTEGLJIVO MIZO (orehov furnir, hladilnik Siemens (80 l) in nov plinsk-električni štedilnik Sloboda prodam. Koštalova 12, Novo mesto. (ček-PR-19)

VEČ PREPROG iz itisona zelo ugodno prodam. Tel. 22-349. (P19-59 MO)

HIDROFOR, malo rabljen, prodam. Janko Gudalji, Keba, Gudalji 4, pri Radavičah. (1947-PR-19)

HRASTOVE DESKE, debeline 35 mm, rabljen hladilnik in novo pomivalno mizo prodam. Somrak, Goriska vas 7, Mirna Peč. (1949-PR-19)

VILICAR, nosilnost 3200 kg, prodam ali zamenjam za majhen nakladač. Prod. tudi stroj za izdelovanje tlakovcev s podlogami. Jože Kic, Hrastulje 46, tel. (068) 76-027, 41-159. (1950-PR-19)

PRODAM kombiniran mizariski rezkar z krožno žago, vozičkom in cilindrično brusilko s podajalnikom. Tel. (068) 49-251. (1957-PR-19)

ŠOLANO PSICO — veliko šnavorco prodam. Zoran Špoljar, Smolenja vas 84, Novo mesto, popoldne. (1960-PR-19)

PRODAM trajnogorečo peč TAM H 32, brez boilerjev, novo. Petrič Franc, Prečna 23, Novo mesto. (P19-30 MO)

FRIZERSKO OPREMO prodam. Katarina Cvitovac, Gor. Mrzlo polje 16, Duga Resa (pri bencinski črpalnici). (P19-29 MO)

SENO prodam. Justina Grebenc, Bistrica pri Sentrupertu 22, Sentrupert, tel. 40-381. (P19-31 MO)

Hohner HARMONIKO, 120-basno, 13 registrov, prodam. Tel. (0608) 79-880, 79-731. (1944-PR-19)

PRALNI STROJ Gorenje prodam. Hočevar, Kristanova 24, Novo mesto, telefon 24-784. (ček-PR-19)

ŠOTOR za štiri osebe, z vso opremo, prodam. Longar, Stranska vas 74, 68360 Zužemberk. (1887-PR-19)

KITARO Fender — stratocaster, kitarski ojačevalac Roland cube 60, mikrofon Shure (588 SB) in fuz efekt prodam. Telefon 84-606 popoldne, 86-238 popoldne. (ček-PR-19)

TELEVISOR EI NIS, barvni, ekran 66 cm, rabljen, prodam. Tel. 25-458. (1905-PR-19)

JABOLČNI KIS, domač, prodam. Simončič, Sela 2, Sentjernej. (1889-PR-19)

KOMPONENTO Siemens, Stereo Analage RS 150 z gramofonom 2 x 20 W, star 4 mesece, ter pisalni stroj Unis prodam. Tel. (068) 20-361, Novo mesto. (1883-PR-19)

PRODAM diatonično harmoniko B-Es-As in videorecorder Orion. Informacije na tel. (068) 40-368. (1978-PR-19)

BARVNI TELEVISOR Iskra prodam. Tel. 27-655. (P19-1 MO)

LASULJE (rjave, sive) iz pravih las zelo ugodno prodam. Naslov v upravi lista. (P19-65 MO)

TELEVISOR, barvni, star 4 leta, prodam. Tel. 27-866. (1953-PR-19)

DVE TELICI simentalke — ena stara 17 mesecev, druga dva meseca — prodam. Jože Turk, Osvrt 27, Sentjernej. (1952-PR-19)

KOTNO BRUSILKO Black en deker, večjo, prodam. Tel. (0608) 61-764. (P19-66 MO)

OTROŠKI športni voziček, italijanski, skoraj nov, prodam. Tel. 22-703. (P18-2 MO)

TELEVISOR Iskra azur, barvni, star 4 leta, po zelo ugodni ceni prodam. Tel. 27-918. (P19-3 MO)

PRODAM kombinirano peč za kopalnico, malo rabljeno, in ročni pakelj za čiščenje žita. Cena po dogovoru. Telefon 84-788. (1867-PR-19)

ANSAMBEL IVANA PUGLJA prod. tri diatonične harmonike, sintetizator SIEL, kitarski ojačevalec 50 W, ojačevalac 130 W, bobne TAMA. Tel. (068) 27-952, 84-801. (1873-PR-19)

prodam. Marko Šprajcer, Karlovska 3, Novo mesto, tel. 21-279 do 14. ure. (ček-MV-19)

Z 101 GTL 3 V, december 1986, prodam ali menjaj za PGL po dogovoru. Udovč, Slavka Gruma 8, Novo mesto, tel. 26-232. (1937-MV-19)

GOLF JXD, star dve leti, ugodno prodam. Tel. 40-124. (P19-73 MO)

Z 101, letnik 1986, prodam po ugodni ceni. Jože Ambrožič, Dok. Kamence 88, Novo mesto. (P19-68 MO)

Z 128, december 1986, prodam. Tel. 43-704. (P19-45 MO)

MOTOR, 175 ccm, ugodno prodam. Tel. 25-334. (1914-MV-19)

JUGO 45 AX, letnik 1988, prodam. Zdravko Turk, Pod vinogradi 2, 68351 Straža. (1911-MV-19)

126 P, letnik 1987, prodam. Tel. 25-862. (1915-MV-19)

ZASTAVO 750, letnik 1978, prodam. Marko Borsan, Čadraže 11, Sentjernej. (1917-MV-19)

Z 101, letnik 1979, prodam. Tel. 42-561. (P19-39 MO)

JUGO 1.1 GX, letnik 7/1987, prodam. Tel. (0608) 88-827. (P19-40 MO)

Z 750, dobro ohranjeno, registrirano do oktobra 1989, prodam. Tel. (0608) 33-919. (P19-43 MO)

PRODAM JUGO 45A, letnik 1986. Tel. 23-789.

PRODAM Z 750, letnik 1985. Tel. 25-148.

PRODAM Z 101, letnik 1979, ohranjen, prevoženih 60.000 km. Rifelj, Zdinja vas 30.

ZASTAVO 126, junij 1988, prodam. Hodžič, Ragovska 8, Novo mesto, tel. 27-240. (1919-MV-19)

JUGO 45 E, letnik 1986, odlično ohranjen, prodam. Miran Krivec, Zdinja vas 3/13 (pri gostilni Pugelj). (1922-MV-19)

R 4 GTL, december 1985, ugodno prodam. Emil Špehar, Podhosta 40, Dolenske Toplice. (P19-46 MO)

JUGO 45 A, star tri leta, prodam. Krhin, Ratež 18, Brusnice. (P19-71 MO)

JUGO 45, letnik 1981-oktober, odlično ohranjen, z dodatno opremo, ugodno prodam. Tel. (0608) 62-893. (P19-54 MO)

NOV MZ ETZ 150 in Husvarno 250 cross, letnik 1986, ugodno prodam. Roman Volčanjk, Mel. Malence 47, 68262 Krška vas. (P19-55 MO)

JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do aprila 1990, prodam. Tel. 27-297. (P19-56 MO)

126 PGL, letnik 7/1987, prodam. Cerna 26 M. Tel. 47-579. (P19-58 MO)

Z 101 GT 55, letnik 1984, prodam. Peter Camloh, Gabrje 14, Tržišče, tel. (0608) 88-909. (P19-60 MO)

LADO 1300 S, staro 2 leti in pol, prevoženih 26.000 km, prodam. Ignac Kamn. Mala Loka 6 pri Trebnjem. Ogled in informacije vsak dan po 17. uri. (P19-61 MO)

Z 101 GT 55, letnik 1984, ugodno prodam. Tel. 40-219. (P19-62 MO)

LADO RIVO 1500, staro 10 mesecev, nujno prodam. Klemenčič, Sela pri Jugorju 15, Suhor, tel. popoldne. 26-080. (P19-63 MO)

FIAT 126 P, letnik 1979, prodam. Tambolaš, Vihre 25, Mirna Peč, tel. 25-189, popoldne. (P19-64 MO)

Z 101 GTL 55, december 1983, prevoženih 45.000 km, prodam. Tel. (068) 86-164. (1947-MV-19)

RENAULT 14 TL, dobro ohranjen, garažiran, prodam. Tel. (068) 26-118, popoldne. (1958-MV-19)

LADO Samaró, maj 1987, 22.000 km, prodam. Lindič, Mel. Brusnice 58 A, Brusnice. (P19-70 MO)

GOLF diesel, letnik 1989, kovinske barve, dvoje vrat, prodam. Informacije v soboto po telefonu 32-954. (P19-69 MO)

komfortno stanovanje v Ljubljani. (061) 341-606. (P19-21 MO)

GOZD prodam. Vidmar, Straža Šentrupert, tel. 47-316. (P19-25 MO)

VINOGRAD in zidnico v Vinjem hu prodam. (Durnik), tel. 49-225, po uri. (P19-32 MO)

HISO, primerno za obrt, in plati stroj Brother prodamo. Za oboje informacije na tel. (0608) 31-658. (P19-35 MO)

PRODAM 2100 m² zemljišča, merno za vinograd, v bližini Šmarje Toplice. Cena po dogovoru. Tel. (061) 556. (P19-86 MO)

PARCELO na Libni pri Krški (travniki, gozd, stavbišče) v izmeri 1.330 m², merno za vikend ali hišo (opravljen kop, elektrika, dstop), in parcelo (2,1 ha) na Loku pri Leskovcu (vinograd, sadnjak, hram) prodam. Mrgole, Drnovski telefon 32-608, popoldne. (1999-PO-19-90 MO)

NA VAHTI prodam 78 arav intenzivnega nasada smrekovega gozda, staro 30 do 40 let. Slavica Mladenovič, Slovenska ulica 3, 63250 Rogaška Slatica. (P19-99 MO)

VINOGRAD, 11 arav, nad Radovci prodam. Jeglič, Gorenja vas 57, 68282 Šmarješke Toplice. (1976-PO-19)

ZAZIDLJIVO PARCELO pri Šentrupertu, v izmeri 2400 m², prodam. Informacije na tel. (061) 579-298, popoldne. (1978-PO-19)

MANJŠI VINOGRAD in travnik primeren za sadje ali vinograd, na Golovniku — Karlovcu prodam. Zoran, Zidnarska vas 31, Otočec. (1980-PO-19)

ZAZIDLJIVO PARCELO v bližini Šmarjeških Toplic prodam. Tel. 73-192. (1985-PO-19)

STARO HIŠO z dokumentacijo nadomestno gradnjo obrtno stanovanja in stanovanjskega objekta v Novem mestu prodam. Tel. (068) 27-578, 27-145. (1970-PO-19)

V GORNJEM LESKOVCU prodam 10 m² zemlje, z asfaltom. Cena dogovoru. Informacije: Martin Reser, Trg rudarjev 3, 68281, Senovo, tel. (068) 79-788, ali lastnica, tel. 99411 810 591 (Švica). (1916-PO-19)

HISO z vrtom 7,2 a v bližini Čebul ob Krki prodam. Tel. (0608) 60-200. (P19-42 MO)

kmetijski stroji

PRODAM diskasto koso IMT, malo rabljeno, in bočno koso za fergusonov jermenic. Anton Gorenc, Velike Poljane 6, Škojcan. (P19-83 MO)

PUHALNIK in obračalnik za koso, co Bucher — možen tudi priklop na traktor, prodam. Tel. (0608) 79-764. (P19-98 MO)

KOSILNICO Gorenje Muta, malo rabljeno, ugodno prodam. Tel. (068) 985. (1993-KS-19)

BCS (bencin-petrolej) prodam. Jože Tomažin, Raka 84, Vinji vrh: (1993-KS-19)

MOTOKULTIVATOR Gorenje, ta diesel, nov, s frezo in koso prodam. Anton Adlešič, tel. 57-724, po 15. uri. (1927-KS-19)

TRAKTORSKI obračalnik Sinter, izdelan ali menjaj za tele. Tel. 25-251. (1914-KS-19)

PRODAM bočno traktorsko koso za usus 35. Lamovšek, Bistrica 15, Šentrupert, tel. 40-200. (P19-41 MO)

SAMONAKLADALNO priklopo SIP, 19 m³, prodam. Anton Kukent, Gor. Ponikve 20, Trebnje. (P19-74 MO)

KOSILNICO BCS diesel prodam. Franko, Mršca vas 10, Sentjernej. (068) 41-043. (1951-KS-19)

VRTNO KOSILNICO znamke A 4-taktni motor avstrijske znamke po ugodni ceni. Tel. 21-204. (1956-KS-19)

TRAKTOR usus, 35 KM, 840 delnih ur, prodam. Gril, Vel. Rigelj 3, Toplice. Tel. 65-025. (1933-KS-19)

PUHALNIK »griči« silozornik, staro leto, prodam. Franc Mlakar, Dolnje polje 1, 68293 Studenc, tel. (0608) 210. (P19-57 MO)

BOČNO KOSO za traktor 402-Štore, nerabljeno in kosilni greben za te 18, Brusnice. (P19-72 MO)

TRAKTORSKI OBRAČALNIK za kosa, klana dva prodam. Tel. 44-366. (P19-KS-19)

PRODAM malo rabljen traktorski obračalnik UTO 220 ter 8-coksični brazni plug, Rafael Zupan, Gorenje 13, Šmarješke Toplice. (1971-KS-19)

NOVO KOSO za TV 30 prodam. 27-366. (ček-KS-19)

TRAKTOR Torpedo Adriatik TT A, nov, še nerabljen, s prednjim pogonom ugodno prodam. Tel. (061) 786. (P19-15 MO)

TRAKTOR TV 420 in 6 Až parrni družinami prodam. Tel. (068) 41-410. (P19-16 MO)

KOSILNICO Figaro prodam. (0608) 67-305. (P19-18 MO)

TRAKTOR Pasquali, original, 15-janski (30 KM), prodam. Tel. 73-192. (1902-KS-19)

KOSILNICO BCS, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (0608) 75-847. (1993-KS-19)

PLUG, dvobrazadni, za tomo viniki prodam. Jože Špelko, Dolnji Keč, Dvor pri Zužemberku. (1888-KS-19)

TRAKTOR Steier (16 KS) s kosilnim kabino prodam. Martin Turk, Pod. 44, Straža. (1882-KS-19)

PUHALNIK Tajfun in traktorsko silnico prodam. Avgust Sinkovič, Bistrica 106, tel. (0608) 88-491. (P18-4 MO)

NAKLADALNO Kola prodam. Ilič, Račja vas 8, Cerklje ob. (1870-KS-19)

OBRAČALNIK za seno SIP 220 prodam. Oven, Mačji Dol 8, Velika Loka. (1896-KS-19)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto. **USTANOVITELJ:** občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. **SKUPŠČINA** Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. **Predsednik:** Nace Starnar. **Časopisni SVET** je organ družbenega vpliva na programsko zasnovo in uredniško politiko. **Predsednik:** Anton Štefanič. **UREDNIŠTVO:** Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simičič, Jožica Teppey in Ivan Zoran. **TEKOČI RAČUN** pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. **Devizni račun:** 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenska banka Novo mesto). **IZHAJA** ob četrtek. Posamezna številka 3.000 din, naročnina za 1. polletje 40.000 din; za delovne in družbene organizacije 200.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziloma druga valuta v tej vrednosti) na leto. **OGLASI:** 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 45.000 din, na prvi ali zadnji strani 90.000 din; za razpise, licitacije ipd. 50.000 din. **Mali oglasi do deset besed** 35.000 din, vsaka nadaljnja beseda 3.000 din. **NASLOV:** Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. **Telefoni:** uredništvo (068) 23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. **Nenaročenih rokovisov** in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. **Časopisni stavek, prelom in filmi:** DIC, toz Grafika, Novo mesto. **Tisk:** Ljudska pravica, Ljubljana.

službo dobi

ŠOFERJA (C kategorija) z izkušnjami takoj zaposlim. Tel. (068) 43-735. (1872-SD-18)

KUHARICA in dekla za pomoč v kuhinji sprejememo. **Nedelje in ponedeljki** prosti. Hrana in stanovanje v hiši. Tel. (061) 666-067. (P19-17 MO)

Ce imaš popoldne kaj časa, lahko zelo dobro zalužiš. **Izkoristi prilžnost.** Pokliči in se prepričaj. Tel. 23-619 (P19-53 MO)

ZAPOSLIM sezonskega delavca, možna tudi stalna zaposlitev. Cementnarstvo Jože Kic, Hrastulje 46, Škojcan. (1950-SD-19)

ZAPOSLITEV nudim kvalificirani ali priučeni natakarici. Osebn dohodek urejen, za hrano in stanovanje poskrbl

KUPIM

KRŠKEM, Brežicah ali okolici kupim manjšo hišo — posestvo ali etažo. Tel. (061) 268-991. (P19-22MO)

GRADBENO PARCELO ali starejšo hišo z nekaj zemlje v Novem mestu ali okolici kupim. Tel. 26-248. (ček-PO-19)

KUPIM staro ali nedograjeno hišo v okolici Bizeljskega. Tel. (063) 32-626, zgodne. (P19-91MO)

RABLJEN MEŠALEC kupim. Tel. 07-781. (P19-72MO)

GRADBENO PARCELO oziroma hišo na relaciji Novo mesto — Smarje. Tel. 51-951. (P19-75MO)

obvestila

STRANKE obveščamo, da prodajamo rjave, grahaste piščance, stare 4 tedne. Jablan 23, Mirna Peč. (1844-OB-19)

ANSAMBEL Ivana PUGLJA iz prostora za svoj kombi v Novem mestu ali okolici. Tel. (068) 27-952, 84-801. (1873-RA-19)

SALON ARK
tel. 065/71-855

Maturanti 4d., letnik 1969 pedagoške gimnazije v Novem mestu se dobimo 2. 6. 1989 ob 18. uri v gostišču KOS v Ločni.

PIŠČANCI — beli, stari 3 tedne — bodo v prodaji od 20. do 24. maja. rjavi in grahasti pa bodo 30. maja. Istočasno zbiramo naročila pri KZ Metliki. Jože Jeršin, Rače selo, Trebnje, tel. 44-389. (1991-OB-19)

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, iz kooperacijske reje, navajene na domačo hrano (opravljena vsa potrebna cepljenja), prodajamo po dnevnih cenah. Naročila sprejema in daje vse informacije Jože PROSENIK, Bratov Gerjevič 32, Dobova, tel. (0608) 67-607. (P15-26MO)

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV!

Po več letih delovanja smo ugotovili, da je izolacija v vašem zamrzovalniku dotrajana. Prične puščati, od zunaj ledeni in rosi. Mi vam jo obnovimo pa še garancijo dobite. Prihranite 50% elektrike. Trajnost podaljšamo za 7 do 10 let. Kilometrine ne zaračunavamo!

Cenik storitev:
345 l — 650.000 din
300 l — 650.000 din
220 l — 600.000 din
410 l — 540.000 din
310 l — 495.000 din
210 l — 450.000 din
345 l (z dodatno steno) 750.000 din
220 l — 700.000 din

Tel. (062) 305-150 ali 413-606. Se priporočamo! Viktor Pajek (P19-93MO)

PRODAM rjave kokoši, nesnice, lepo operjene. Nosijo šele pol leta. Primerne za nadaljnjo rejo ali zakol. Naročila sprejemamo po telefonu (068) 24-496. (1988-OB-19)

ŽIVA v Novem mestu vabi osamljene k vpisu. Oglasite se lahko vsak četrtek od 14.30 do 16. ure na Glavnem trgu 7. (rač.-OB-19)

SLIKE, ovalne in štirioglate na porcelanu, za nagrobne spomenike izdeluje slovenski umetnik v Sarajevu. Informacije na naslov: Petar Travar, Ul. Cetinjska 10, 71000 Sarajevo. (P19-10MO)

PRODAJAMO bele piščance težke pasme, stare 5 in 4 tedne. Jablan 23, Mirna Peč. (1982-OB-19)

OBVESTILO KMETOVALCEM! Kardanske gredi za traktorske priključke vseh vrst popravljamo hitro in kvalitetno. Vsak delavnik od 15. do 20. ure. Se priporoča Ivan Štangelj, Partizanska c. 33, Novo mesto (pri zdravstvenem domu), tel. 27-870. (ček-OB-19)

KUHARICO za delo v počitniškem domu s kapaciteto 23 oseb za čas od 1. julija do 20. avgusta 1989 iščemo. Plačilo 6 milijonov. Kličite na telefon 23-308. (rač.-SD-19)

preklici

ANDRIJA BUDISAVLJEVIČ, Stopiče 51 a, prepevujem hojo in vožnjo čez parcelo št. 431/8. (1959-PK-19)

OSMRTNICA

Sporočamo, da je umrla

ANICA VRŠČAJ-KOVEČIČ

upokojenka

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

G. P. HOTEL PUGLED, KOČEVJE

OSMRTNICA

21. aprila smo se na pokopališču v Šmihelu poslovili od

JOŽICE PAVŠIČ

upokojenke delovne organizacije Krke, tovarne zdravil. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Delavci in upokojenici **KRKE, TOVARNE ZDRAVIL**

VSPOMIN

Deset let je že, odkar je odšel od nas

MILOŠ KOBE-MIK

upokojeni šofer GG Novo mesto

Zelo ga pogrešamo. Še vedno pa so nam v spominu njegove šale in dobra volja.

Vsi, ki smo ga imeli radi.

Zofka, Rotarjevi, Mladena, Matjaž, Samo, ostali sorodniki in prijatelji

Novo mesto, 11. 5. 1989

Skrbi, delo in trpljenje — tvoje je bilo življenje!

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 72. letu starosti zapustila naša žena, mama in babica

ALOJZIJA KREVS

z Velikega Kala 11

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Kramarjeviča ter osebju urološkega oddelka za pomoč in lajšanje bolečin. Hvala ŽTO-tozd za promet za podarjeni venec, Dragu Sajetu za besede slovesa, gospodu župniku pa za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi

LADISLAV KRESAL

iz Trebnjega, Rimska 16

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali za vence in maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se delavcem KZ Metlika in Trimo Trebnje za izkazano pozornost, upokojenkemu pevskemu zboru za zapete žalostinke, Vladu Požesu za pogrebni govor ter gospodu župniku za lepo opravljeni cerkveni obred. Posebno zahvalo izrekamo dr. Marjanu in Marjetki Pavlin, ki sta pokojnemu v težkih trenutkih vedno stala ob strani in lajšala njegovo trpljenje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Mama, ljubila si zemljo, ljubila si dom in v tej tihni cvetoči pomladi odšla si v večni dom.

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je prežgodaj po težki in hudi bolezni zapustila naša draga mama in stara mama

AMALIJA VERBANEC

iz Učakovcev št. 14

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in dobrim sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih bolezni, za izraženo sožalje, darovano cvetje ter spremstvo pokojne na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Mikičevim, DO Novoteks Vinica, Francu Prokšlju, VVZ Metlika, Gorenju iz Črnomlja, osebju ZD Vinica in Črnomelj, Onkološkemu inštitutu v Ljubljani, ZB Vinica in gospodu dekanu za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega atka in starega ata

ANTONA KRIŽANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, pokojnega tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali lepo cvetje in nam pisno in ustno izrazili sožalje, lovskim družinam Gradac, Metlika, Črnomelj, Zakanje, Lovskemu pevskemu zboru, Zvezi združenj borcev NOB Gradac, Gasilskemu društvu Gradac in zdravstvenemu osebju bolnišnice Novo mesto. Priznana hvala tudi tovarišem Rudiju Dimu, Milanu Bajcu in Vladu Udovcu za tople in ganljive besede. Se enkrat hvala vsem, ki so ga imeli radi.

Hčerka Živa in sin Branko z družinama

Gradac v Beli krajini, Ljubljana

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je za vedno zapustila naša žena, mama, stara mama, sestra, teta, tasta in svakinja

JULIJANA ŠTRUCELJ

iz Gribelj 85

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, vasčanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter se tako številno in spoštljivo poslovili od pokojnice. Zahvaljujemo se zdravnikom in osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za skrb in nego. Posebna hvala OOS in sodelavcem Iskre Semič, KZ Črnomelj, Beti-tozd Črnomelj, Novolesa Metlika za venco, denarno pomoč in spremstvo na pogrebu, pevcem iz Gribelj za zapete žalostinke, govornici Plutovi za poslovljene besede in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Skrb, tema, trpljenje — tvoje je bilo življenje. Bolečino in trpljenje si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

FRANCA KRIŽANA

iz Otoka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vsestransko pomoč. Posebna hvala ZD Metlika, dr. Mlačku in sestri Veri za lajšanje bolečin, govornikom Janezu in Matiji Urhu, GD Otok in godbi na pihala iz Metlike. Vsem ki ste v teh težkih trenutkih z nami sočustvovali in pokojnega Franca v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Vsi, ki smo ga imeli radi

Na hribčku zdaj hiša samotna stoji, okoli pomladno jo cvetje krasi, v bližini se cerkev domača blesti, tam večni počitek poiskali smo ti.

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je ne pričakovano zapustil naš dragi brat in stric

IVAN VIDIC

iz Malega Oreška pri Stopičah

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, posebno Milki Turk in Lojzki Pirc, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje in pokojnika v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Hvala kolektivom GIP Pionir DSSS in TOZD lesni obrat ter TZ Krka za podarjene vence, Društvu upokojenecv in pevcem iz Stopič, zvonarjem za poslovljene odmeve zvonov, ki jih je pokojni vse življenje še posebno ljubil. Hvala gospodu župniku za spoštljiv in slovesen pogrebni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

Smrt se izlila je v blede obličje, pogled je zaplaval v neznani pokoj, ni več trpljenja ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj. (S. Gregorčič)

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 56. letu starosti zapustil naš skrbni in dobri mož, ata, stari ata, brat in stric

DOMINIK JANKO

Dol. Gradišče 6, Dolenjske Toplice

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in vence ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju oddelka ORL novomeške bolnišnice, sodelavcem GIP Pionir-tozd Gradbeni sektor, DO Novoles, IMV DSSD, gasilski enoti Dolenjske Toplice, govornikom, pevcem ter gospodu župniku in kaplanu za lepo opravljeni obred. Hvala vsem sosedom za nesebično pomoč, posebej še družini Brezovar.

Žalujoci: vsi njegovi

STANISLAV SMOLIČ

voziti vsaj vsi mirni osnovalci, ki so se tedaj kot on vpisali na miličniško solo.

Miličniški poklic, kot ga iz svojih in tujih izkušenj pozna Stanislav Smolič, ni prav blizu udobju. Če ljudje menijo, da se miličniki sami vozijo sem ter tja, da imajo lahko delo in da si jim ni treba mazati rok kje za industrijskim tekočim trakom ali na njivi, kažejo le na eno plat medalje. Druga stran pa skriva dež, sneg in mrz ter neredko kri in solze. Miličnik prizna in pozna obe plati medalje in pri tem ve, da mu stroka nalaga in javnost od njega pričakuje hladno prisebnost doma in v vsakem primeru. Tudi zato je miličniški poklic, najsi ga opravlja komandir, kot je nižji inšpektor Stanislav Smolič, ali kdo drug, manj udoben kot nekateri drugi. Seveda sodijo zraven še redna dežurstva in dejstvo, da vsak hip lahko pokličejo sicer prostega miličnika spet v službo zaradi kokega posebnega primera. Službe »od šestih do dveh« ta poklic ne zagojivajo. Smolič si ne beleži, kdaj se vrača z dela. Morda to bolje od njega ve žena, hčerki in sin.

Vprašanja bit ali ne biti miličnik si Stanislav Smolič ne zastavlja, in zakaj bi silil iz poklica. Dokler pa je hodil v tucensko kadetnico, je s kančkom grenkobe tu in tam prislunil drugim srednješolcem, ki so na vlaku kovali načrte za razposajene večerne potepe, medtem ko je moral sama ubogati strogi red svojega internala.

Danes se tem bolj ubada z mislijo, kako poklic opravljati čim bolje. Kadar ni miličnik, če človek s tem poklicem v prostem času sploh lahko pozabi na službo, se pridruži zeleni bratovščini. Je član in tajnik lovske družine Mirna, prvega smjaka pa je položil v Postojni.

M. LUZAR

Podrobna kronologija dosedanjega miličniškega staža Stanislava Smoliča, od lanskega februarja komandirja postaje milice v Trebnjem, je precej obsežna. Med drugim je Smolič, potem ko se je leta 1976 takoj po končani tucenski kadetski srednji šoli zaposlil kot pripravnik v Divači, služboval v več krajih in na različnih delovnih mestih. Dobre in manj prijetne strani miličniškega poklica je spoznaval na oddelkih prometne milice v Postojni in Novem mestu, kot pomočnik komandirja postaje milice Novo mesto in na položaju komandirja oddelka milice v Mokronogu, pa med izobraževanjem na višji šoli za notranje zadeve v Ljubljani, s katerim je sicer le začasno prekinil omenjeno kronološko službovanje.

Ze samo toliko je preveč »postaj«, da bi jih bilo mogoče hitro in natančno razvrstiti na prijetne in manj prijetne, zato Stanislav Smolič, potem ko jih je izkusil, pravi, da je z miličniškim poklicem kar nekako zadovoljen. Zmeraj pa ga je najboljši priogovoralo delo v prometni milici. Kot član »letečec« je imel hiter motor in takega so si želeli

Krevsi iščejo svoje korenine

Iskanje rodbinske zgodovine vse bolj popularno tudi med našimi rojaki v Ameriki — Pomagajte poiskati domačijo Jožefa Krevsa

NOVO MESTO — V prazničnih dneh okoli prvega maja, ko je bil Glavni trg zaradi snemanja filma Veter v mreži za ves promet zaprt, so se mimoidočim sprehajalcem nudili zanimivi prizori iz življenja v prvih desetletjih tega stoletja, pritegnila pa jih je tudi spremenjena podoba tega dela mesta, prirejena tistemu času. Redki tujci, ki so slučajno zašli na prizorišče, so bili presenečeni. Tako tudi Zobette Haley, Američanka iz Tucsona v Arizoni, ki je prišla za nekaj dni v Slovenijo s čisto določenim namenom.

»V Tucsonu, kjer živim, sem spoznala Rona Krevsa, vnuka Jožefa Krevsa, rojenega leta 1883, ki se je leta 1906 preselil iz Novega mesta ali okolice v Michigan, ZDA. Tam se je kmalu poročil z Marijo Fink, ki je še zelo mlada prišla tja iz Črnoljca. Bila je to čudovita ljubezenska zgodba. Ron je hotel svojega očeta presenetiti z rodovnikom svojih prednikov, vendar ni prišel daleč. Jaz sem mu sklenila pomagati, zato sem

poti po Evropi zavila še sem. Zal imate tukaj praznike, tako da nisem opravila skoraj ničesar. Naredila pa sem nekaj posnetkov Novega mesta, ki sedaj po naključju kaže približno tako podoba kot takrat, ko se je Jožef Krevs odpravil v Ameriko. Presenečena pa sem, kako dobro vaši srednješolci govorijo angleško. Jerneja, ki sem jo slučajno srečala, mi je veliko pomagala pri spoznavanju vašega mesta in ljudi, ki so vsi zelo prijazni,« pravi Američanka.

Iskanje rodovnih korenin ali genealogija je v zadnjem času postal v Ameriki zelo popularen hobi, je še povedala Zobette. Tudi ona se z njim zelo vneto ukvarja in o tem tudi predava v raznih krožkih. Pravi, da se tudi naši rojaki vse pogosteje sprašujejo po svojem izvoru, zato bi bilo dobro, če bi imeli pri nas institucijo, ki bi zbiral podatke o izseljencih in jih posredovala zainteresiranim. Center slovenskega izseljništva, ki naj bi po zamisli našel svoj prostor v obnovljenem gradu v Soteski, bi lahko, seveda v doglednem času, z vsemi arhi-

vi in zbranimi podatki reševal tudi take naloge.

Zobette je zase že odkrila korenine, ki vodijo stoletja nazaj v Nemčijo, Škotsko in celo do indijanskega plemena Čerokezo, za zbiranje podatkov o novomeških (ali okoliških) Krevsih pa ji je obljubila pomoč novomeška srednješolka Jerneja Štukelj. Zato prosi, da tisti, ki kaj veste o Jožefu Krevsu, rojenem leta 1883 (starša sta bila Frančiška in Franc Krevs), to sporočite Jerneji v Ulico Ivana Roba 30 ali po telefonu na 23-917.

T. JAKŠE

ISKANJE KORENIN — Jerneja Štukelj je Američanki Zobette Haley obljubila, da ji bo pomagala najti korenine rodbine Krevs iz Tucsona v Arizoni. Seveda pri tem računa tudi na bralce Dolenjskega lista. (Foto: T. Jakše)

Na starost brez dinarja

A. Kamenšek: »Le enkrat sem prosila za pomoč, a ostala praznih rok« — Mnenje socialne službe

ŠTREKLJEVEC PRI SEMIČU — Ana Kamenšek je že dobobra zakoračila v 89. leto življenja, in kot sama pravi, je že predelo na svetu. Predvsem pa jo boli to, da mora biti v breme sinu in snahi, saj se zaradi bolečin v nogah lahko premika le s palicami, a še to s težavo. Zato v teh lepih majskih dnevih sedi pred javlano pred hišo, bere in razmišlja o svoji usodi.

Sreča ji ni bila nikoli naklonjena. »Trije otroci so mi umrli še zelo majhni. Veliko sem pretrpela med vojno, ko sem od sorodnika, ki je imel v Ljubljani prodajalno, nosila robo partizanom. Tudi marsikatero sporočilo sem jim prenesla. Za vse to pa od družbe nikoli nisem dobila niti dinarja razen 200 tisočakov od ZZB NOV, in še to pred štiri-

mi desetletji. Ko sem pred časom zaprosila za socialno podporo v Črnoljcu, pa so mi odgovorili, da imam dva sinova, ki naj me preživljata. Snaha, ki skrbi zame, ne dobi niti postrežnine. Sem si mar to zaželela na stara leta?« sprašuje Ana, med solzami pa pove, da ima sin, pri katerem živi, 2 hektara zemlje, od katere je ornil he 60 arov, ter kravo.

V občinski skupnosti socialnega skrbstva v Črnoljcu so povedali, da je Ana Kamenšek novembra 1987 pri njih vložila prošnjo za socialno pomoč. Še isti mesec pa jo je obiskala socialna delavka. Kamenškova ji je povedala, da je sin, ki živi v Kranju, težko bolan in invalidsko upokojen. Drugi sin, pri katerem je živeela, pa je bil takrat zaposlen v Iskri, prav tako njegova žena. Od njunih štirih otrok sta bila dva že pri kruhu, eden pa v poklicni kovinarski šoli v Črnoljcu, prejemal pa je tudi kadrovsko štipendijo.

Njeno prošnjo je obravnaval tudi odbor za socialno varstvene pomoči pri skupnosti socialnega skrbstva, ki je ugotovil, da socialnoekonomske razmere v

Ana Kamenšek

družini Kamenšek niso tako pereče, da je Ana dokaj dobro oskrbovana in da sin z družino lepo skrbi zanjo. Ugotovili so, da ima Ana pri sinu izgovorjen preuzitek. Odbor se je skliceval tudi na zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki izrecno poudarja, da so otroci dolžni preživljati svoje starše. Na podlagi 74. člena samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic je odbor ugotovil, da Kamenškova ni upravičena do družbene denarne pomoči. Ta člen namreč pravi, da je do denarne pomoči kot dopolnilnega vira preživljanja upravičen za delo nezmožen oče, ki je brez premoženja in nima oseb, ki bi ga bile dolžne in sposobne preživljati. Črnoljski socialni delavci so se pojasnili, da so do postrežnine, ki jo je omenjala Ana, in varstvenega dodatka upravičeni le tisti, ki dobivajo pokojnino ali družinsko pokojnino ali invalidnino.

M. BEZEK-JAKŠI

Slovenija Moja dežela.

Zdravi okužene računalnike

»Trudil se bom, da bomo z računalnikov pregnali čimveč virusov«

NOVO MESTO — Že pred tridesetimi leti so študenti na bostonski univerzi sestavili »recept« za uničevanje računalniških programov. V računalnik so vnesli program, ki je v nekem trenutku pričel na ekranu brisati vrsto za vrsto, za seboj pa je puščal pisano sled z naslednjo vsebino: Keks, dajte mi keks! Če je bil računalničar iznajdljiv in je hitro izpisal besedo Keks, je prikazen izginila, zapisala Hvala in vrnila tekst na ekran.

Tak nagajivček je bil v začetku kar simpatičen, kasneje, ko se je dovolj razmnožil, pa nadležen gost malega ekrana, in ker se je širil kot virusi v medicini, se ga je prijelo kar to ime. Računalniški virusi so svoj višek prav gotovo dosegli z lansko računalniško afero v ZDA. Robertu Tappanu Morrisu z univerze Comell je uspelo napraviti virus, ki je v trenutku ustavil 6000 raču-

nalnikov, povezanih v mrežo »Arpanet«. Tudi pri nas računalniški virusi niso od včeraj. K nam so prišli takrat, ko so se pričeli uporabljati hišni računalniki. Z virusi so bile okužene predvsem računalniške igrice. Ker so pogosto zamjenjavali kasete in diskete, so se ti virusi kar močno razpasli.

»Redki so računalniki tipov PC (Personal Computer), za katere še ni izdelan virus. Jugoslovani smo že posebej poznani po računalniškem piratstvu (krajši programov), zato ni čudo, da se na takšnih tleh računalniški virusi še hitreje širijo. Nekateri programerji naredijo virus zato, da bi zaščitili svoj s trudom napisani program pred krajami in kopiranjem, druge viruse pa naredijo hackerji (sadišči), ki s tem dokazujejo svojo moč, povzročijo pa lahko milijonske škode.

Kapelci jutri drugič igrajo za bolnišnico

Dobrodelni koncert bo v prosvetnem domu v Brežicah

BREŽICE — Kapelska godba bo jutri zvečer ponovila dobrodelni koncert, ki ga je imela 10. februarja v Domu JLA. Tokrat bodo godbeniki in profesorji glasbene šole nastopili v prenovljeni dvorani prosvetnega doma. Koncert organizirajo v sodelovanju z občinsko organizacijo Rdečega križa.

Izkupiček od vstopnine in prostovoljnih prispevkov enako kot prvi namenljajo brežiški bolnišnici za nakup medicinskih instrumentov, kompleta aparatov za pregled trebušnih organov, za katerega potrebujejo 80 tisoč zahodnonemških mark.

Kapelska godba ima 39 aktivnih članov. Zadnje čase vzorno skrbi za podmladek, saj ima svoj oddelek za trobila v Župelevcu. Obiskuje ga 14 mladih godbenikov. Godbo vodi dirigent Franci Arh, mentor je prof. Drago Gradšek iz Celuloze, predsednik pa Ivan Živič. Godba bo prihodnje leto praznovala 140-letnico delovanja. Letos je organizatorica srečanja posavskih orkestror, povabljena pa je tudi na obisk k združenju v Besiegeheimu in v Italijo k zamejskim Slovincem. Za jubilejno leto pripravljata bogat program. Letos bo prvič tekmovala v drugi skupini pihalnih orkestror, v katero se je uvrstila pred letom dni z osvojitvijo zlate plakete v Straži pri Novem mestu.

Brežiškemu občinstvu se je z novim, zahtevnejšim sporedom glasbenih del prvič predstavila februarja. Zdjaj vabi na koncert vse, ki je tedaj niso slišali, pa tudi ljubitelje ter prijatelje pihalcev, ki svojo godbo spremljajo na večini javnih nastopov.

J. T.

MIŠO VUKOMANOVIČ — Računalništvo mu je bil konjiček že iz otroških let, danes mu je tudi poklic. (Foto: J. P.)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek popoldan, med 19. in 20. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislunil.

KDO PA NAJ IZVAJA SKLEPE?

1. Ali je spet budala: Pomolno imeti kongrese, kaj ne? Da, imeli bomo partijske kongrese, jeseni. Kongresi biti po republikah in po republikah? Dobro sta obveščeni. Naprej bo imela kongres vsaka republika oziroma pokrajina zase, potem pa bo še eden kongres. Zanima me, kaj biti glavna tema kongresa?

2. Ali konje prenova Zveza komunistov? O ekonomskem stanju v Jugoslaviji ne govorim? Verjetno bo tekla beseda tudi o tem. Pri nas, v Nemčiji biti to glavni problem, glavni diš usija. Mi nismo v Nemčiji, Fritz. Kdaj boš že doumel, da živimo na Balkanu? In kakšno vlogo imet' Zveza komunistov v prihodnosti?

Tako globoko ne poznam stvari, da bi ti lahko podrobneje razložil. Zveza komunistov izgubiti pri vas kar dosti ugleda. Tako mislim. Bo že držalo, če tako praviš. Na kongresu sedeti in govoriti, ali o ljudi? Kar precej. Kongres biti širinajsu po vsi? Tučno.

— Širinajsi v Jugoslavija po vojna? — Širinajsi, da, Fritz. Po republikah in pokrajinah jih je bilo nekaj manj, če se ne motim. — In zakaj imeti širinajsi kongres? — Menda predvsem zato, ker se prepočasni ali pa sploh ne izvajajo sklepi trinajstega, dvanajstega, enajstega, desetega in tako dalje kongresa. — Jaz tega ne razumeti: vi imeti kongres zato, da sprejeti sklepe, ki jih ne upoštevati. Das ist ja so dummi! TONI GAŠPERIČ

TOP LESTVICA DOLENJSKEGA LISTA
1 (2) A change is gonna come — THE NEVILLE BROTHERS
2 (3) Don't need love — JOHNNY DUESSEL & INJECTORS
3 (1) Postcard blues — COWBOY JUNKIES
4 (6) Fire woman — THE CULT
5 (7) Romeo in Juliet — LOU REED
6 (4) Tracks in the dust — DAVID CROSBY
7 (—) Mandela day — SIMPLE MINDS
8 (5) Bring me some water — MELISSA ETHERIDGE
9 (—) Time aster time — TUCK & PATTY
10 (8) Paradise city — GUN AND ROSES

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista
Žreb je nagrado Studia D ta teden dodeli MARJANU ERPETU iz Podgrada. Lestvica pa je takšna:
1 (1) Dobro jutro — TOPLAR
2 (4) Sentjernejski korčujaki — MLADI VAL
3 (2) Fotograf — RŽ
5 (9) Veselje naj družji ljudi — SLOVENSKI MUZIKANTJE
4 (5) Dolenjski muzikant — HENČEK
6 (—) Dolenjska veselica — DOLENJCI
7 (3) Ob Krki zeleni — ANSAMBEL I. PUGLJA
10 (—) Pri nas doma — MARELA
8 (8) Marjetka — OBJEM
9 (10) Ljubezen pod Gorjanci — ANSAMBEL JERKO
Predlog za prihodnji teden: Če bi se še enkrat rodil — ŠTIRJE KOVAČI.